2265h74
2.Ш

Ce livre m'a été donné par le patriarche
Arménien de Bzommar sa résidence dans le Liban.

Bzommar 1851

Morans

A ma très chère
cousine et filleule
Sirarpi.

H. Hersessian

Villefranche, le 2 Sept. 1947

ՊՐՈՖ. ՍԻՐԱՐՓԻ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆԻ
ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

2265հլ.
Հ.Կ.

Կարգ եւ ձեւ

սուրբ խորհրդոյ պա

տարագի ի հայոց ․

ORDO
DIVINAE MISSAE
ARMENORVM.

ROMAE,

Typis, & expensis Sacræ Congregationis Propag. Fidei. 1642.

Superiorum Permissu.

2265
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

✠ Հայոց պատարագի խորհուրդս այս Լատին լեզուով դրեալ ինձ յանձնեցին որ ժողովք Կարդինալաց ։ Ես օգնութե Հայոց ազգի եւ Ես Վինչենցիուս մականուամբ Ռիքարտուս նորին որ ժողովոյն հրամանաւն տուեալ տեսի և սրբագրեցի ։

Կազմեցաւ Հռոմ Թ-ւ ՌՁԵ ։

Ես Վինչենցիուս Ռիքարտուս նորին որ ժողովոյն աստուածաբան Վարդապետ ։

Liturgiam hanc Armenorum, potestate mihi facta à Sacra Cardinalium Congregatione super negotijs Armenorum, recognoui: & ex decreta eiusdem Sacræ Congregationis censura emendaui. Romæ die 6. Maij 1636.

Ego Vincentius Riccardus Clericus Regularis, eiusdem Congregationis Theologus.

✠ Ես Յոհաննէս Մօլինոս Թարգմանիչ
հայոց ։ զ գիրքս զայս Հայի և Լատինի լե
զուով գրեալ տեսի և կարդացի ։ և վկայ
եմ վասն ճշմարտութե ․ զի ամէնեքին հաւա-
սարին միմեանց բառի և առողջ ․

IO Giouanni Molino Interprete di Ordine della Sacra Congregatione de Propaganda Fide, hò visto & rincontrato il Latino con l'Armeno, che si confronta giustamente.

Gio. Molino mano prop.

Imprimatur, si videbitur R. P. Magistro Sacri Pal. Apost.

Io. Bapt. Alterius Vicesg.

Imprimatur.

Fr. Ioan. Vincentius Morenus Socius Reuerendissimi Patris Magistri Sacri Palatij Apostolici.

Պատարագադի Խորհու

րդ. հայոց սրբեա

գրեալ*

Քահանայն հայոց պա տարագ. մատուցանողն Նախ ըզ ժամըն ամենե յն կատարեալ. և այլ ող բոց հայցըն աղաւթս արարեալ. Զ. ա խոս տովանութիւն . եւ խոստովանեալ ըզմեղս և ընկալեալ զարձակու մըն մեղաց. Նախ քան զզգեստաւորիլըն զա ա ռաջի Ս. Սեղանոյ Խորա նին. եւ կանգնեալ հետ Սարկաւագին ասէ ըզ Սաղմոս ՃԼԱ ուն աու տուն. զփոխն ըլըմանւ այսէ. Յ-Լ եւ գ.*

Քահանայն. Յիշեա տէր զդաւիթ. և զամե նայն հեզութիւն նորա Սարկաւագն. Որպէս երդուաւ տեառն. և ուխ

LITVRGIA

ARMENORVM

recognita.

Sacerdos Armenus celebraturus Missam, recitatis horis Canonicis : aliisque piis Sanctorum Patrum precationibus, adeat Confessarium, confessione peccatorum facta, absolutioneq; accepta, ãtequã sacris se vestibus induat, stans ante Sanctum altare vicissim cũ Diacono recitat integrum Psal. 131.

Sacerdos . Memento Domine Dauid, & omnis mãsuetudinis eius

Diaconus . Sicut iurauit Domino, votum

A vo-

votũ vouit Deo Iacob.	ուխտս եդ այ յակոբայ
Sacerdos. Si introie-	Քահանայն · Թէ ոչ
ro in tabernaculũ do-	մտից ՚ի յարկըս տան ի
mus meæ. Si aſcẽdero	մոյ · Թէ ելից յանկողին
in lectum ſtrati mei.	ըստմահճաց իմոց
Diaconus. Si dedero	Սարկաւագն · Թէ
ſomnum oculis meis,	տաց քուն աչաց իմոց
& palpebris meis dor	կամ նինջ արտեւանանց
mitationem.	իմոց · Քահանայն ։
Sacerdos. Et requiem	Կամ հանգիստ իրան
temporibus meis, do-	աց իմոց մինչեւ գտից
nec inueniam locum	ըզ տեղի յարկի տն այ
Domino, tabernacu-	յակոբայ ։
lum Deo Iacob.	Սարկաւագն · Ահա
Diaconus. Ecce audi-	լուաք ըզնըմանէ յեփ
uimus eam in Ephra-	րաթայ · Եգտաք զնա
ta, inuenimus eam in	ի դաշտըս մայրեաց ։ *
campis ſiluæ.	Քահանայն · Մտցուք
Sacerdos. Introibimus	ի յարկս նորա · Երկիր
in tabernaculũ eius, a	պագ ցուք ՚ի տեղւոջ
dorabimus in loco v-	ուր կացեալ են ոտք
bi ſteterũt pedes eius.	նորա ։
Diaconus. Surge Do-	Սարկաւագն · Արի
mine in requiem tuã,	տր ՚ի հանգիստ քո
tu & arca ſanctificatio-	դու ՚ւ տապանակ կը
nis tuæ.	տակի սըրբութե քո *
Sacerdos. Sacerdotes	Քահանայն · Երիցո
tui	ւնք

...քքն քո զգեցցին զարդա-
րութիւն · եւ սուրբք քո ցնծ-
ծալով ցնծասցեն։
Սարկաւագն · Վասն
դաւթի սիրելոյ քո · մի դ-
արձուցաներ զերեսս քո
յաւծելոյ քում ։
Քահանայն ։ Երդուաւ
տէր դաւթի ճշմարտու-
թեամբ եւ ոչ ստեաց նը
մա · ի պտղոյ յորովայնէ
քում նստուցից յաթ-
ոռ քո ։
Սարկաւագն · Թէ պա
հեսցեն որդիք քո զօրէն
ըս իմ · եւ զվկայութիւնս
իմ · զոր ուսուցից նոցա ։
Քահանայն · Որդիք նց
նստցին յաւիտեանս յաւ-
իտենից զաթոռ քո
Սարկաւաւագն · Հա
ճեցաւ տր ընդ սիոնի-
եւ ընտրեաց բնակել ինը
մա ։
Քահանայն · Զա է այսէ
հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւ-
իտենից · ինըմա բնակե
ցայ

tui induantur iuſtitiam, & ſancti tui exultent.
Diaconus. Propter Dauid ſeruum tuum, non auertas faciem Chriſti tui.
Sacerdos. Iurauit Dominus Dauid veritatem, & non fruſtrabitur eam, de fructu ventris tui ponam ſuper ſedẽ tuam,
Diaconus. Si cuſtodierint filij tui teſtamentum meũ: & teſtimonia mea hæc, quæ docebo eos.
Sacerdos. Et filij eorum vſque in ſęculum ſedebunt ſuper ſedẽ tuam.
Diaconus. Quoniam elegit Dominus Sion: elegit eam in habitationem ſibi.
Sacerdos. Hæc requies mea in ſęculũ ſęculi. hic

habitabo quoniam elegi eam.

Diaconus, Viduam eius benedicens benedicam, pauperes eius saturabo panibus.

Sacerdos. Sacerdotes eius induam salutari, & sancti eius exultatione exultabunt.

Diaconus. Illuc producã cornu Dauid, paraui lucernam Christo meo.

Sacerdos. Inimicos eius induam confusione: Super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Diaconus. Gloria patri, & filio, & Spiritui sancto.

Sacerdos. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sęcula sęculorum Amen. *Tum Sacerdos incipit Ps.* 132. Ecce quã bonũ, & quã iucun-

ցայց զի հաւանեցայ ընդ նմա

Սարկաւագն · Զայրի նս որոյ օրհնելով օրհնեցից և զաղքատս որա լցուցից հացիւ ։

Քահանայն · Երիցանց նորա զգեցուցից ըզ փրկութիւն ։ և սուրբք նորա ցընծալով ցընծասցեն ։

Սարկաւագն · Անդ ծաղկեցից զեղջիւր ՚Դաւիթ · պատրաստ արարից ըզ ճրագ աւծելոյ ՚իմոյ

Քահանայն · Թշնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ · այլ ի վերայ նորա ծաղկեսցի սրբութիւն իմ

Սարկաւագն փառք հօր ։ և որդւոյ · և հոգւոյն սրբոյ ։

Քահանայն · Որպէս էրն իսկզբանէ · այժմ · և միշտ · և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Դարձեալ Քահանայն ըսկըսանի փոխ

Ահա բարի · կամ զի վայ

ելս

ելուչ · զի բնակեն եղբայ
րք ի միասին։
Սարկաւագն ։ Որպէս
իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ
և ' ի մօրուսն Ահարոնի
Քահանայն · ի մօրուսա
ցըն իջանէ ի զգեստուն ըզ
ըսպէս տաւնորս · որպէս
ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմոնէ ։
'ի վեր լերին սիոնի ։
Սարկաւագըն ։ ԶԻ Է
անդ պատուիրեաց զօրհ
նութիւն · և ըզ կեանս
յաւիտենից ·
Քահանայն · փառք հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ
Սարկաւագն · Որպէս
էրն իսկզբանէ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւ
իտենից ամէն ։
Տէր սորա սպասաւոր
Սարկաւագըն բարձր
ձայնիւ քարոզէ առ ժո
ղովուրդն աղաւթեցէք քրիստոնէ
այք ըզ տր ած ամենա
կալն · Զի պարգևեսցէ
մեզ ըզ շնորհըս իւր և
և

iucundum, habitare fratres in vnum.

Diaconus. Sicut vnguẽtum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron,

Sacerdos, Quod descẽdit in oram vestimenti eius. sicut ros Hermon qui descendit in montem Sion.

Diaconus. Quoniam illic mãdauit Dominus benedictionem, & vitã vsque in sęculum.

Sacerdos. Gloria patri, & filio, & Spiritui sancto.

Diaconus. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sęcula sęculorum Amen.

Diaconus ministraturus clara voce ad populum dicit: Orate Christiani Dominũ Deum omnipotentem, vt nobis gratiam suam largiatur. illuminet

minet, & adiuuet nos.

Et dum populus pro ſacerdote orat, Sacerdos ſolus duodecies dicit.

Kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie elieſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. kyrie eleiſon. *& antequam Sacras ſumat veſtes dicit.*

Oremus.

Domine Ieſu Chriſte, qui lumen induiſti ſicut veſtimentum, & ineffabili humilitate, & exinanitione cũ hominibus conuerſatus, te mundo oſtendiſti, & tamquam iuſtus ſacerdos Melchiſedech

և զուսպասաւորեսցէ զ մեզ
և աւգնեսցէ մեզ.
Եւ մինչ դեռ ժողովու-
րդն աղօթեսցէ վ̃ն քահ
անայինն - քահանայն ա
սէ առ անձին ժ̃բ ան
Տէր ողորմեա՛ - Տէր
ողորմեա՛ ։ Տէր ողորմե
Տէր ողորմեա՛ Տէր ո
ղորմեա՛ Տէր ողորմեա՛
Տէր ողորմեա՛ Տէրո
ղորմեա՛ Տէր ողորմեա՛*
Տէր ողորմեա՛ Տէր ո
ղորմեա՛ Տէրողորմեա՛*
Յետոյ նախ քան մերձե
նալ ն̃մ զգեստն ասէ ։*

։ Աղօթեսցուք

Որ զգեցեալ ես զլոյս
որպ̃ զհանդերձ տ̃ր մեր
Յ̃ս ք̃ս ։ Անճառելի
խոնարհութեամբ ՚ի երկ
րի երևեցար - և ընդ մա
րդկան շրջեցար ։ Որ ե
ղեր քահանայապետ յա
ւիտեան ըստ կարգին մել
քիսեդեկի - և զառաքեալս
ցեր զեկեղեցի քո մ̃ք ։

առ

ՍԵ՛ԴԵԿ առաքելական որ զա
րդարեցեր մեզ ըզ նոյն
զերկնայինս հանդերձ ըզ
գենուլ։ Արժանի արա
և զիս զանարժանս ծառա
յս քո ՚ի ժամուս յայսմիկ
Ո՛ր համարձակիլինս և մեր
ձենամ ՚ի նոյն հոգևոր
պաշտօն փառաց քոց։
Որպս զի զա՛մ ամբարշ
տութիւնս մերկացայց
որ է հանդերձ պղծու
թեան. և զարդարեցայց
լուսով քո։ Հեռացո յին
էն զչարիս իմ. և թողու
թիւն զյանցանս իմ. զի
արժանի եղեց հանդերձ
եալ լուսոյդ առ ՚ի քէն։
Շնորհեա ինձ։ Քահա
նան փառաւք մտանել
՚ի պաշտօն սրբութեան
քոյ։ Որպէս այնոցիկ որք
անմեղութեամբ պահե
ցին զպատուիրանս քո
Զի և ես պատրաստ
գտայց երկնաւոր յարա
գաստին. Որպէս իմաստո
ւն

ſedech Eccleſiam tuam ornaſti, nobiſq; cæleſti amictu iſto veſtiri tribuiſti: fac me indignum famulum tuum ad ſpirituale hoc miniſterium gloriæ tuæ accedentem cum fiducia, dignũ, qui omnes iniquitates meas exuam, & ſordida peccatorum veſtimẽta deponam, ac luminis tui veſte induar. Remoue a me Domine peccata mea, vt candido ornatus amictu accedã ad te. Concede mihi in ſacerdotali gloria miniſteriũ aggredi ſanctitatis tuæ; vt ita ſine peccato ſim ſicut ille qui cuſtodit mandata tua. Ita ad cælleſte tabernaculum tuũ paratus inueniar, ſicut prudentes virgines illæ

ac

ac te, qui totius mundi peccata sustulisti, laudem. Quoniam tu es Sāctificatio animarum nostrarum, & tibi gloriam damus, nunc, & semper, & in sęcula sęculorum Amen.

Diaconus clara voce dicit. In pace orate Dominum Deum.

Sacerdos accepto humerali facit super illud signum crucis dicens:

Benedictio, & gratiarum actio, sit Deo Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, nunc & semper, & in sęcula sęculorum Amen.

Et osculato humerali imponit capiti dicens.

Impone Domine capiti meo galeam salutis, vt sim paratus cōtra inimicorum

տուն կուսանական փառաւորել զքեզ Քս ԱԾ որ բարձեր զմեղս ամենեցուն ։ Զի դու ես սրբութիւն անձանց մերոց եւ քեզ բարեբանութիւն այ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Եւ Սարկաւագն ձայնիւ ասէ ։

Եւ ես խաղաղութեան զՏր աղաչեցուք ։

Քահանայն առեալ զվարշամակն խաչակնքէ ասելով ։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ա։

Եւ համբուրելով զվարշամակն դնէ ՚ի գլուխն ասելով ։

Դիր Տր սաղաւարտ փրկութեան ՚ի գլուխ իմ պատերազմել ընդ դաւ-

corum

րու

քութիւնս թշնամոյն։
Շնորհօք և մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ և փրկչին յի͞ն ք͞ի · որում վայելէ փառք իշխանութի͞ւ և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Յետ այսորիկ զ շապիկն նոյնպէս խաչակնքէ ասելով ։

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւ։

Եւ զնա ևս համբուրեալ զգենու ասելով ։

Զգեցո ինձ տ͞ր հանդերձ փրկութ͞ ։ և պատմուճան ուրախութեան Եւ շուրջ պատեա զգեստովս փրկութեան ՝ շնորհօք տե͞ն մերոյ յի͞ն ք͞ի որում ընդ հօր և ընդ հոգւոյն սրբոյ Եղիցի փառք յաւիտեանս ամէն ։

Նոյնպէս և գօտին առեալ օրհնէ ասելով ։

օրհնութի

corum insultus. Per Dominum nostrum Iesum Christum, cui cũ Patre, & Spiritu Sancto sit gloria, nunc, & in perpetuum Amen.

Albam sumẽs, cruce pariter eam signabit dicẽs.

Benedictio & gratiarum actio sit Deo Patri, & Filio & Spiritui Sancto, nunc & semper, & in secula seculorum Amen.

Eamque osculans induit dicens.

Indue me Domine vestimento salutis, & tunica lætitiæ circunda me, per gratiã Domini nostri Iesu Christi, cui cum Patre, & Spritu Sãcto sit gloria, nunc, & inperpetuum Amen.

Cingulum sumens pariter benedicit dicens,

Benedictio , & gratiarum actio . Sit Deo Patri , & filio, & Spiritui Sancto &c.

Et cum pracingitur dicit.

Præcinge me Domine cingulo puritatis, & extingue in lūbis meis omnem odorem libidinis, & intret in viſceribus meis virtus caſtitatis , per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum , cui cum Patre , & Spiritu Sancto , ſit gloria in perpetuū Am.

Stolam ſumens pariter Cruce ſignat dicens .

Benedictio & gratiarum actio , ſit Deo Patri , & Filio , & Spiritui Sancto,nunc,& ſemper, & in ſęcula ſęculorū Am.

Et collo circūponens dicit

Impone Domine collo meo iugū veritatis , & munda cor meū , ab omni

աւրհնութիւն եւ փառք հաւր
եւ որդոյ եւ հոգւոյն սբյ
այժմ եւ մշ
Եւ պատեալ ըզ մէջքն
իւր ասէ ։
Շուրջ պատեսցէ կամ
ար հաւատոյ զմէջս սըր
տի իմոյ եւ զմտացս ։ Եւ
շիջուսցէ՛ խորշմանէ ըզ
խորհուրդս աղտեղիս ։
Եւ զօրութիւն շնորհաց
քոյ յամ ժամ բնակեսցէ
հասա շնորհօք տն̃ն մե
րոյ յի̃ի քի̃ի. որում ընդ
հօր եւ ընդ հոգւոյն սրբոյ
եղիցի փառք այժմ յաւ ։
Ուրարն առեալ առնու զու
րարն եւ խաչակնքէ եւ
աւրհնէ ասելով ։
աւրհնութիւն եւ փառք
հաւր եւ որդոյ եւ հոգւ
ոյն սրբոյ այժմ եւ միշտ
եւ յաւիտեանս ։
Եւ պատելով ի վիզն ասէ
Զգեցո տր̃ պարանոցի
իմոյ զարդարութիւն ։ եւ
սրբեա՛ ըզ սիրտս իմ յամ
յաղ

յաղտեղութենէ մեղաց.
շնորհօք տն̄ մերոյ յի̄ս
քի̄ի որում ընդ հօր և
ընդ հոգւոյնսբ̄յ եղիցի
փառք յաւիտեանս ամէն:
Յետոյ առեալ զաջոյ
ձեռինն բազպանն և օ̄հնէ
ասելով.
Օրհնութի̄ւ և փառք.
Հաւր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ այժմ և միշտ և
յա̄նս յ̄նից ամէն:
Եւ զգենու յաջ ձեռըն.
Տուր տ̄ր զօրութիւն
յաջոյ ձեռին իմոյ. և լու
ա՛ զամենայն յաղտեղու
թիւնս իմ: Որպէս զի
կարող լինիցիմ սպասա
ւորել քեզ անարատութ
եամբ հոգւոյ և մարմ
նոյ: Շնորհօք տն̄ մերոյ
Յի̄ի քի̄ի որում ընդ հօր
և ընդ հոգւոյն սրբոյ
եղիցի փառք յաւիտեանս ամէն:
Դարձեալ առեալ և զ
ձախ ձեռինն բազպանն.
և օ̄հնէ ասելով:

օ̄հ

omni macula peccati, per gratiam Domini nostri Iesu Christi, cui cum Patre, & Spiritu Sancto, sit gloria in perpetuum Amen.

Manipulare dexteræ manus sumens, benedicit dicens.

Benedictio & gratiarum, vt supra.

Et ligans illud dextero brachio dicit.

Da Domine virtutem dexteræ meæ, & dimitte omnia peccata mea, vt tibi seruire valeam in puritate corporis, & animæ meæ Per Dominum nostrũ Iesum Christum, cui cum Patre, & Spiritu Sancto sit gloria in perpetuum Amen.

Manipulare leuæ manus sumens. benedicit dicens.

Benedictio & gratiarum actio ſit Deo Patri, & Filio, & Spiritui Săcto, nunc, & ſẽper, & in ſęcula ſęculorũ. Am.

Աւրհնութիւն և փառք Հաւր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից -

Et ligans illud ſiniſtro brachio dicit.

Եւ զգենու ձախն ձեռն:

Da Domine virtutem leuæ meæ, & dimitte omnia peccata mea, vt dignè tibi ſeruire valeam in puritate corporis, & animæ meæ. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, cui cum Patre, & Spiritu ſãncto ſit gloria in perpetuum. Amen.

Դարձեալ տուր տր̄ զօրութիւն ձեռին իմոյ և ջնջեա՛ զա̄մ աղտեղութիւն իմ [illegible] զի կարող լինիմ սպասաւորել քեզ անաղտութեամբ հոգւոյ և մարմնոյ շնորհօք տն̄ն մերոյ Յս̄ի Քս̄ի որում ընդ հօր և հոգւոյն սրբո վայելէ փառք այժմ և յաւիտեանս ամէն:

Accipiens Caſulam benedicit dicens.

Առեալ ըզշուրջառն խաչակնքէ ասելով -

Benedictio, *vt ſupra*

Աւրհնութիւն և փառք Հաւր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն

Et induens eam dicit.

Եւ զգենու ասելով:

Indue me Domine per miſericordiam tuã tunica pulchritudinis & conforta me aduerſus inimicorum inſultus, vt

[illegible] Ողորմութեամբ քո ըզգեցո ինձ ըզգեստ պայծառ: Եւ պատրաստեա՛ ընդդէմ ներգործութեան

Թեան չարին ։ Զի արժ
անի եղէց փառաւորել
ըզքո փառաւորեալ զանո
ւնդ ․ Շնորհօք տ̄ն մե
րոյ Յ̄սի ք̄սի ։ Որում
վայելէ փառք ընդ հօր
և Ընդ հոգոյն սրբոյ
այժմ յ-նս ամէն։
Ցընծասցէ անձն իմ 'ի
տ̄ր ․ Զի ըզգեցոյց ինձ
հանդերձ փրկութեան
և պատմուճան ուրախ
ութե̄ իբրև փեսայի եդ
ինձ պսակ և ո̄պ հարսն
զարդու զարդարեացզիս
Յետոյ զարդարեալ ա
մենայն սուրբ սպեստովք
Գ-ա առաջի սրբոյ սե
ղանոյն և խոնարհեալ
ըզ գլուխն ա սէ.
Խոստովանիմ առաջի
ա̄յ ․ և սրբուհւոյ ա̄ծ-ած
նին․ և միշտ կուսին Մա
րիամու․ և յովհաննու կա
րապետին ․ և սրբոցդլին
առաքելոցըն Պետրոսի.
և պաւղոսի և ամենայն

սրբ

vt dignè laudare poſſim ſemper laudabile nomẽ tuum, per gratiam Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui cum Patre, & Spiritu Sancto viuit & regnat in ſæcula ſæculorum. Amen.

Exulta anima mea in Deo meo qui induit me veſtimento ſalutis, & tunica lætitiæ circumdedit me, & tamquã ſponſam ornauit me diademate.

Deinde ſacris omnibus ornatus veſtibus procedit è ſacrario ad altare, & inclinato capite dicit.

Confiteor Deo omnipotenti, Beatæ Mariæ ſemper virgini, Beato Ioanni Baptiſtæ, Sanctis Apoſtolis Petro & Paulo, omnibus sãctis,

&

& vobis patribus & fratribus omnia peccata, quæ commisi, quibus peccaui cogitatione, verbo, & opere, & pro omnibus peccatis quæ homines perpetrarũt, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor Beatam Mariã semper Virginem, sanctos Apostolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, & vos patres & fratres orare pro me ad Dominum Deum nostrũ.

Diaconus. Misereatur tui omnipotens & misericors Deus, & dimittat tibi omnia peccata tua, quæ nunc habes, & custodiat te ab ijs quæ tibi superuenire possent, & confirmet in omni opere bono, & donet tibi requiem in futuro re-

gno

սրբոց. և առաջի ձեր հայրք և եղբայրք. զամենայն ըղ մեղս իմ. Զոր գործեալ եմ. քան զի մեղայ ա՛յ խորհրդով բանիւ և գործով։ և ամենայն մեղաւք զոր գծեն մարդիկք. Մեղայ մեղայ մեծապէս մեղայ։ Վսն որոյ աղաչեմ զԵրանելի զՄարիամ միշտ սբ կոյսն և ըղ սբ Առաքեալսն զպետրոս և զպօղոս և զամենայն սբս. և զձեզ հայրք և եղբայրք աղօթել վասն իմ առ Տէր Աստուած մեր ։

Սարկաւագըն ։

Ողորմեսցի քեզ ամենակարողըն ած. և թողութի շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց. Ձնսցելոցըն և այժմս. և առաջի կայէն փրկեսցէ. և հաստատեսցէ յամենայն գործըս բարիս ։ Եւ հանգուսցէ զքեզ ՚ի հանդեր

ձեալ

ձեալ կենանս ամէն ։
Յետոյ և Սկըն խոստ
ովանի ասելով ։
Խոստովանիմ առաջի
այ ամենակալ բողի և սր
բուհոյ ածնին և միշտ
կուսին Մարիամու և
Յովաննու կարապետին
և սբրոց առաքելոցըն
Պետրոսի և Պաւղոսի
և ամենայն սբրոց ։ և ա
ռաջի քո հայր սբ զամ
զմեղս իմ զոր գծեալ եմ
խոդ բանիւ և գծով ։
մեղայ մեղայ մեծապես
մեղայ ։ Վասնորոյ աղա
չեմ զամենայն սբըս և
զքեզ հայր սբ աղօթել
վասն իմ առ Տէրած-
քահանայն
Ողորմեսցէ և ըզ ձեզ
մարդասէրն ած և թող
ցէ զամենայն յանցանըս
ձեր ։ Տացէ ժամանակ
ապաշխարելոյ . և գործե
լոյ զ բարիս ։ Ուղղեսցէ
և զառաջի կամ կեանըս
ձեր

gno cælorum . Amen.

Deinde Diaconus etiam confitetur, dicens :

ET ego etiam Confiteor Deo omnipotenti, Beatæ Mariæ ſemper Virgini, ſanctis Apoſtolis Petro & Paulo, omnibus Sanctis, & tibi Pater omnia peccata mea, quibus peccaui, cogitatione, verbo & opere, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor omnes Sanctos, & te Pater orare pro me ad Domi. num Deum ooſtrum.

Sacerdos dicit, Salúos faciat vos miſericors Deus, & dimittat vobis omnia peccata veſtra, & concedat vobis ſpatium pœnitentiæ, & facere opera bona, & dirigat vos in vitā æternam,

nam, per gratiam Spiritus ſancti. Amen

Poſtea Subdiaconus dat aquam manibus Sacerdotis, Sacerdos verò abluens manus ſuas viciſsim cum Diacono recitat Pſalmum 26.

Sacerdos. Lauabo inter innocẽtes manus meas, & circumdabo altare tuum Domine.

Diaconus. Iudica me Domine, quoniam ego in innocentia mea ingreſſus ſum, & in Dño ſperãs non infirmabor.

Sacerdos. Proba me Domine, & tenta me, vre renes meos, & cor meũ.

Diaconus. Quoniã miſericordia tua, ante oculos meos eſt, & cõplacui in veritate tua.

Sacerdos. Non ſedi cum concilio vanitatis, & cum iniqua gerentibus non

ձեր· Շնորհաւք ս՟ր՟ հոգւոյն ամէն․

Յետոյ կիսասարկաւագն Տա ջուր քահանային առ ի լուացումն և քահանայն լուանալով զձեռըս միաբան ընկ՟ն սարկ ա՟ւ՟գ՟ն · սաղմոս ի՟զ ·

Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ· և շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր ։

Սրկ՟ն ։ Դատեա զիս տ՟ր զի ես յանմեղութեան իմում գնացի․ ի տ՟ր յուսացայ զի մի եղէց հիւանդ ։

Քահանայն ։ Փորձեա զիս տ՟ր և քննեա զիս փորձեա զերիկամունս իմ և զսիրտս իմ ։

Սրկ՟ն ։ Ողորմութիւն քո տ՟ր առաջի աչաց իմոց · և հաճոյ եղէց ճշմարտութ՟ե քում ։

Քահանայն ։ Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց և ընդ անաւրէնս ես

ոչ

ոչ մտից ։ ★
Սրկըն ։ Ատեցի ես զժո
ղովըս չարաց․ և ընդ
ամբարըշտըս ես ոչ նստ
տ այց ։ ★
Քահանայն ։ Լուացայց
սրբութեամբ զձեռս իմ
և շուրջ եկեց զ սեղան
ով քո տր ։
Սրկըն ։ Լսել ինձ զձայն
օրհնութեան քո ․ և պատ
մել զամ զսքանչելիս քո ։
Քհանայն․ Տր Տր սիրե
ցի զվայելչութիւն
տանըքո ․ և զ տեղի յարկի
փառաց քոց ։
Սարկաւագն ․ Մի կորո
ւսաներ ընդ ամբարշտա
ց զանձն իմ և մի ընդ արս ա
րիւնահեղ զկենս իմ
Քհյն ։ Որոց ձեռք իւրեանց
անօրէնութե․ են և աջ
նց լի է կաշառօք ․
Սարկաւագն ։ Ես անմէ
ղութեան իմով գնա
ցի ։ փրկեա զիս տր և ո
ղորմեա ինձ ․

Քհյն

non introibo.
Diaconus. Odiui eccle-
ſiam malignantium, &
cum impijs non ſedebo.
Sacerdos. Lauabo in-
ter innocentes manus
meas, & circumdabo al-
tare tuum Domine.
Diaconus. Vt audiam
vocem laudis, & enarrẽ
vniuerſa mirabilia tua:
Sacerdos. Domine dilexi
decorem domus tuæ, &
locum habitationis glo-
riæ tuæ.
Diaconus. Ne perdas cũ
impijs Deus animam
meam, & cum viris ſan-
guinum vitam meam.
Sacerdos. In quorũ ma-
nibus iniquitates ſunt,
dextera eorum repleta
eſt muneribus.
Diaconus. Ego autẽ in
innocentia mea ingreſ-
ſus ſum, redime me &
miſerere mei.

C *Sacer-*

2265

Sacerdos, Pes meus ſtetit in directo, in eccleſijs benedicam te Dñe.

Diaconus, Gloria Patri, & Filio & Spiritui ſancto.

Sacerdos. Sicut erat in principio, & nunc, & sẽper, & in ſęcula ſęculorum. Amen.

Diaconus conuerſus ad populum clara voce dicit,

Oremus. B. Virginem Mariã Dei genitricem, & omnes Sanctos pro interceſſione ad Dominum Deum Patrem cęleſtem, vt ipſe miſereatur creaturæ ſuæ, cui ſit laus, & gloria, nunc & ſemper & in ſęcula ſęculorum Amen.

Sacerdos vero eleuatis manibus dicit.

Oremus.

Suſcipe Dñe. orationẽ noſtram per interceſſionem Sanctiſſimæ Dei geni

Քահանայն ։ Ոտն իմ կայցէ ուղղութեան ։ յեկեղեցիս մեծըս աւրհնեցից զՏէր ։

Քահանայն ։ Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբո այժմ միշտ և յաւիտ ։

Յետոյ Սարկաւագըն դառնայ առ ժողովուրդըն և ասէ ձայնիւ ։

Սուրբ զԱծածինըն և զամենայն սրբս բարեխօս արասցուք առ Հայրն երկնկինս ։ Զի կամեցեալ ողորմեսցի ։ և գթասցեալ կեցուսցէ զարարածս իւր ։ ամենակալ տր ած մեր ։ Որում վայելէ փառաք և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանըս յաւիտենից ամէն ։

Եւ Քահանայն զձեռըս ի վեր համբարձեալ ասէ զաղաւթս ։

Ընկալ տր զաղաչանըս մեր բարեխաւսութեամբ տբ ածածնին ։ անարատ ծնօղի

Ծնաւղին միածնին որդւո
քո և աղաչանաւք ամե
նայն սրբոց քոց․ Լուր
մեզ տէր և ողորմեա՛ ներ
եա՛ քաւեա՛ և թող զմե
ղս մեր = արժանաւորեա՛
գոհանալով փառաւոր
ել զքեզ տէր ընդ որդւոյ
և ընդ սբ հոգւոյդ․ այժմ
և = միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն =
Յետ սորա մատեալ յա
ռաջ դասն խորանին․ և
Սարկաւագն սկսանի
Սղմ փոխ․ Խբ =
Առաքեա՛ տէր զլոյս քո
և զճշմարտութիւն քո
զի առաջնորդեսցեն ինձ
հանցեն զիս ի լեառն
սբ և ի յարկս քո =
Քահանայն․ Մտից ա
ռաջի սեղանոյ այ առ
ած որ ուրախ առնէ ըզ
մանկութիւն իմ =
Սարկաւագն = Խոստո
վան եղէց քեզ օրհնու
թեամբ ած ած իմ
ք՛նու

genitricis, & immaculatæ matris vnigeniti filij tui, & omnium Sanctorum tuorum, exaudi Domine & miserere nostri, dele ac dimitte nobis peccata nostra, estoque patiẽs super iniquitates nostras, & fac nos dignos gratias agendo laudare te Deũ, cũ eodẽ Filio tuo, & Spiritu Sãcto nũc & semper & in sęcula sęculorũ. Amen.

Deinde propius accedens altari, Diaconus, ex Ps. 42. dicit.

Emitte lucem tuam, & veritatem tuam, ipsa me deduxerunt, & adduxerũt in mõtẽ sanctũ tuũ, & in tabernacula tua.

Sacerdos, Introibo ad altare Dei, ad Deum qui lætificat iuuentutẽ meã,

Diaconus. Cõfitebor tibi in cithara Deus Deus

 meus

meus, quare triſtis es anima mea, & quare conturbas me.

Sacerdos. Spera in Deo quoniam adhuc cõfitebor illi, ſalutare vultus mei & Deus meus.

Diaconus. Gloria Patri & Filio & Spiritui Sancto.

Sacerdos. Sicut erat in principio, & nunc & ſẽper, & in ſęcula ſęculorum. Amen.

Tum Sacerdos accedit ad altare, & accipiens à Diacono leua manu hoſtiam, Cruce eam ſignat dextra manu dicens.

Benedictio, & gratiarũ actio, Deo Patri & Filio & Spiritui Sancto, nunc & ſemper, & in ſęcula ſęculorum. Amen.

Poſtea ponit illam ſupra patenam dicens.

քահանայն ։ [illegible] ընդ-
էր տրտմեալ ես անձն իմ. կամ ընդէր խռո-
վես զիս · յուսա՛ աստուծ-
ոյ զի խոստովանեա՛մ նմա փրկ-
իչ երեսաց իմոց ած է
Քահանայն · փառք հօր
եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ
Սարկաւագն · Որպէս
էրն իսկզբանէ այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւի-
տեանից ամէն ։
Ապա քահանայն ելա-
նէ ի բեմն եւ համբու-
րեալ զաւետարանն առնու
զնշխարն ի ձեռանէ Սար-
կաւագին եւ ունելով ի
ձախն յաջոյն խաչակնքէ
ասելով ։
Օրհնութիւն եւ փառք հօր
եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սր-
բոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւ-
իտեանս յաւիտենից ամ
Յետոյ եդեալ ի վերայ
մաղզմանին եւ կալեալ
զմաղզմանն երկոքին ձե-
ռօքն ասէ ։

In — ընծ-

Ընծայս այս եղիցի յի
շատակ աւետման մերոյ
Յ̄ի Ք̄ի. Որ բազմե
ալ հանգչի անմարդուեան
յաթոռ. զմահ խաչին յա
նձն էառ վ̄ս ազգի մա
րդկան ·

Ողջ-առաձեալ առնու և ըղ
գինին ի ս̄կէն խաւսելէն
քէ ասելով ·

Աւհնութիւն և փառք
հաւր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւ.

Եւ ի լնուլն զգինին ասէ
Յաղագս յիշատակի փր
կագործ նորոյ խաչմանայ տ̄ն
մերոյ և փրկչին յ̄ի ք̄ի
Ողջ-առաձեալ առ նոս ըղ
Ջուրն ի դայլեն նմ̄ խա
չակնքէ ասելով=

Աւհնութի և փառք հօր և
Եւ ի լնուլ սակաւ ինկ ջուր
ի սկիհն ընդ գինոյն և
ասէ. Յիշատակ տ̄ն այ
ին և մարդ-կայինն ներգոր
ծութեանն աւետումն մե
րոյ

In memoriam Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui ſedens quieſcit in throno non manufacto, & mortem crucis ſuſcepit propter genus humanũ, fiat hæc oblatio.

Deinde accipiens vinum, à Diacono benedicit dicẽs.

Benedictio & gratiarum actio, ſit Deo Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, nunc, & sẽper, & in ſęcula ſęculorũ. Am̃.

Et infundens vinum in calicem dicit.

In memoriam ſacrificij Domini Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Amen.

Et infundens paululũ aquæ vino dicit.

Benedictio, & gratiarum actio, ſit Deo Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, &c.

In memoriam actionis Dei, & hominis

Ieſu

Iesu Christi redẽptoris nostri, Amen.

Tum Sacerdos patenam cum hostia supra calicem ponit & dicit. Oremus.

DEus Deus noster qui cæleſtem panem cibum totius mũdi, Dñm noſtrũ & Deũ Ieſũ Chriſtum miſiſti Saluatorẽ, & redẽptorẽ, & benefactorẽ benedicentẽ, & ſanctificantem nos, tu ipſe benedic propoſitã oblationẽ hanc, & ſuſcipe eam in cæleſti altari tuo: memento vt bonus & clemẽs, eorum qui tibi offerunt, & pro quibus tibi ſacrificatur, & nos ſine culpa cuſtodi in celebrandis diuinis tuis myſterijs: quoniam ſãcta & glorioſa eſt ſuper omnia, magnificẽtia tua Patris cũ eodẽ Filio tuo, & Spiritu Sãcto &c.

րոյ և փրկչին յս̃ի քս̃ի։*
Եւ առեալ քահանայն
զմաղզմանն ընծայիւն և
դնէ ի վերայ սկոյի և ասէ

Աղօթս։

Աստուած ա̃ծ մեր։ Որ
զերկնաւոր հացդ ըզտ̃ր
մեր Յս̃ Քս̃. Զկերա
կուրդ ամենայն աշխար
հի. առաքեցեր փրկիչ
և կեցուցիչ և բարերար
աւրհնել և սրբել զմեզ։
Ընդունին դու տ̃ր ա̃հեա
և այժմ զառաջադրութի
ըս զայս. Ընկալ ըզ սա
յերկնային քո սեղանդ
Յիշեա́ որպէս մարդա
սէր ըզմատուցողս։ Եւ
վասն որոց մատուցանի։
և զմեզ անդատապարտ
պահեա́ ի քահանայադոր
ծութիւն ա̃ծային խոր
հրդոց քոց։ Զի սուրբ
և փառաւորեալ է ամե
նամեծ վայելչու̃թի փա
ռացդ հաւր ընդ որդոյ
և ընդ հոգոյդ սրբո. այժ

Յետոյ դաստառակալան
ծածկէ սկիհն և ասէ ըղ
Սղմոս զայս ղ̃ և է ․ ∗
Տ̃ր թագաւորեաց վայ
ելչութիւն զգեցաւ . ըղ
գեցաւ տ̃ր զօրութի ընդ
մէջ իւր ածաւ ։
Հաստատեաց զաշխար
հըս զի մի սասանեսցի ։
պատրաստ է յաթոռ քո
իսկզբանէ յաւիտենս դու ես ։
Ամբարձան գետք տ̃ր
և համբարձին գետք զձ
այնս իւրեանց և յարի
ցեն գետք խզմանըս իւ
րեանց ։
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց
սքանչելի եղեն զբօսա
նք ծովու ։
Սքանչելի ես դու տ̃ր
ի բարձունս վկայութեց
քոց . մեք յոյժ հաւատա
ցաք .
Տանս քում վայելէ սր
բութիւն տ̃ր ընդ երկա
յն աւուրս ։
Փառք հաւր և որդւոյ
և հոգ.

Deinde ponendo custodiã quam vocant recitat Ps. 92.

Dominus regnauit, decorem indutus eſt indutus eſt Dominus fortitudinẽ & præcinxit ſe.

Etenim firmauit orbẽ terræ, qui non commouebitur.

Parata ſedes tuaDeus ex tunc, à ſæculo tu es.

Eleuauerunt flumina Domine, eleuauerunt flumina vocem ſuam,

Eleuauerunt flumina fluctus ſuos à vocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris, mirabilis in altis Dominus.

Teſtimonia tua credibilia facta sũt nimis, domum tuam Domine decet ſanctitudo in longitudine dierum.

Gloria Patri, & Filio, &

& Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, & nūc & semper, & in sęcula sęculorum. Amen.	և Հոգւոյն սրբոյ ։ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։
Deinde clara voce Sacerdos dicit.	Յետոյ քահանայն ասէ ձայնիւ ։
Spiritus Sanctus superueniet in te & virtus altissimi obumbrabit tibi.	Հոգին սուրբ եկեսցէ ի քեզ. և զօրութի բարձրելոյն. Հովանի լիցի ի վերայ քո ։
Diaconus adfert Thuribulum & dicit.	Զսա սարկաւագն բերեալ բուրվառն ասէ ։
Rogemus Dominum pacis.	Եւ ևս խաղաղութեան զՏր աղաչեսցուք
Chorus	Դպիրքն .
Domine miserere,	Տէր ողորմեա .
Sacerdos signans cruce Thuribulum dicit.	Քահանայն խաչակնքէ զբուրվառն և ասէ ։
Benedictio & gratiarū actio sit Deo Patri, & Filio, & Spiritui Sancto Amen.	Օրհնութի և փառք Հօր և որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։
Et incensat altare dicens.	Եւ խնկարկէ զսեղանն ասելով ։
Incensū tibi offerimus Domine Deus noster, in odorem suauitatis Spiritualis, quod suscipe Domine in sanctum, & su-	Խունկ մատուցանեմք առաջի քո Տէր Ած մեր ։ բուրումն Հոգևորական ։ Ընկալ ի սուրբ երկ

Երկնայնոյն և իմանալի քո
մատուցարանդ ի հոտ
անուշից · Եւ առաքեա՛
առ մեզ փոխարէն զողոր
մութիւն քո և զգթութի
և պարգևեա՛ մեզ զշնոր
հըս հոգւոյդ սրբոյ · Շն
որհ ամէ Տն մերոյ Յսի
Քի = Որ ընդ քեզ կեն
դանիէ և Թագաւորէ մի
ութեամբ նորին հոգւոյն
սրբոյ այժմ և =

Խնկարկեալ զսեղանն
Քահանայն մեկ իջանէ
ի սեղանոյն և դառնայ
առ ժողովուրդն և խնկ
արկէ զնա =

Դպ. ողըն եղանկեն =

Որ զերագոյն քան զեր
կինս պայծառացուցեր
սէ Զեկեղեցի արեամբ
քո Տր և ըստ երկնային
ոյն կարգեցեր խումբ ըզ
դասս Առաքելոց Մար
գարէից սէ Վարդապետա
տաց · Առաքելոց ժողովե
ալ դասք քահանայից
սուր

& supercælefte altare tuum, & repende nobis opes mifericordiæ tuæ & miferationes tuas, & largire nobis dona Spiritus Sancti tui, per gratiam Domini noftri Iefu Chrifti, qui tecum viuit & regnat, in vnitate eiufdē Spiritus Sancti Deus in fæcula fæculorum. Amen.

Incenfato altari Sacerdos paululum ab eo recedit, & conuerfus ad populum eum incenfat.

Canente Choro.

DOmine Iefu Chrifte, qui Sacratiffimam Ecclefiam tuam fanguine tuo fupra cæli pulchritudinem decorafti, & inftar cæleftis ordinis congregationē Sanctorum Apoftolorū Prophetarum, & Doctorum conftituifti, in

D hac

hac Sacerdotali congregatione & Clericali, hoc est, Ostiariorum, Lectorũ, Exorcistarum, Accolithorum, Subdiaconorum, & Diaconorum, offerimus tibi incensum istud, sicut obtulit Zacharias Sacerdos: tu suscipe hũc odorem suauitatis, sicut suscepisti Sacrificium Abel, Noè & Abraham: & per intercessionem supernarum virtutum Angelorum, intemeratam in orthodoxa fide semper cõseruare digneris Sedem Patriarchatus nostri.

Completa Thurificatione, Diaconus constitutus ante altare dicit

Benedic Domine,

Sacerdos verò clara voce

Benedictum sit regnũ Patris, & Filij, & Spiritus Sãcti, nunc & semper, & in sęcula sęculorum Amen.

Chorus canit, Sacerdote submissa voce dicente,

VNigenite fili, & verbum Dei im-

Սարկաւագաց Դըպ-
րաց և Կղերիկոսաց
[illegible] մատուցանեմք
առաջի քո տ̄ր - աւրինակ
ըստ հնումն Զաքարիա
Ընկալ տ̄ր ի մէնջ խու-
նկս անուէր մաղթանըս-
ոյ̄ զպատարագն Աբէ-
լին Նոյին և Աբրահա-
մուն ։ բարեխաւսութ̄
վերին քո Զօրաց ։ միշտ
անշարժ պ̄հեա զաթոռ
հայկազնեան

Ջնջի խնկարկելոյն սար-
կաւագն առաջի սեղան-
ոյն կանգնեալ ձայնէ
Աւրհնեա տէր

Քահանայն

Աւրհնեալ թագաւորու-
թիւնն հօր և որդւոյ և
հոգւոյն սրբոյ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւ-
իտենից ամէն ։
Դ̄պիրքն երգեն։
Քահանայն ծածուկ
ասէ զա̄յս
Միածին որդի և բանդ
ա̄ծ

ած. եւ անմահ էութի-
որ յանձն առեր մարմ
նանալ ի սբ. ածածնէն
եւ ի միշտ կուսէն. անփո
փոխելի մարդ եղեալ.
խաչեցար քս ած. մահ
ուամբք զմահ կոխեցեր
մին ի սբ. երրորդութե
փառաւորակից ընդ հօր
եւ սբ. հոգւոյն կեցո զմեզ։
Սարկաւագն առ ժողո
վուրդն ասէ։
Եւ եւս խաղաղութե ըզ
տր աղաչեսցուք։

Դպիրքն

Տէր ողորմեա՛

Քահանայն ի սեղանին
համբարձեալ զձեռսն ի
վեր ասէ ձայնիւ ի լուր
ամենեցուն.

Աղաւթեսցուք.

Տէր ած մեր. Որոյ
կարողութիւնդ ան քնն
նին է. եւ փառքդ ան հա
սանելի։ Որոյ ողորմու
թիւնդ անչափ է. եւ գթո
ւթիւնդ անբաւ. Դու
տէ

immortalis exiſtens, di-
gnatus es propter noſtrã
ſalutem carnem ſumere
de ſancta Dei genitrice
ſemper Virgine Maria,
ſine vlla conuerſione,
inhumanatus & cruci-
fixus Chriſte Deus no-
ſter, morte mortẽ con-
culcans, vnus exiſtens
Sanctæ Trinitatis con-
glorificatus Patri, San-
ctoq; Spiritui, ſalua nos.

Diaconus ad populũ dicit.

Oremus Dominũ pacis.

Chorus.

Domine miſere.

Sacerdos in altari expanſis manibus clara voce dicit. Oremus

DOmine Deus noſter, cuius poteſtas eſt incomparabilis & gloria incomprehenſibilis, miſericordia immenſa, & clementia in effabilis, tu Domine

per viſcera miſericordiæ tuæ reſpice ſuper nos, & ſuper Sāctā domū iſtā, & fac nobis, nobiſcūq; orātibus abundantē miſericordiā, & miſerationem tuam: Quoniam te decet omnis gloria, honor & adoratio, nunc & in perpetuum Amen.

Deinde cum Diacono vicißim recitat Pſalmum ſecundum diem. In Natiuitate & Purificationi & in omnibus feſtis Beatæ Mariæ Virg. recitat Canticum Beatæ Mariæ Virginis. Sacerdos.

MAgnificat anima mea Dn̄m.

Diaconus. Et exultauit Spiritus meus: in Deo ſalutari meo.

Quia reſpexit humilitatē ancillę ſuę: ecce enim ex hoc beatā me dicēt omnes generationes.

Quia

[illegible]

ամենայն ազգք ·
Քահանայն ։ արար ըն
դիս մեծամեծս հզօրն
և սուրբ է անուն նորա ·
Սարկաւագն ։ Ողոր
մութիւն նորա ազգաց
ազգս երկիւղածաց իւր
ոց ։ արար զօրութիւն բազ
կաւ իւրով ։
Քահանայն ։ Ցրուեաց
զամբարտաւանս ի միտ
ոց սրտից · և քակեաց
զհզաւրս յաթոռոց ։
Սարկաւագն ։ Զխոնար
հըս բարձրացոյց զքաղ
ցեալս լցոյց բարութեամբ
և զմեծամեծըս արձակե
աց ունայնս ։
Քահանայն ։ Պաշտպան
եղեւ իսրայէլի ծառայի
իւրոյ ։ յիշելով զողորմու
թեան իւր ·
Սարկաւագն · Որպէս
խաւսեցաւ առ հարցն
մեր · ընդ աբրահամու
և զաւակի նորա յաւիտեան
Քահանայն · փառք հօր
և որ

Quia fecit mihi magna,
qui potens eſt; & ſanctũ
nomen eius,

Et miſericordia eius à
progenie in progenies:
timentibus eum,

Fecit Potentiam in bra-
chio ſuo: diſperſit ſuper-
bos mente cordis ſui,

Depoſuit potentes de
ſede : & exaltauit hu-
miles.

Eſurientes impleuit bo-
nis : & diuites dimiſit
inanes,

Suſcepit Iſrael puerum
ſuum : recordatus miſe-
ricordiæ ſuæ,

Sicut locutus eſt ad pa-
tres noſtros: Abraham,
& ſemini eius in ſæcula.
Glo.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto: sicut erat in principio, & nunc et semper & in sæcula sæculorum Amen.

A Pascha usque ad Ascensionem dicitur Psal. 147.

LAuda Ierusalem Dominum: lauda Deum tuum Sion.

Quoniã confortauit seras portarum tuarum: benedixit filijs tuis in te,

Qui posuit fines tuos pacem: & adipe frumenti satiat te,

Qui emittit eloquium suum terræ: velociter currit sermo eius,

Qui dat niuem sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit cryſtallum suam sicut buccellas; ante faciem frigoris eius quis sustinebit?

Emit.

Եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ ։ Սարկաւագն

Որպէս էրն իսկզբանէ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Զատկէն մինչեւ ի համբարձումն ասեն ։

Սաղմոս ՃԽԷ ։

Գովեա երուսաղէմ զտէր եւ օրհնեա զաստուած քո սիոն ։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց ։ եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ ․

Որ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն ․ պարարութեամբ ցորենոյ լցցոյց զքեզ ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր ․ վաղվաղ ընթանայ պատգամք նորա ։

Որ ընէ զձիւն որպէս ասր եւ զմէգ որպէս փոշի ցանեաց ․

Արկանէ զսառն որպէս պատառս առաջի ցրտո նորա ո կարէ կեալ

առա

առաքէ զբան իւր և
հալէ զնս ։ շնչեսցէ հող
մք և գնասցեն ջուրք ։ ★
Պատմէ զբան իւր յակ
ոբայ · զարդարութիւն
և զիրաւունս իլի ։
Ոչ այսպէս արար ամե
նայն ազգաց տր ։ և զդ
ատաստանս իւր ոչ
յայտնեաց նոցա ·
Փառք հաւր և որդւոյ
և հոգւոյն սբյ ։ Որպէս
էրն իսկզբանէ այժմ և
միշտ և յաւիտենեանս յաւ
իտենից ամէն ։
Համբարձմանէն մինչև
ի Պենտակոստէն ասեն
Սաղմոս փոխ իգ
Համբարձէք իշխանք զդ
րունս ձեր ի վեր · համ
բարձին դրունք յաւիտ
ենից և մտցէ թագաւոր
փառաց ։
Ո՞վ է սա թագաւոր փա
ռաց ։ տր հզաւր զօրու
թեամբ իւրով ։ տր հզ
օր ի պատերազմի ։
Համբ

Emittet verbum ſuum : & liquefaciet ea : flabit Spiritus eius & fluent aquæ.

Qui annunciat verbum ſuum Iacob : iuſtitias & iudicia ſua Iſrael.

Non fecit taliter omni nationi : & iudicia ſua nō manifeſtauit eis. Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto: ſicut erat in principio et nunc & sẽper, & in ſęcnlà ſęculorum Amen.

Ab Aſcenſione vſque ad Pentecoſten dicitur ex Pſal. 23.

Attollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales ; & introibit Rex gloriæ.

Quis eſt iſte Rex gloriæ? Dominus fortis, et potens, Dominus potens in prælio.

Attol-

Attollite portas principes vestras, et eleuamini portæ æternales: et introibit rex gloriæ, Quis est iste Rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ. Gloria Patri et Filio, et Spiritui Sancto: sicut erat in principio, et nunc et semper et in sæcula sæculorum. Amen.

A Pentecoste usque ad Pascha per totum annum si non erit festum propriu in Dominicis tantum, Dicitur Psalmus 92.

DOminus regnauit, decorem induitus est: induitus est Dominus fortitudinem, et præcinxit se. Etenim firmauit orbem terræ, qui non commouebitur.

Para-

Համբարձէք իշխանք զդ
րունս ձեր ի վեր համ
բարձին դրունք յաւիտ
ենից և մտցէ Թագաւոր
փառաց ։
Ո՞վ է սա Թագաւոր փա
ռաց ։ տ̄ր զաւրութեանց
սա ինքն է Թագաւոր փա
ռաց ։
Փառք Հաւր և որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ ։
Որպէս էրն ի սկզբանէ
այժմ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն ։

Ի Պենդեկոստէ մինչև
ի Զատիկն բոլոր տարի
եթէ ոչ պատահի տէր
ունական տաւն հանա
պազ Կիրակի աւրերըն
ասէն զ ս̄ղմըս զայս ։

փոխ Ղ̄Բ̄

ՏԷՐ Թագաւորեաց
վայելչութիւն զգեցաւ
զգեցաւ տ̄ր զաւրութիւն ընդ
մէջ իւր ածաւ ։
Հաստատեաց զաշխար
հըս զի մի սասանեսցի

պա́տ

պատրաստական· յաթոռ քո
ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես ։
Համբարձան գետք տր
և համբարձին գետք զձ
ձայնս իւրեանց և յարու
ցին գետք իղնայքս ի-
րեանց ։
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց
սքանչելի եղեն զբօսա
նք ծովու ։
Սքանչելի ես դու տր
ի բարձունս վկայութեանց
քոց · մեք յոյժ հաւատա-
ցաք·
Տան քում վայելէ սր
բութիւն տր ընդ երկա
յն աւուրս ։
Փառք հաւր և որդոյ
և հոգւոյն սրբոյ ։ այժմ
և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն ։
Ի տաւնի Մարտիրոսաց
Խոստովանողաց և կու-
սանաց հանապազ զայս
սաղմոս ասեն ճԺդ ։
Սիրեցի զի լուիցէ տր զ
ձայն աղօթից իմոց ։

զի

Parata ſedes tua ex tũc: à ſæculo tues.

Eleuauerunt flumina Domine: eleuauerunt flumina vocem ſuam.

Eleuauerunt flumina fluctus ſuos: à vocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris: mirabilis in altis Dominus.

Teſtimonia tua credibilia facta ſunt nimis: domum tuam Domine decet ſanctitudo, in longitudinem dierum.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, & nũc & ſemper, & in ſęcula ſęculorum. Amen.

In feſtis Martyrum Confeſſorũ & Virginũ ſemper dicitur Pſal. 114.

DIlexi quoniam exaudiet Dominus vocẽ orationis meę.

E Quia

Quia inclinauit aurem ſuam mihi:& in diebus meis inuocabo.

Circũdederunt me dolores mortis: & pericula inferni inuenerunt me.

Tribulationem,& dolorem inueni:& nomen Domini inuocabo.

O Domine libera animam meam : miſericors Dominus & iuſtus, & Deus noſter miſeretur.

Cuſtodiẽs paruulos Dominus: humiliatus ſum & liberauit me.

Conuertere anima mea in requiem tuam: quia Dominus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapſu,

Placebo Domino,in regione viuorum,

GloriaPatri,& Filio,&c.

Sicut

Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս ։ եւ յաւուրս իմ կարդացի առ նա

Շուրջեցան զինեւ երկունք մահու . եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս ։

Նեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի . եւ զանուն տեառն կարդացի ։

Ո տ̅ր փրկեա զանձն իմ ողորմած է̅ ողորմեա եւ պահեա զտղայս տ̅ր . ես խոնարհ եղէ եւ տ̅ր կեցոյց զիս ։

Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո զի տ̅ր օգնեաց ինձ ։

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ ։ զաչս իմ արտասուաց . զոտս իմ ի գայթակղութենէ ։

Հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց ։

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ .

Որպէս էրն իսկզբանէ

այժ

այժմ և միշտ և յաւիտեան
անս յաւիտենից ամ-
էն. բոլոր առաւօտն պաշտ
ուց առաւօտուն ասեն ըզ
սղմոս զայս ՃԺԶ:
Օրհնեցէք ըզՏր ա
մենայն ազգք. գովեցէք
զնա ամ ժղվք:
Զօրացաւ ողորմութիւն
նորա ի վերայ մեր. Ճըշ
մարտութիւն տն մնայ
յաւիտեան:
Փառք հօր և որդւոյ և
հոգւոյն սրբոյ:
Որպէս էրն իսկզբանէ
այժմ և միշտ և յաւիտ
եանս յաւիտենից ամէն
էն. մինչ ասեն զսաղ
մոսն դպիրքն եղանա
կեն զ շարականս զայս
եթէ կիրակի օր լինի և
այլ աւուրքն ըստ պատշաճ
ի աւուրն ասեն:
Զթագաւորն փառաց
քս որ վասն մեր մարմին
նացաւ ի սրբոյ կուսէն
և խաչի համբերեաց մի
անգամ

Sicut erat in principio, & nunc & semper &c.

In offitio feriali per annum dicitur Psal. 116.

LAudate Dominũ omnes gentes: laudate eũ omnes populi,

Quoniam confirmata est super nos misericordia eius: & veritas Domini manet in æternũ.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio, & nũc, & sẽper, & in sęcula sęculorum Amen.

Dum recitatur Psalmus, Chorus canit has Iubilationes in Dominica tãtũ, in alijs verò diebus canitur secũdũ festũ eius diei.

REgem laudabilẽ Dominũ nostrũ Iesum Christum, qui pro nobis carnem suscepit ex pura Virgine, & cruce passus est si-

mul omnes adoremus & glorificemus.

Quia triduo in ſepulchro requieuit, tertioq; die propria virtute à mortuis reſurrexit, glorificemus & adoremus,

Quia proprijs viribus fregit & in nihilum redegit Infernum, Eccleſiamque ſuam luce veſtiuit, glorificemus & adoremus.

Deinde Sacerdos proprius accedit ad altare, & ſubmiſſa voce dicit.

Oremus.

DOmine Deus noſter qui ordines, & exercitus Angelorum & Archangelorum in cælis conſtituiſti ad miniſterium gloræ tuæ, fac

աբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք և երկիր պագեսցուք ։

Որ ընդ Թաղմամբ երեք աւուրբն յանձն էառ․ յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ ։ միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք և երկիրպագեսցուք ։

Կարողապէս ընդ դրունս դժոխոց խորտակեաց ։ եկեղեցւոյ իւրում զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն ․ միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք և երկիր պագեսցուք ։*

Յետոյ ժամարար քահանայն ի բեմն ելանէ և միջակձայնիւ ասէ

Աղօթեսցուք ։

ՏՐ ած մեր որ կարգեցեր յերկինս դասս և զինուորութիւնս հրեշտակաց և հրեշտակապետաց ի սպասաւորութիւն փառաց քոց ։

արա՛

ւորում և այժմ ընդ մուտ-
տըս մեր մտանել և սր-
բոց հրեշտակաց ։ և լին-
ել պաշտօնակից մեզ
և փառաւորանակից քում
բարերարութեանդ ։

Ի ձայն ․

Զի քեզ վայելէ ամեն-
այն փառք եւ պատիւ
և իշխանութիւն ։ այժմ
և միշտ և յաւ ։

Սարկաւագըն բարձըր
ձայնիւ ասէ առ ժողովըն

Պրոսխումէ ։

Դպիրքըն երգեն երեք
սրբենին ։

Սուրբ ա̅ծ ս̅բ հզաւր
ս̅բ անմահ ողորմեա՛ մեզ
Ս̅բ ա̅ծ ս̅բ հզօր ս̅բ ան-
մահ ողորմեա՛ մեզ ։
Ս̅բ ա̅ծ ս̅բ հզօր ս̅բ ան-
մահ ողորմեա՛ մեզ ։

Քահանայն ծածկաբար
ասէ զնոյն երեք սրբենին
և յետոյ զաղօթս զայս ․

Աղօթեսցուք ։

Ա̅Ծ ս̅բ և ի սուրբս հանգստա-
ցեալ

fac nunc vt cum introitu nostro fiat introitus Sanctorum Angelorũ, qui vnà nobiſcum miniſtrent, & glorificent tuam bonitatem,

Clara voce

Quoniam te decet omnis gloria & adoratio nunc & ſemper, & in ſęcula ſæculorũ Amen.

Diaconus clara voce ad populum,

Attendite.

Chorus ter canit.

SAnctus Deus, Sanctus fortis Sanctus immortalis miſerere nobis.

Sacerdos dicto ſubmiſſa voce eodem ter prędicto hymno, dicit.

Oremus.

DEus Sancte qui in Sãctis requieſcis

voce

voce ter Sanctus à Seraphinis celebraris, & à Cherubim glorificaris & ab omni cælesti virtute adoraris: qui cuncta ex non esse ad esse produxisti: qui creasti hominem ad imaginē, & similitudinem tuam, omnique gratia tua decorasti, & dedisti petenti sapientiam & intellectum, & non despexisti peccantem, sed statuisti pœnitentiam ad salutem: qui dignatus es nos humiles, & indignos famulos tuos in hac hora stare etiam coram hoc Sancto altari gloriæ tuæ, & debitam tibi venerationem,

&

ցեալ և երեք սրբեան
ձայնիւ սերովբէից գով-
են զքեզ. և քերովբէից
փառաւորեալեն և ամենայն
երկնայնոց զաւրութեանց
քեզ երկիր պագանեն ։
Որ ի չգոյէ ի գոյ ածեր
զամենայն արարածս ։
որ արարեր զմարդն
ըստ պատկերի քում և
ըստ նմանութեան և ա-
մենայն շնորհիւ քո զնա
զարդարեցեր. և ետուր
խնդրողաց զիմաստութ-
իւն և զգաւնութիւն
և ոչ անտես արարեր ըզ
մեղուցեալսն. այլ եդեր
ի վերայ նորա ապաշխա-
րութիւն փրկութեան ։
Որ արժանի արարեր ըզ
մեզ զնուաստացեալ և
զանարժան ծառայըս
քո ի ժամուս յայսմիկ.
կալ առաջի փառաց սր-
բութեան սեղանոյ քո.
և զպարտաւոր երկրպա-
գութիւն և զփառաբանու

նութ

նութիւն մատուցանել
քեզ. Դու Տէր ընկալ
ի բերանոյ մեղաւորացս
զերեքսրբեան օրհնութիւն
եւ պահեա զմեզ քոյին
քաղցրութեամբդ. Թող
մեզ զամենայն յանցանս
մեր. զկամաւ եւ զակամայ
Սրբեա զհոգի զմիտս
եւ զմարմինս մեր։ եւ շը
նորհեա սրբութեամբ
պաշտել զքեզ զամենայն
աւուրս կենաց մերոց.
Բարեխօսութեամբ սբ
Աստուածածնին եւ ամ սրբ
ոց քոց. Որք յաւիտե
նից քեզ բարեհաճոյաց
ան. Ձայնիւ
Զի Սուրբ ես Տր
Ած մեր։ եւ քեզ փառս
մատուցանեմք։ այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից։
Դպիրքն. Ամէն։
Սարկաւագն բարձր
ձայնիւ առ ժողովուրդն
քարոզէ.

Եւս

& glorificationem proferre. Tu Domine ſuſcipe etiam ex ore noſtro qui peccatores ſumus, ter Sanctum hymnum, & viſita nos in benignitate tua: dimitte nobis omne delictum voluntarium & inuoluntarium: Sanctifica animas noſtras & da nobis in ſanctitate ſeruire tibi omnibus diebus vitæ noſtræ, Interceſſionibus Sanctæ Dei genitricis, & omnium Sanctorum, qui à ſæculo tibi placuerunt. *clara voce*

Quoniam Sanctus es Deus noſter, tibique gloriam damus nunc & ſemper, & in ſęcula ſęculorum.

Chorus Amen.

Diaconus clara voce ad populum dicit.

Ac

Ac etiam Dominum pacis deprecemur.	Եւ ևս խաղաղութեան զՏր աղաչեսցուք ։
	Դպիրքն ։
Chorus.	Տէր ողորմեա ։
Domine miſerere.	Սարկաւագըն ։ Վասըն
Diaconus. Pro pace totius mundi, & ſtabilitate Sanctæ Eccleſiæ Dominum deprecemur.	խաղաղութե ամենայն աշխարհի ։ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ ըզՏր աղաչեսցուք ։
	Դպիրքն ։
Chorus.	Տէր ողորմեա
Domine miſerere.	Սարկաւագըն ։ Վասըն
Diaconus. Pro Sanctiſſimo Papa noſtro, N.	Պապին մերոյ սրբազնոյ զՏր աղաչեսցուք
	Դպիրքն
Chorus.	Տէր ողորմեա ։
Domine miſerere,	Սարկաւագըն ։ Վասըն
Diaconus. Pro Patriarchatu & Epiſcopo noſtro N. & omnibus orthodoxis epiſcopis.	Կաթողիկոսին մերոյ այս անուն և Եպիսկոպոսին մերոյ այս անուն և ամենայն ուղղափառ Եպիսկոպոսաց զՏր աղաչ
	Դպիրքն ։
Chorus.	Տէր ողորմեա ։
Domine miſerere.	Սարկաւագըն ։ Վասըն
Diaconus. Pro Presbyteris Diaconibus, Subdiaconibus Acco-	քահանայից Սարկաւագաց Դպրաց և կղե-
lytis	րիկո

ընկասաց և ամենայն ու-
խտին մանկանց եկեղեցւոյ
զ՟տր աղաչեսցուք ։

Դպիրքն ։

Տէր ողորմեա։

Սարկ - Վասն բարեպ-
աշտ Թագաւորաց։ և
ուղղափառ Իշխանաց.
և ամենայն Թագաւորու-
թեան և ժողովոց նոցին
և ամենայն Զօրաց և
զօրավարաց նոցին զ ։

Դպիրքն ։

Տէր ողորմեա -

Սարկաւագն ։ Վասն
ուղղափառ ժողովրդեան
այ զ տր աղաչեսցուք։

Դպիրքն -

Տէր ողորմեա -

Սարկաւագն - Վասն
հանգուցելոց հոգւոցն
որք ուղիղ հաւատով ի
քս ննջեցին զ -

Դպիրքն ։

Տէր ողորմեա-

Քեզ տր Եաւունդ վայելէ
փառք և պատիւ յաւիտեան
և ամէն

lythis, Exorcistis, Lectoribus, Ostiarijs, vniuersoq; orthodoxo clero Ecclesiæ Dei.

Chorus.

Domine miserere.

Diaconus. Pro Regibus, & Principibus orthodoxis, eorum Regno, palatio, consilio & exercitu.

Chorus.

Domine miserere.

Diaconus. Pro orthodoxo populo Dei.

Chorus.

Domine miserere.

Diaconus. Pro animabus defunctorum, qui in vera fide Christi requieuerunt.

Chorus.

Domine miserere.

Tibi sit laus Domine, tibi gloria in æternum.

Peracta supplicatione, Sacerdos submissa voce dicit. Oremus.

DOmine Deus noster extensam hanc supplicationem suscipe à seruis tuis, & miserere nostri secundum multitudinem misericordiæ tuæ: & mitte miserationes tuas super nos, & super populum tuum, expectantem eam, quæ in te est abundantiam misericordiæ. *Clara voce* Quoniam tu es Deus misericors, & amator generis humani; tibiq; sit gloria, & imperium, in sæcula sæculorũ. Am̃.

Deinde Chorus canit integrum Psal. 64. in Dominicis tantum. In alijs verò diebus dicitur secundum diem festum.

TE decet hymnus. Deus

Եւ մինչ ասեն զղջքն քահանայն ծածուկ ասէ զաղօթս զայս

Աղօթեսցուք

ՏԷՐ ԱԾ մեր զբազկատարած զաղաչանըս ծառայից քոց վեր ընկալցիս . և ողորմեսցիս մեզ ըստ մեծի ողորմութեան քում = և զ գթութիւն քո առաքեա՛ ի վերայ մեր և ամենայն ժողովրդեանըս = որք ակն ունին առ ի քէն առատ ողմ̄ութեղ-

Ձայնիւ ասէ

Զի ողորմած և մարդասէր ես ԱԾ զորով = Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտենից •

Յետոյ դպիրքն եղանակէն տուն առ տուն զ Սղ̄մս զայս ԿԴ = Կդ = մի այն ի կիրակիքն = և այլ օբերն ըստ պատշաճի աւուրն ասեն =

Քեզ վայելէ օ̄րհնութիւն ա̄ծ

ած ի սիոն · եւ քեզ տա
ցին աղօթք իմ ։
Լուր աղօթից իմոց ։ զի
առ քեզ ամենայն մարմին
եկեսցէ ։
Բանք անօրինաց զօրա-
ցան ի վերայ մեր ։ զամ
բարշտութիւն մեր դու
քաւեսցես ։
Երանի զոր ընտրեցեր եւ
ընկալար ։ եւ բնակեսցէ
ի գաւիթս քո ։
Լցցուք մեք ի բարու-
թենէ տան քո ։ սուրբ է տա
ճար քո սքանչելի արդա-
րութեամբ ։
Լուր մեզ ած փրկիչ մեր
յոյս ամ ծագաց երկրի
եւ որ ի ծով հեռի ։
Ո պատրաստէ զլերինս
զօրու իւրով ։ եւ զգեցե
ալ է զօրու ։
Ո խռովեցուցանէ զմե
ծու ծովու ։ եւ զձայն
ալեաց նորա ցածուցանէ
Խռովեսցին հեթանոսք
եւ երկիցեն բնակիչք երկ
րի

Deus in Sion : & tibi reddetur votum in Ierusalem.

Exaudi orationem meã adte omnis caro veniet.

Verba iniquorũ præualuerunt super nos : & impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus, quem elegisti & assumpsisti : inhabitabit in atrijs tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ : sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.

Exaudi nos Deus salutaris noster : spes omnium finium terræ, & in mari longe.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentia : qui conturbas profundum maris sonum fluctuum eius.

Turbabuntur gentes, & timebunt, qui habitãt

terminos à fignis tuis: exitus matutini & vefpere delectabis.

Vifitafti terram, & inebriafti eam: multiplicafti locupletare eam.

Flumen Dei repletũ eft aquis, parafti cibum illorum: quoniam ita eft præparatio eius.

Riuos eius inebria, multiplica genimina eius: in ftillicidijs eius lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: & campi tui replebuntur vbertate.

Pinguefcent fpeciofa deferti: & exultatione colles accingentur.

Induti funt arietes ouium, & valles abundabunt fruměto: clambũt

ete-

րն ի նշանաց քոց ։

Յելս առաւօտու ընդ երեկոյս զուարճացուցանես

Հայեցար յերկիր արբե ցուցեր զնա և բազում արարեր ըղմեծութիւն նորա ։

Գ. Գետն այ լի եղև ջրու րք ։ պատրաստեր արարեր զկերակուր նորա զի այս պէս պատրաստութիւն ։

Զակոս նորա արբեցու ցեր ․ և բազում արարեր զարմտիս նորա ։

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա. օ՜հնեսցե պսակ տարոյ քաղցրու թեան քո ։

Դաշտք քո լցցին պա րարտութեամբ պարարա տասցին դեղեցկութեբք յա նապատի ։

Եղիւրք ցնծութեամբ զ գեցցին ․ և ըղ կեցցին խո յք մաքեաց ։

Հովիտք բազում արմա ցեն ցորեան ․ աղաղակեն

ցեն

ցեն և ո̃հնեցեն․
փառք հաւր և որդւոյ
և հոգւոյն ս̃բյ։ Որպէս
էրն ի սկզբանէ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից ամէն
Եւ մինչև Դպիրքն ա-
սեն քահանայն երկրպա-
գէ և համբուրէ զսեղա-
նըն։ յաջ և ի միջի և յա-
հեակ և երթեալ նստի
ի յաթոռն․ և կարդայ
զառաքեալ գիրքն առանձ
նակի ի ծածուկ։
Եւ կիսա Սարկաւագըն
յետ կատարման սաղմոս
ին կարդայ ըզ գիրքն։
Եւ ի վերջն դպիրքն աս
են Ջալելուն․ և Սաղէ
ղիքն և զ սաղմոսն․ ըստ
պատշաճի աւուրցն բայց
ի կիրակի ասեն․
Յարիցէ ա̃ծ և ցրուես
ցին ա̃մ Թշնամիք նորա
փախիցեն ատելիք նորա
երեսաց նորա։
փառք հաւր և որդւոյ
և հո

etenim hymnum dicent.
Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto: ſicut erat in principio & nūc & ſemper, & in ſęcula ſęculorum Amen.

Dum Chorus canit, Sacerdos ter oſculatur altare, in principio, medio, & fine: deinde vadit ad ſedile, & legit Epiſtolam pro tempore occurrentem ſubmiſſa voce,

Subdiaconus verò finito pſalmo, canit Epiſtolam;

Qua finita, Chorus canit, Alleluia cum verſu Pſal. 67. ſecundum diem feſtum, in Dominicis verò dicitur.

EXurgat Deus & diſſipentur inimici eius, & fugiant qui oderunt eum à facie eius. Gloria Patri, & Filio, & Spi-

& Spiritui Sancto : Si-
cut erat in principio,
& nunc, & semper, & in
sæcula sæculorũ Amen.
*Deinde Sacerdos surgit
& benedicit populum di-
cens.* Pax omnibus.
& populus
Et cum Spiritu tuo.
Diaconus. In timore
audite. *Populus*
Gloria tibi Domine.
*Sacerdos, legit submissa
voce Euangelium.*
*Diaconus verò canit il-
lud, quo finito, Populus.*
Gloria tibi Domine
Deus noster.
*Finito Euangelio, Sacer-
dos incipit Symbolũ Ni-
cęnum dicens.*

C Redo in vnum
Deum
Chorus verò canit,
Patrem omnipotẽtem,
factorem cęli, & terræ,
visi-

և Հոգւոյն սրբոյ ։
Որպէս էրն իսկզբանէ
այժմ և յաւիտեանըս
յաւիտենից ամէն·
Տէրոյ քահանայն յա
րիցէ յաԹոռոյն և ա̃հէ
զ ժո̃ղվդն ասելով ։
Խաղաղութիւն ընդ ձեզ
Եւ ժո̃ղվդն ։
Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Սարկաւագըն ։
Երկիւղածու̃ք լուարուք ։
Ժողովուրդն ·
փառք քեզ տր̃ աս̃ծ մեր
Տէրոյ քահանայն ծա
ծկաբար կարդա զաւ̃ն
Եւ Սարկաւագն ի ձայն
Եւ ի վերջն աւետարանին
Ժողովուրդըն ասէ ։
փառք քեզ տր̃ աս̃ծ մեր
Եւ քահանայն սկսանի
Եղանակն Նիկիականն
ս̃ք ժողովոյն ·
Հաւատամք ի մի աս̃ծ
Եւ դպիրքն ձայնիւ
Հայրն ամենակարող ա
րարողն երկնի և երկրի
երև.

երեւելեաց ամենայնի եւ
աներեւութից։ Եւ ի մի
տէր Յս՟ Քս՟ Որդին այ՟
միածին. ած՟ յայ՟ լոյս
ի լուսոյ ած՟ ճշմարիտ
Յայ՟ ճշմարտէ։ ծնեալ
եւ ոչ արարեալ։ համան
գոյակից հաւր։ Որով
ամենայն ինչ եղեւ։
Որ յաղագս մեր մարդ-
կան եւ վասն մերոյ փր
կութեան իջաւ ի յերկ
նից։ եւ մարմնացաւ ի հո
գւոյն սրբոյ։ ծնաւ ի
մարիամայ եւ մարդ ե
ղեւ. Նա եւ խաչեալ վն՟
մեր ի ներքո Պոնտացոյ
Պիղատոսի չարչարեցաւ
եւ թաղեցաւ. Եւ յա
րուցեալ յերրորդ յաւ
ուր որպէս եւ գրեալէ
Եւ համբարձաւ ի յեր
կինս։ նստաւ ընդ աջմէ
հաւր։ Եւ միւսանգամ
գալոցէ փառաւք ի դա
տել զկենդանիս եւ զմե
ռեալս։ որոյ թագաւոր
ութե

visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnũ Dominum Iesum Christũ filiũ Dei vnigenitũ, & ex Patre natũ ãte omnia sæcula Deũ de Deo, lumẽ de lumine, Deum verũ de Deo vero. Genitũ non factũ consubstãtialẽ Patri, per quẽ omnia facta sũt: qui propter nos homines, & pꝑter nostram salutem descẽdit de cælis: Et incarnatus est de Spiritu Sãcto ex Maria Virgine, & Homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus & sepultus est: & resurrexit tertia die secundùm scripturas: & ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius

regni

regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum, & viuificantem, qui ex Patre Filioq; procedit: qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et vnam, Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam, Confiteor vnum baptisma, in remissionem peccatorum: & expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi sæculi. Amen.

Sacerdos finito symbolo clara voce dicit.

Laudemus & verè glorificemus vnam Deitatem, & Sanctissimam Trinitatem, quæ fuit ab æterno, Patrem & Filium & Spiritum Sanctum, nunc & sēper &c.

Cho.

ութեանն ոչ գոյ վախճան Եւ ի Հոգին սբ ի տէրն Եւ ի Կենդանարարն որ ի Հաւրէ եւ ի որդոյ բխէ = Որ ընդ Հաւր եւ ընդ որդոյ միշտ երկըր պագի եւ փառաւորի որ խաւսեցաւ Մարգարէիւք = Եւ ի մի սրբուհի կաթուղիկէ եւ առաքելական Եկեղեցի = Խոստովանիմք մի մկըրտութիւն ի թողութիւն մեղաց = Եւ սպասեմ յարութեան մեռելոց = Եւ ի կեանսըն յապագայ յաւիտենին =

Յետոյ Հաւատամքին վերջն քահանայն բարձր ձայնիւ ասէ -

Եկայք մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան ըզ յաւիտենանս - Երկիր պագանելով սբյ Երրորդութեանն եւ մի ածութեն Հաւր եւ որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ

Որպէ

Դպ. ամէն ։ [illegible]
Սարկաւագն ։
Եւ ևս խաղաղութեան
զՏր աղաչեսցուք
Դպիրքն
ՏԷՐ ողորմեա ։
Սարկաւագն ։
Եւ ևս հաւատով աղա
չեսցուք և խնդրեսցուք
ի տեառնէ Աստուծոյ
և ի փրկչէն մերմէ Յսէ
Քսէ ։ ի ժամուս պաշտա
ման և աղօթից ։ Զի
արժանի ընդունելութե
ան արասցէ ։ Լուիցէ Տր
ձայնի աղաչանաց մերոց
Ընկալցի զխնդրուա
ծս սրտից մերոց ։ Թող
ցէ զյանցանս մեր ։ ողոր
մեսցի ի վերայ մեր ։
Աղօթք մեր և խնդր
ուածք յամ ժամ մտցէ
առաջի մեծի և ահա
ւոր տէրութեան նորա ։
Եւ նա տացէ մեզ միաբան
միով հաւատով արդար
ութեամբ վաստակել ի
գծս

Chorus. Amen,

Diaconus. In pace oremus Dominum Deum.

Chorus. Domine miserere.

Diaconus. Et in fide oremus.

Atque etiam oremus, & postulemus à Domino Deo & Saluatore nostro Iesu Christo, in hora sacrificij & orationis huius, vt dignam faciat, & exaudiat vocem deprecationis nostræ: Suscipiat obsecrationes cordis nostri, remittat peccata nostra, & misereatur nostri · Orationes nostræ & petitiones omni tempore intrent in conspectu supremæ maiestatis eius: Ipseque concedat nobis, vt vnanimes in vna fide secundum iustitiam laboremus o-

pera bona: vt gratiam misericordiæ suæ perficiat super nos, Dominus ille omnipotens, & saluet ac misereatur.

Chorus. Salua Domine & miserere.

Diaconus. Horam huius sancti sacrificij, & sequentes dies pacificos à Domino postulemus.

Chorus. Concede Dñe.

Diaconus. Vt Angelum pacis, custodem animarum & corporum nostrorum mittere dignetur, rogate Dominum Deum,

Chorus. Concede Dñe.

Diaconus. Vt indulgentiam, & remissionem peccatorum, & propitiationem delictorum nostrorum concedere dignetur, rogate Dominum Deum.

Chorus. Concede Dñe.

Dia-

ի գործս բարիս ։ Զի շնորհ ողորմութեան ըղշնորհս իւր արասցէ ի վերամեր Տէրն ամենակալն կեցուսցէ և ողորմեսցի ։

Դպիրքն ։

Կեցո Տր և ողորմեա ։ *

Սարկաւագն ։

Զժամ սրբ պատարագիս և զառաջի կամ աւուրըս խաղաղութեմբ յանցուցանել ի Տեառնէ խընդրեսցուք ։ Դպիրքն ։

Շնորհեա Տր ։

Սարկաւագն ։

Զհրեշտակ խաղաղութե և պահապան անձանց մերոց ։ ի Տեառնէ խնդ ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա Տր ։

Սարկաւագն ։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ։ ի Տեառնէ խնդրե ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա Տր ։

Սարկաւագն ։

Զսրբ

Ո սրբոյ խաչիւն մեծաւ եւ
կարող զօրութեամբն ։ պահ-
պանեսցէ եւ պաշտպանեսցէ զմեզ
ձանց մեզ ի տեառնէ խն-

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ Տր ։

Սարկաւագն.

Եւ եւս միաբան վասն ճշ-
մարիտ եւ ուղղափառ
հաւատոյս մերոյ ։ զՏէր
Տր աղաչեսցուք ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ Տր ։

Սարկաւագն ։ *

Որ եւ մեզ ամենեցուն
զհայցուածս լուեալ ըն-
դունելի արասցէ ։ զՏէր

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ Տր ։

Սարկաւագն ։

Յիշելով զՍրբուհի
եւ զամենափառաւոր Ամենօրհնի
աստուածածինն եւ զմշտա-
կոյսն Մարիամ հանդերձ
ամենայն սրբովք ։
Զանձինս մեր եւ զմիմե-
անս Քի տեառն Այ
ան

Diaconus. Vt per Crucem ſuam ſanctam nos defendere, & conſeruare dignetur rogate Dominum Deum.

Chorus. Concede Domine.

Diaconus. Vt rectam Chriſtianorum fidem intactã cõſeruare dignetur, omnes vnanimiter rogate Dominũ Deum.

Chorus. Concede Dñe.

Diaconus. Vt & nos omnes orantes exaudire dignetur, rogate Dominum Deum.

Chorus. Concede Dñe.

Diaconus. Sanctiſſimæ, intemeratæ, glorioſæ reginæ noſtræ Dei genitricis ſemper Virginis Mariæ, cum omnibus Sanctis memoriam recolentes, noſmetipſos, & omnem vitam noſtram Chriſto Deo com-

committamus.

Chorus. Tibi Dñe Deus noster nos subijcimus.

Diaconus. Domine Deus miserere nostri.

Chorus ter. Dñe Deus miserere nostri.

Dum hæ preces dicuntur, Sacerdos submissa voce dicit:

DOmine Iesu Christe Saluator noster, qui magnus es in misericordia, & liberalis in donis tuis, qui spõte passionem Crucis & mortis propter peccata nostra suscepisti, & superabundanter dedisti gratiã, & donum Spiritus Sancti Apostolis tuis sanctis, fac nos etiam quæsumus, participes horum donorũ tuorum in remissionẽ peccatorũ nostrorum, & susceptionẽ sancti Spiritus tui.

Cla-

անձինս արասցուք ։

Դպիրքն.

քեզ տեառն ա՟ծյ մե-
րոյ անձնեղիցուք ։

Սարկաւագն.

Ողորմեա մեզ տ՟ր ա՟ծ

Դպիրքըն ։ *

ՏԷՐ ողորմեա մեզ *

Եւ մինչև այս աղօթս
կատարի քահանայն ծա-
ծկաբար ասէ ։

Տ՟Ր Ա՟Ծ մեր և փրկիչ յ՟ս
ք՟ս որ մեծդ ես ողորմու-
թեամբ և առատ պա-
րգևօք բարերարութե՟ն
քո ։ Որ համբերեցեր չա-
րչարանաց խաչի և մա-
հու յաղագս մեղաց մե-
րոց ։ Եւ պարգևեցեր ա-
ռատապէս ըզ պարգևս
հոգւոյդ սրբոյ երանելի
աշակերտացն ։ Հաղորդս
արա և ըզ մեզ տ՟ր աղա-
չեմք ըզ քեզ ա՟ծայնի
պարգևացդ ։ ի թողութ՟ի
մեղաց և ընդունելութ՟ե
թեան հոգւոյդ սրբոյ ։

բա

Ձայնիւ ։
Որպէս զի արժանաւորք
եղիցուք գոհութեամբ
փառաւորել զքեզ ընդ
հաւր և ընդ հոգւոյդ
սրբոյ ։
Դպիրքն ․ Ամէն ։
Յետոյ դառնայ առ
ժողովուրդն և օ̅հէ զն
նս̅ ասելով ․
Խաղաղութիւն ընդ ձեզ
Դպիրքն ։
Եւ ընդ հոգւոյդ քում ։
Դ̅ձլ քահանայն դ̅ռնա
ի սեղանն և ասէ զ̅աղս
ի ծածուկ ։
Խաղաղութեամբըդ քո
տ̅ր Յ̅ս Ք̅ս փրկիչ մեր
Որ ի վերոյ քան զամեն
այն միտս և զբանս
ան իմանալի և անճառե
լի ։ Ամրացոյ զմեզ և
ան երկիւղ պահեա՛ յա
մենայն չարէ ․ հաւասա
րեցո զմեզ ընդ ճշմար
իտ երկրպագուս քո ․
Որք հոգով և ճշմար
Թէք

Clara voce. Vt digni efficiamur laudare te cum æterno Patre tuo, & Spiritu ſancto.
Chorus. Amen.
Deinde conuerſus ad populnm benedicit illum, dicens:
Pax † vobis.
Chorus. Et cum ſpiritu tuo.
Deinde conuerſus Sacerdos ad altare, ſubmiſſa voce orat, dicens:
Domine Ieſu Christe Saluator noſter, mente incomprehenſibilis, & ore ineffabilis, & numquam ſatis laudabilis, confirma nos in pace, & ſine timore inimicorum noſtrorum ſerua nos ab omni malo, & fac nos æquales cum vere adorantibus te, qui in Spiritu, & in veri-
rate

tate adorant te.

Clara voce. Quoniã ſanctiſſimæ Trinitati gloria, poteſtas, & honor, nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum.

Chorus. Amen.

Diaconus. Benedic Domine.

Sacerdos facit ſignum Crucis ſuper Populum, dicens:

Benedictus Dominus Ieſus Chriſtus.

Chorus. Amen.

Sacerdos conuerſus ad Populum benedicit illum, dicens:

Dominus Deus benedicat vos omnes.

Chorus, & Populus. Amen.

Diaconus clara voce:

Cantate Dño Deo noſtro

ութբ քեզ երկիր պագանեն .

Ի ձայն.

Վասն զի ամենա սբ̃ Երրորդութեանն վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից

Դպիրքն ամէն .

Սարկաւագն

Օրհնեա տէր .

Քահանայն խաչակնքէ . զժողովուրդն և ասէ .

Օրհնեալ տր̃ մեր և փրկիչ Յս̃ Քս̃ .

Դպիրքն ամէն .

Քահանայն դառնայ առ ժողովուրդն և օրհնէ զնոսա ասելով .

Տէր ած̃ օրհնեսցէ զամենեսեանդ .

Դպիրքն . և ժողովուրդքն ամէն .

Սարկաւագն բարձր ձայնիւ ասէ .

Սաղմոս ասասցէք տն̃ ած̃ոյ մերոյ . Դպիրք

ձայնիւ

Հայնիւ քաղցրութեամբ
դեղոյս հոգեւորս ։
Եւ մինչ Դպիրքն եր-
գեն Սրբասացութիւնս
ըստ պատշաճի աւուրն
քահանայն եւս ասէ ըզ
նոյնն ի ծածուկ ։ Եթէ
Կիւրակէ է զայս ասէն ։
Հրեշտակային կարգաւ-
որութեամբ ըզ ցեր ամե-
ղէո մէ զեկեղեցի ։ Հա
զարըք հազարաց Հրեշ-
տակապետաց կան առա-
ջի քո ։ Եւ բիւրք բիւրոց
Հրեշտակք պաշտեն ըզ
քեզ Տր Եւ ի մարդկա-
նէ հաճեցար ընդունել
զաւրհնութիւնս ։ Զայ-
նիւ խորհրդականաւ ։
Սբ սբ սբ Տր Ա զօր-
ութեանց ։

Ծննդեան ։

Բազմութիւնք հրեշտա-
կաց եւ զօրաց երկնաւո-
րաց ։ ի Ջէջ ի յերկնից
ընդ միածնին Թագաւոր-
ին ։ Որք երգէին եւ ա-
սէին

stro canticum in voce dulcedinis, cantate canticum spiritus.

Et cum Chorus canit Offertorium secundum diem & festum, Sacerdos etiam dicit submissa voce eadem. In Dominicis verò tantū cauitur.

DOmine Deus, cui sicut millia millium Angelorum seruiunt, & Archangelorum adstant legiones, sic etiam dignatus es ab hominibus gloriam suscipere, voce & animo tibi canentibus, Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus fortis.

In Natiuitate Domini.

MVltitudo Angelorum virtutesque cælorum descenderunt de cælis cum vnigenito Rege, Cantantes

&

& dicentes: Gloria in excelsis Deo: Dicamus ergo omnes. Lætentur cæli & exultet terra. quoniam æternus Deus mundo apparuit, & cũ hominibus conuersatus est, vt saluet animas nostras. *In Cœna Domini.*

QVi sedet super currum igneum quadratum, incomprehensibile verbum, Deus factus homo, Hodie propter nos creaturas dignatus est discũbere cũ Apostolis suis, quod videtes Seraphim atque Cherubim stupebant maxime. Principes & virtutes admirabãtur & clamabant dicentes Sãctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus virtutũ.

A die Paschatis, usque ad Pentecosten canitur.

Quis

ասէին փառք ի բարձունս այ ։ Ամենեքեան ասասցուք ուրախ լերուք երկինք եւ ցնծասցեն հիմունք աշխարհի ։ Զի ած ըն յաւիտենականն ի յերկրի երեւեցաւ եւ ընդ մարդկան շրջեցաւ ։ Զի կեցուսցէ զանձինս մեր ։

Աւագ ճշի ։

ՈՐ վերայ նստի ի կառս հրանիւթ քառակերպեանս ։ Անճառն եղե բանն ած ։ այսաւր վս քո արարածոցս յանձըն էառ բազմիլ ընդ աշակերտսն · եւ Սերովբէքն եւ քերովբէքն հիացեալ զարմանային ։ եւ Պետութիւնք վերին զաւրացն սքանչացեալ աղաղակէին ասելով · Սբ սբ սբ տր զաւրութեանց ։

Զատկին եւ ամէն աւրւանէն մինչեւ ի Հոգւոյ գալուստն ·

ՈՎ

ՈՎ որպ Տ̄ր Ա̄ծ մեր
խաչեցաւ վ̄ն մեր Թա
ղեցաւ և յարեաւ ազա
տութիւն եղև աշխար
հի ։ Համբարձմանն
և համբարձաւ փառօք
Եկայք ժողովուրդք
ընդ հրեշտակս երգեսց
ուք. նմին ասելով Ս̄բ
Ս̄բ Ս̄բ ես Տ̄ր Ա̄ծ մեր ։
Ի տաւնի սրբոց մար
տիրոսաց . Խոստովանո
ղաց . և կուսանաց ։
Սրբութիւն սրբոց մե
ծեն և ահաւոր և զնա
ւորութիւնք հրեշտակ
աց աւրհնեն ըզ քեզ և
ասեն ։ փառք ի բարձունս
ըս Ա̄յ և երկիր խաղա
ղութիւն ։
Յամենայն պահոց և նն
ջեցելոց զայս ասեն .
Վասն յիշատակի հան
գուցելոցն ։ ընկալ Հայր
Սուրբ Մարդասէր ըզ
պատարագըս .
Եւ հանգուսցես ըզ հոգիս
նոցա

QVis ſicut Dominus Deus noſter, qui Crucifixus eſt pro nobis, ſepultus, & reſurrexit, factuſq. eſt mundo redemptio. *In aſcenſione addatur* (& aſcendit in gloria) Venite Gẽtes cantemus illi gloriã cum Angelis dicentes. Sanctus, Sanctus, Sãctus Dominus Deus noſter.

In feſtiuitatibus verò Martyrum Confeſſorum & Virginum.

SAnctificatio Sanctorũ magnus Dñs et terribilis, quẽ exercitus Angelorũ laudãt & dicunt: Gloria in excelſis Deo, & in terra pax.

Pro mortuis & in diebus ieiuniorum.

IN memoriam mortuorum, ſuſcipe Sãcte Pater amator hominis hoc ſacrificium, &

 po-

pone animas eorum in numero Sanctorũ tuorum in Regno cælorũ quandoquidem cum fiducia pro eis offerimus tibi hoc Sacrificiũ. placeat ergo tuæ Diuinitati dare requiem animabus illorum.

Postquam hæc cecinit Chorus, Sacerdos vertit se ad populum cum oblatis in manu, sine tamen nouis luminibus, tinnitu Campanulæ, aut alio externo cultu, ne ad adorandum plebs rudis ea, quæ adhuc consecrata non sunt decidat. & ostẽsis populo oblatis, vertens se ad altare eleuatis manibus orat, dicens:

SCio Dñe Deus, quia nullus carnalibus concupiscentijs, & voluptatibus irretitus

նոցա՛ ի Թիւ սրբոց քոց արքայութեանդ երկնից ւմանաւանդ զի համատով մատուցանեմք զպատարագըս = հաշտեցի ածութիւնդ և հանգուցէ զհոգիս նոցա =

Եւ յետոյ դառնայ առ Ժողովուրդըն ունելով զընծայն ի ձեռս = և երևեցուցանէ ի տես ամենեցուն = Բայց ոչ ջահիւք և մոմեղինաւք = և ոչ հնչեցուցանեն Զանկակըս կամ Զնձղայս Եւ ոչ անկանին ժողովուրդն ի վերամբերեալս = զի դեռևս ընծայն չէ կատարեալ մարմին և արիւն = Ցետոյ դառնայ ի սեղանըն = և զձեռս համբարձեալ աղօթէ ասելով -

աղօթեսցուք =

Գիտեմ ՏԷՐ ԱԾ զի ոչոք արժանի է ըմբռնելոցս մարմնաւորս ախտիւք և ցանկութեամբ մատչել ի

tus

մատչել ի սեղան քո ։ Կամ
պաշտօնեալ արքունական
ան փառաց քոց ։ Քան
զի պաշտել զքեզ մեծ-
և ահաւոր երկնաւոր զօ
րութեց իսկ է ։ Սակայն վն̄
անչափ բարերարութե-
քո անպատմելի քաղցրու-
թեան ։ անանց փոփոխ
ման և առանց շփոթ
ման եղեր մարդ ։ և քա
հանայապետ մեր եղե
ցար ։ Եւ իբր տր̄ ամենե
ցուն այսմ սպասաւորու-
թեան և անարիւն զեն
ման զքահանայութիւն
մեզ աւանդեցեր ։ Վասն
զի դու ես տր̄ ած̄
մեր . որ տիրես երկնաւո
րաց և երկրաւորաց ։
Որ ի վերայ քերովբէական
ան յաթոռոյ բազմիս
Սերովբէից տր̄ և թա
գաւոր իսրայէլի ։ Որ մի
այն սբ̄ ես և ի սբ̄ս հան
գուցեալ ։ աղաչեմք ըզ
քեզ

tus, dignus eſt accede-
re, aut appropinquare,
ſeu miniſtrare tibi Rex
gloriæ: nam ſeruire ti-
bi magnum & tremen-
dum eſt etiam ipſis cæ-
leſtibus Virtutibus; at-
tamen propter ineffabi-
lem, immenſamq. cle-
mētiā tuā, qua tu incir-
cumſcriptū Verbū Pa-
tris, ſine vlla tui muta-
tione, vel alteratione fa-
ctus es homo, & Sacer-
dos noſter extitiſti, &
nobis vt Dominus om-
nium ſacram myſterij
huius & incruenti ſacri-
ficij celebrationem tra-
didiſti. Tu enim ſolus
Dominus Deus noſter
cæleſtibus & terreſtri-
bus imperas, qui ſuper
Cherubicum thronum
ſedes Seraphim Domi-
nus, & Rex Iſrael, qui
ſolus es ſanctus & in sā-

H 2 ctis

ctis requiescis. Te igitur obsecro, qui solus bonus es, & facillime exaudis, respice super me peccatorem & inutilem famulum tuum, & munda animam meā & cor à cōscientia praua, & fac me virtute Spiritus Sancti tui idoneum, cum sim Sacerdotis gratia indutus assistere Sanctæ huic mēsæ tuæ, & consecrare sanctum, & immaculatum corpus & pretiosū sanguinem tuum. Ad te enim accedo meam inflectens ceruicem, teque precor ne auertas faciē tuam à me, nevè reprōbes me à pueris tuis sed fac me dignum qui offerā tibi ego peccator, & indignus seruus tuus munera ista. Tu enim

քեզ միայն բարերար և հեշտալուր. Նայեա՛ ի մեղուցեալ և անպիտան ծառայս քո։ Եւ սրբեա՛ զհոգի զմիտս և զմարմինս իմ յամենայն պղծութենէ չարին. և քաւականացո զիս զաւրութեամբ սուրբ հոգւոյդ որ զգեցեալ եմ զքահանայական շնորհս. կալ առաջի սրբոյ սեղանոյ քո և քահանայագործել զքո անարատ մարմինդ և զպատուական արիւնդ։ Քեզ խոնարհեցուցեալ զպարանոցս իմ և մաղթեմ, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։ և մի մերժեր զիս ի ծառայից քոց։ Այլ արժանի արա մատուցանել քեզ զընծայս զայս յինէն ի մեղուցեալ և յանպիտան ծառայէս քումմէ։

Վասն զի դու ես որ մատուցանես և մատչիս և

ընդունիս եւ տաս Քրիս
տոս ա͡ծ մեր . Եւ քեզ փառս
մատուցանեմք հանդերձ
անսկզբն քո Հարբդ եւ
ամենասուրբ եւ կենդա
նարար Հոգւովդ = այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն =

Եւ մինչ քահանայն ա
սէ զայս աղօթս դպիր
ներքն երգեն =

Որք զքրովբէսն խոր
հրդաբար կերպարանե
մք եւ կենդանարարն Եր
րորդութեանըն զերեք
սրբեան աւրհնութիւնս
մատուցանեմք - Զամէն
այն կենցաղական հոգս
դնելով ի բաց = Որպէս
զի զԹագաւորն ամէնե
ցուն ընդունելոցեմք = եւ ըզ հրեշ
տակացն հանդերձ
ընծայեալ բերելոց զ կա
րգ = Ալէլուիա ալէլու
իա ալէլուիա .

Յետոյ Կիսասարկաւա
գըն ձայնիւ ասէ =

Որք

es offerens & oblatus, ſuſcipiēs & diſtributus, Chriſte Deus noſter, & tibi gloriam damus cū carente principio Patre tuo, ac ſanctiſſimo & viuificāte Spiritu tuo, nūc & ſemper, & in ſęcula ſęculorum Am̄.

Quam oratione cum recitat Sacerdos, Chorus canit dicens.

Qui Cherubim myſtice repreſentamus, & viuificanti Trinitati ter ſā-ctum canimus hymnū, omnem ſæculi deponamus curam, vt qui Regē vniuerſorum ſuſcepturi ſimus, Angelicis inuiſibiliter ſtipatū, agminibus, Alleluia, alleluia alleluia.

Subdiaconus clara voce.

Qui

Qui non sunt baptizati, nec orthodoxę fidei. Qui sunt in pænitentia & à peccatis non sunt mundati, accedere non audeant ad sacrã oblationẽ & communionẽ.

Sacerdos verò accepto à Diacono thuribulo incensat oblata & altare dicens.

Incensum tibi offerimus Domine Deus noster in odorem suauitatis Spiritualis, quod suscipe Domine in sanctũ, cæleste altare tuum, & repende nobis opus misericordiæ tuæ & miserationes tuas, & largire nobis dona Spiritus Sãcti tui, per gratiam Domini nostri Iesu Christi qui tecũ viuit & regnat, in vnitate eiusdem Spiritus Sancti Deus in sęcula sęculorum. Amen.

Mի որ երեխայից՝ մի որ ի թերահաւատից ։ եւ մի որ ապաշխարողաց եւ անմաքրից մերձենալ աստուածային խորհրդոյս. կամ հաղորդելոյ ։ ի Սուրբ պատարագս ։

Եւ քահանայն առեալ զբուրվառն ի ձեռանէ Սարկաւագին խնկարկէ զընծայս եւ զսեղանն ասելով ։

Խունկ մատուցանեմք առաջի քո Տր Ած մեր բուրումն հոգեւորական ։ Ընկալ ի սուրբ երկնային. եւ յիմանալի քո մատուցարանդ ի հոտ անուշից ։ Եւ առաքեա առ մեզ փոխարէն զողորմութիւնս եւ զգթութիւնս քո. եւ պարգեւեա մեզ զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ Շնորհաւք տն մերոյ Յսի Քսի ։ որ ընդ քեզ կենդանի է եւ թագաւորէ միշտ նոյն հոգւոյն ։

Dein- Յե

Յետոյ կիսա Սրկ̄ւգն
Ջուր արկանէ ի ձեռքն
քահանային եւ լուանայ
զձեռս ասելով ։

Լուացայց սրբութեամբ
զձեռս իմ ։ եւ շուրջ եղէց
զսեղանովն քո տ̄ր ։
Լսել ինձ ըզ ձայն օ̄հնու-
թե̄ քո ։ եւ պատմել զա̄մ
սքանչելիս քո ։
Տ̄Ր Լ̄ սիրեցի ըզ վայել
չութիւն տան քո ։ եւ ըզ
տեղի յարկի փ̄առց քոց ՚
Մի կորուսաներ ընդ ամ
բարշտաց զանձն իմ ։ եւ
մի ընդ արս արիւնահեղ
ըզ կեանս իմ ։
Որոց ձեռք իւրեանց ան
օրէնութե̄ են ։ եւ աջ
նոցա լի է կաշառօք ։
Ես անմեղութե̄ իմով
գնացի ։ փրկեա զիս տ̄ր
եւ ողորմեա ինձ ։
Ոտն իմ կացցէ ուղղու-
թեան ։ յեկեղեցիս մեծս
օ̄հնեցից զքեզ ։
Փառք հաւր եւ որդւոյ
եւ

Deinde accepta à Subdiacono aqua, lauat Sacerdos manus ſuas dicens.

Lauabo inter innocẽtes manus meas, & circumdabo altare tuum Domine.
Vt audiam vocem laudis, & enarrem vniuerſa mirabilia tua.
Domine dilexi decorẽ domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ.
Ne perdas cum impijs Deus animã meã, & cũ viris sãguinũ vitã meã.
In quorum manibus iniquitates ſunt, dextera eorũ repleta eſt muneribus;
Ego autẽ in innocentia mea ingreſſus ſum, redime me & miſerere mei.
Pes meus ſtetit in directo, in eccleſijs benedicam te Domine.
Glo-

Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto: sicut erat in principio & nũc & semper, & in secula seculorum Amen.

Tum pergens ad mediũ altaris consistat ibi, Diaconus verò clara voce dicit.

In pace orate Dominũ Deum.

Chorus.

Domine miserere.

Diaconus.

CVm fide, & castitate stemus ante sanctum altare: cum timore Dei, & sine conscientiæ scandalo, inani cogitatiõe, & dolo, sine circumuentione, sine dubitatione, & incredulitate, & alieni ab omni malo consilio, cũ bonis operibus, puta mente, simplici corde, fide perfecta, repleti amo-

և հոգւոյն սրբոյ ։
Որպէս էրն իսկզբանէ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
անս յաւիտենից ամէն
Եւ եկեալ ի մէջ տեղոյն խո
րանին կայցէ անդ ։
Եւ Սարկաւագն բարձր
ձայնիւ ասէ ։
Եւ ևս խաղաղութեան
զՏր աղաչեսցուք ։

Դպիրքն ։

Տէր ողորմեա ։

Սարկաւագն ։

Եւ ևս հաւատով և սրբ
բութեամբ կացցուք յա
ղաւթս առաջի սրբոյ
սեղանոյս այ ահիւ ։
Մի խղճիւ և գայթակ
ղութեամբ ։ Մի նենգու
թեամբ խորամանկութե
ամբ ։ Մի պատրանաւք
և խաբէութեամբ ։ Մի
երկմտութեամբ և մի
թերահաւատութեամբ
այլ ուղիղ վարուք ։ պա
րզ մտաւք ։ միամիտ սր
տիւ ։ կատարեալ հաւա
տով

Լցեալ սիրով առաւել
լեալ. և լի ամենայն գոր
ծովք բարութեամբ ։
Կացցուք յաղաւթս ա
ռաջի սրբոյ սեղանոյս
ա͞ծոյ ։ Եւ գտցուք զողոր
մութեան զշնորհս ։ յա֊
ւուր յայտնութեան և ի
միւսանգամ գալստեան
տեառն մերոյ Յ͞սի Ք͞սի
զի զմեզ կեցուսցէ և ո
մեսցի ։

Դպիրքն ։

Կեցո Ս͞Տ͞Ր և ողորմեա՛

amore, & omnibus bonis virtutibus ornati; orate stantes ante altare Dei, vt possitis in die reuelationis & secundi aduentus Domini nostri Iesu Christi misericordiam consequi: & nos viuificet & misereatur nostri,

Chorus.

Viuifica nos Domine, & miserere nostri.

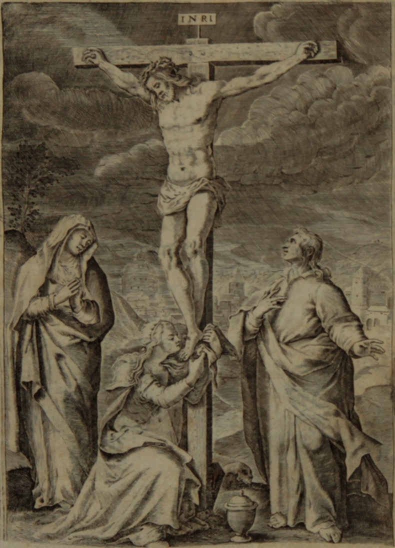
INRI

Երկրորդ բաժին ։
Սկսաւ մեծ կանոնըն ըս
կանոնի ։

Քահանայն երկեցս համ
բուրէ զսեղանն զերկու
եղջիւրն և ի մէջ սեղըն
և համբարձեալ զձեռս
աղօթէ ասելով ։

Աղօթեսցուք ։

ՏԷՐ ԱՅ զաւրութե
անց ։ և արարիչ ամենե
րութեանց ․ Որ ան էու
թենէ զբնաւս ի յոչյս
կութի ածեալ գոյացու
ցեր ։ Եւ զմեր հողեղէն
բնութիւնն պատուեալ
մարդասիրապէս ։ այսպէ
սի ահաւոր և ան պատ
ում խորհրդոյս կարգե
եր սպասաւորս ։

Դու տր որում պատ
արագեմք զպատարագս
զնա ․ ընկալ առ ի մէնջ
զպատուաջ աստուածութեանն ըս
զայս ։ և աւարտեա զսա
ի խորհրդականութիւն
մարմնոյ և արեան միած-

ՔՐ

SECVNDA PARS.

Incipit Canon maior: Sacerdos extensis manibus orat, ter osculando altare in vtroque cornu & in medio, dicit.

Oremus.

DOmine Deus exercituũ, creator omnium, qui ex nihilo omnia creasti: & terrenam naturam nostram, vt amator generis humani decorasti, & ad tremendum, & ineffabile oblationis ministerium nos seruos tuos ordinasti: Tu Domine, cui & hanc offerimus hostiam eam suscipere dig̃neris in conspectu tuo, & fac vt fiat verum corpus, & sanguis vnige-

niti filij tui, & sit medela in remissionem peccatorum omnibus eam sumentibus,

Clara voce.

Per gratiam & misericordiam eiusdem filij tui, & Saluatoris nostri Iesu Christi, qui tecum viuit & regnat in vnitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *Chorus.* Amen.

Diaconus admonet populum dicens.

Salutate vos inuicem in osculo sancto: & indigni exeat ad fores ecclesiæ, ibique orent.

Sacerdos osculatur altare, vel alium Sacerdotem, vel Episcopum si adsit, dicens.

Christus sit inter nos. *Et is qui osculum recepit, respondet:* Sit semper.

քո ։ Ու եղ թողութեան մեղաց պարգևեալ նա ճաշակողացս զայս ․

Բարձր ձայնիւ

Շնորհաւք և մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ և փրկչին Յ̄սի Ք̄սի որ ընդ քեզ կենդանի է և թագաւորէ միութեամբ հոգւոյն սրբոյ ա̄ծ ամենայնի յաւ-ի ★

Դպիրքն ։ Ամէն ։

Սարկաւագըն քարոզէ ժողովրդեանըն ասելով․

Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սրբութեան և որք ոչ են կարող առ դրունս ելցեն և աղաւթեսցեն ։

Քահանայն համբուրէ զսեղանն ․ կամ զայլ քահանայս ․ կամ զԵպիսկոպոսն եթէ իցէ անդ ասելով ։

Ք̄ս ի մէջ մեր եղիցի ։

Եւ որք զողջոյնըն ընկալցին պատասխանեն ․

յամէն

Յա̃մ ժամ եղիցի.
Յետոյ Արքեպ̃ն ասէն
Ք̃ս ի մէնջ մեր եղիցի
որ էնն ա̃ծ. Եկեղեցիս
մի անձն եղաւ համբոյրս
աւդ լըման տուաւ.
Թշնամութիւնն հեռա
ցաւ. սէրն ընդ հանուր
րս սփռեցաւ.
Դպիրքն բարձր ձայն
իւ եղանակեն.
Արդ Պաշտաւնեայք
բարձեալ ըզ ձայն տուք
աւրհնութիւն ի մի բէ
րան. միաանձնական ա̃ծու
թեանն. որուն Սերովբէ
քն են սրբաբան. Վեր
համբարձնամք զաչս ուն
ելով. և պաղատանիմք զայս
ասելով. Զ մեղս մեր մի
յիշեսցես այլ գըթութե
ամբ քո քաւեսցես.
Ընդ հրեշտակաց աւրհ
նեմք զքեզ և ընդ սըր
բոց տ̃ր փառս քեզ.
Ա̃յ հիւ կացցուք երկիւ
ղիւ կացցուք բարեաւք
կացց

per. *Chorus canit.*

CHriſtus in medio noſtri ſit, qui eſt Deus: & eccleſia vnum corpus facta eſt: & concordiæ vinculum perfe-ctum, oſculum datum eſt: inimicitia extermi-nata: Charitas in omni-bus diffuſa eſt.

Ergo miniſtri clara vo-ce Gloriam vno ſpiritu, & ore date Domino, vni & indiuiſibili Deitati, quam laudāt Seraphim. Leuemus mentis oculos ſurſum, oremuſq. dicen-do: Ne reminiſcaris Do-mine delicta noſtra, ſed ſecundum magnā miſe-ricordiā tuam dele ini-quitatē noſtram. Simul cū Angelis laudamus te, & cū Sanctis gratias agi-mus tibi Domino Deo noſtro.

Diaconus clara voce.

Cum

Cum timore & tremore state, cum bonitate adstate, & attendite diligẽter. *Chorus.*

Cantate Domino.

Diaconus.

Christus immaculatus agnus offerendus est.

Chorus.

Charitas & pax, & sacrificium laudis.

Sacerdos benedicit Populum signo Sanctæ Crucis dicens.

Gratia Domini nostri Iesu Christi, & charitas Dei Patris, & communicatio Spiritus Sancti sit cum omnibus vobis. *Chorus.*

Et cum Spiritu tuo,

Sacerdos Sursum corda,

Chorus.

Habemus ad Dominum omnipotentem,

Sacerdos.

Gratias ex toto corde. aga-

կացցուք ։ և նայեցարուք ըզ գուշութեամբ ։

Դպիրքն ։

Առ քեզ տէր ։

Սարկաւագն ։

Պատարագ քս̄ մատչի անարատ գառն այ̄ ։

Դպիրքն ։

Ողորմութիւն և խաղաղութիւն և պատարագ աւրհնութեան ։

Քահանայն օրհնէ զ ժողովուրդն և խաչակնքէ ասելով ։

Շնորհք սէր և սրբարար ա̄ծային զօրութի ։ հաւր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ ։ եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ ։

Դպիրքն ։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում ։

Ի վեր ընծայեցուցէք ըզ միտս ձեր ։ Դպիրքն

Ունիմք առ քեզ տր̄ ամենակալ ։

Քահանայն ։

Եւ գոհացարուք զտէրն

ըն

բոլորով սրտիւ ։	agamus Domino Deo
Դպիրքն ․	noſtro. *Chorus.*
Արժան եւ իրաւ ․	Dignum & iuſtum eſt,
Քահանայն ։	*Sacerdos.*
Արժան է ստուգապէս	Vere dignum & iuſtū
եւ իրաւ ուղիղ եւ փրկա	eſt, æquum & ſalutare
կան ․ միշտ երկրպագան	nos ſemper & vbique
ելով փառաւորել զՔեզ	tibi gratias agere, Domi.
Հայր ամենակալ ։ ՈՐ	ne Deus Pater omnipo-
դու քոյին անքննելի եւ	tens, qui tuo imperſcru-
արարչակից բանիւդ	tabili & ſimul potenti
զանիծիցն բարձեր զկը	verbo vinculum male.
ճիցն ։ Նոր ժողովուրդ	dictionis abſtuliſti, & no-
ինքեան առնել ԶԵկե	uum populum, & coetū
ղեցի սեփհականեաց ըզ	fidelium, hæreditatem
հաւատացեալս ի քեզ ։	tuam feciſti: & mira tua
Եւ զարմանալի տնօրէնու	diſpoſitione verbum ho
թեամբ քով բանըդ	mo factum, & ſecundū
մարդ եղեալ ․ եւ ըստ մա	humanitatem ex virgi-
րդկութեան ի կուսէն	ne natū, complacuit ha-
ծնեալ հաճեցաւ ընդմա	bitare nobiſcum: & no-
կիլ ընդ մեզ ։ Եւ նորոգ	uo opere, vt Deus ſapiēs,
ործ ա̄ծապէս ճարտարա	terram commutauit in
պետեալ զերկինս եր	cœlum, deditque no-
կինս արար ։ Եւ շնորհեց	bis famulis tuis cū An-
մեզ ընդ երկնայինն պա	gelorum choro te ſpiri-
րել զհողեղէն առաջանն	tuali cantico celebrare,
ձայ-	*Cla-*

Clara voce.

Cum Cherubim & Seraphim cum omni fiducia laudando, & glorificando te, vna voce cantare.

Chorus canit.

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dñus Deus exercituum: pleni sunt cæli & terra gloria tua, hosanna in excelsis: benedictus qui venit in nomine Domini, hosanna in excelsis,

Sacerdos verò submissa voce dicit.

Sanctus, Sanctus, Sanctus es, & verè super omnia Sanctus: & quisnam gloriari potest se sufficienter enarrare posse immensam bonitatem tuam, aut eloqui infinitam misericordiã tuam erga nos ostensam Cum

Ձայնիւ։*

Եւ ընդ Սերովբէսն և ընդ Քերովբէսըն միաձայն սրբասացութեամբ յաւրհնել նուագս. Եւ համարձակապէս գոչել ընդ նոսին աղաղակել և ասել։

Դպիրքն։

Սբ սբ սբ տր զօրութեանց. լի են երկինք և երկիր փառօք քո. աւրհնութիւն ի բարձունըս աւրհնեալ որ եկիր և գալոցես անուամբ տն ովսաննա ի բարձունս։

Քահանայն ծածկաբար ասէ զյս։

Սուրբ սբ սբ ես ճշմարտապէս և ամենայն սբ։ և ով որ պանծասցի քո վանդակել բանիւ զքո ի մեզ զանբաւ բարերարութեանդ զեղմունըս. ՈՐ և անդէն խակ ի նախնումըն զանկեալըս ընդ մեղաւք զանազան եղա

եղանակօք խնամեալ ըս
փոփոխեցեր մարգարէիւք
աւրինացն ստուերութեք
քահանայութեամբ ։ և
ստուերականերպ երկրպագըն
մատուցմամբ ։ Իսկ ի վճ
ժամ աւուրցս այսոցիկ
զբովանդակ իսկ զպար
տեաց մերոց խզեալ զղ
դատապարտելոյ ։ Ետուր մեզ
զորդի քո միածին պար
տասպան և պարտուս . Որ
նուաճն և օծեալ գառըն
և երկնաւոր հայց ։ Քահ
անայապետ և պատար
ագ . Վ՟ն զի ինքն է բաշ
խօղ և նոյն ինքն բաշխի
ի միջի մերում միշտ ան
ծախսալես ։ Վասն զի եղե
ալ հաստատեաւ և առ
անց ցփոխոյից մարդ ։ և
ան շփոթ միութեամբ մա
րմնացեալ Յ՟սն ծանձնեն
և ի միշտ կուսէն մա
րիամայ ։ Հայրհարկեաց
ընդ մեզ կիրս մարդկայ
նս առանց մեղաց ։ և
և յիշ

Cum enim olim cecidiſ-
ſent per peccatum Patres
noſtri, tu non deſpexiſti:
ſed eos vt miſericors pater
correxiſti, per legem voca-
ſti, per prophetas inſtitui-
ſti, per vmbratiles anima-
lium oblationes, quæ ve-
ram filij tui oblationem
ſignabant, direxiſti; donec
veniret plenitudo tempo-
ris, in qua miſſo de cælis fi-
lio tuo vnigenito vt dele-
ret chirographum pecca-
torum noſtrorum, per mor-
tem ipſius in ara crucis, &
mactatus innocens agnus
tamquam noxius factus Sa
cerdos & ſacrificium, di-
ſtribuens & diſtributus ſẽ-
per ſine diminutione, diſ-
rupit quod aduerſum nos
erat chirographum pecca-
ti. Idcirco factus eſt verè,
& non fictè homo, imma-
culata vnione, carnem ſu-
mens ex puriſſima Virgine
Maria, ſumptis omnibus
proprietatibus naturæ hu-
manæ præter peccatum: &

K pro-

propter salutẽ mũdi voluntariè venit ad passionem Crucis, & in vltima cœna accepto pane in sanctas, & immaculatas, & numquam satis laudatas, consecraticesque manus suas, eleuatis oculis in cælum, gratias agens, benedixit.

Eleuans Sacerdos manum format signum crucis super panem.

Fregit deditque electis recumbentibus discipulis & Apostolis suis, dicẽs. Accipite & manducate.

Hic Sacerdos accipit hostiam, eamque manibus tenens, inclinato capite deuotè dicit.

Hoc est corpus meũ, quod pro vobis, & pro multis frangitur in remissionem peccatorum.

եւ յաշխարհ հանգերձելոյ եւ յաւիտենին փրկութեան է կեալ կամաւ ի չարչարանս խաչին ։ եւ ի յընթրիսն վերջին ։ առեալ ըզ հացն ի սբ եւ ի պատուական եւ ի սրբարար ձեռըն եւ համբարձեալ զաչս ի յերկինս աւրհնեաց գոհացաւ ։

Քահանայն խաչակնքէ զհացն եւ ասէ. Ե

բեկ եւ ետ ընտրելոց եւ բազմականաց աշակերտաց եւ առաքելոց իւրոց ասելով Առէք եւ կերայք ։

Քահանայն առնու զնշխարն ի ձեռըն եւ խոնարհեցուցեալ զգլուխն ահիւ եւ դողութեամբ ասէ ։

ԱՅՍ Է ՄԱՐՄԻՆ ԻՄ ՈՐ ՎԱՍՆ ՁԵՐ ԵՒ ՎԱՍՆ ԲԱԶՄԱՑ ԲԱՇԽԻ Ի ԹՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԵՂԱՑ

Դպիրքն ամէն ·

Քահանայն առեալ զը
մպելին ի ձեռս ասէ ։

Նմանապէս առեալ զբ
աժակն գոհացաւ օհ
նեաց եւ ետ իւրոց ընտր
ալ աշակերտացն ասէ
Արբէք ի սմանէ ամենե
քեան ։

ԱՅՍ Է ԱՐԻՒՆ
ԻՄ ՆՈՐՈՅ Ո
ՒԽՏԻ ՈՐ ՎԱ
ՍՆ ՁԵՐ ԵՒ
ՎԱՍՆ ԲԱԶՄ
ԱՑ ՀԵՂՈՒ Ի
ԹՈՂՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՂԱՑ ·

Դպիրքն ամէն ։

Հայր երկնաւոր որ զոր
դին քո ետուր ի մահ
վասն մեր պարտապան զն
պարտեաց մերոց · հեղ
մամբ արեանն նորա աղա
չեմք զքեզ ողորմեա՛ քո
բանաւոր հօտի ։

Քահանայն ի ծածուկ
եւ զայս միշտ իւր յիշա
ասակ

Chorus. Amen.

Sacerdos accipit manibus calicem dicens.

Similiter & calicē accipiens bene ✠ dixit, deditq. discipulis suis dicēs. Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus noui testamēti, qui pro vobis, & pro multis effunditur in remissionem peccatorum. *Chorus.* Am̄.

Sacerdos.

Pater cælestis qui innocentem vnicum filiū tuum Dominum nostrū Iesum Christū in mortem pro nobis omnibus dedisti debitorem debitorum nostrorum, per eius sanguinis effusionē rogamus te miserere huius rationabilis gregis tui.

Sacerdos submissa voce dicit.

Ita mādauit nobis, sēper hoc facere vnigenitus filius tuus Deus, & benefactor noster, qui corpore hoc, quod ex nostra natura assumpsit in sepulchro iacuit, & vectes inferi contriuit tanquā omnipotens, & te solum verum Deum viuorum & mortuorum cognoscere fecit.

Deinde accipiens vtraque manu sancta mysteria, ad se trahens dicit.

Et nos Domine secundum hoc mandatū offerentes sacrificium istud Salutaris Corporis & Sāguinis vnigeniti Filij tui, memoriā facimus Passionis eius, quam propter salutem nostrā suscepit: eius viuificę Crucifixionis, triduanæ Sepultu-

տուաւ առնել պատուիրեաց
ան աւանդելոյ մեզ քա
րեբարի որդին քո միած-
ին = Եւ իջեալ խաւարային
վայրս մահու մարմնովն
զոր ի մերմէս ընկալաւ և
յաղթահարութեամբ = Եւ զ
նիգս դժոխոցն աղա
տեալ հզաւրեղապէս =
Զքեզ միայն ճանոյց
մեզ հաւատարեալ ճշմա
րիտ ած կենդանեաց և
մեռելոց =
Յետոյ առեալ երկոսին
ձեռաւք զսբ խորհուր
դըն - յառաջ մերձեցու
և ասէ -
Եւ արդ մեք Տր ըստ
այսմ հրամանատուութե
յառաջ բերեալ զայս խոր
հուրդս փրկարական մարմ
նոյ և արեան միածնի
քո = Յիշեմք ըզ դորա՛ որ
վասն մեր ըզ փրկագործ
Զ չարչարանսն = Զ կեն
դանատու խաչելութ
իւնն = Զերեքաւրեայ ըզ
Թաղու-

Թաղումն ։ Զերանելին
Յարութիւնն ․ Զմ̃ծա
պէս Համբարձումն ։ Ըզ
Նստեալն ընդաջմէ քո
Հայր ։ Զահաւոր և ըզ
փառաւորեալ ըզ միւսա
նգամ գալուստըն խոս
տովանիմք և օ̃հնեմք ։
Եւ համբարձեալ երկոս
են ձեռաւքն ըզ ս̃բ խոր
հուրդն ։ և մտաց աչօք
տայ ։ ի ձեռս հաւր և ա
սէ ձայնիւ ։

Զքոյս ի քոյոց քեզ մա
տուցանեմք ։ ըստ յամե
նայնի ։ և յաղագս ամե
նեցուն ․ Դպիրքն ։
Յամենայնի աւրհնեալ
ես տ̃ր աւրհնեմք զքեզ
գովեմք զքեզ գոհանամք
զքէն ։ աղաչեմք ըզքեզ
տ̃ր ա̃ծ մեր ։
Քահանայն ։ ծածկաբար
ասէ ։
Զքեզ արդարև տ̃ր ա̃ծ
մեր գովեմք ․ և զքէն գո
հանամք հանապազ ․

Որ

pulturæ, beatæ Reſurrectionis, glorioſæ in cælos Aſcenſionis, ad tuã Patris ſui dexteram Seſſionis, & terribilis inde glorioſi ſecundi aduentus eius, & confitemur & laudamus.

Et eleuãs ambabus manibus ſacra myſteria mẽtis oculis offert in manus Patris, dicens.

Clara voce.

Tua ex tuis tibi omnino offerimus pro omnibus.

Chorus.

Te ſupra omnia benedicte Dñe laudamus, & glorificamus, tibi gratias agimus, & deprecamur te Deus noſter.

Sacerdos ſubmiſſa voce dicit.

Te Domine Deus noſter verè laudamus, & tibi

tibi quotidie gratias agimus, quia dignatus es nostram indignitatem intueri, & tam terribili & ineffabili mysterio oblationis ministros nos seruos tuos constituere: non propter merita nostra, quibus caremus, & vacui sumus: sed propter magnā misericordiam, & bonitatem tuā confidētes audemus appropinquare Sancto altari tuo ad offerendum, corpus, & sanguinem vnigeniti filij tui Dñi & Saluatoris nostri Iesu Christi, cui conuenit gloria, potestas & honor, nunc & semper & in sęcula sęculorū &c.

Deinde Sacerdos à latere altaris benedicit populum signo Sanctæ Crucis dicens.

Pax vobis.

Dia-

Որ զանց արարեր զմերով անարժանութեամբըս. այսպիսի ահաւոր և անպատում խորհըրդոյս կարգեցեր ըսպասաւորս ։ Ոչ յաղագս մերոյ ինչ բարեգործութեանց յորոց յոյժ թափուրեմք ։ և միշտ ունայն գտանիմք հանապազ ։ այլ ի քո բազմազեղ ներողութիւնըդ. ցանկ ապաւինեալ համարձակիմք մերձենալ ի սպասաւորութիւն մարմնոյ և արեան միածնի քո Տեառըն մերոյ և փրկչին Յսի Քսի. որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ ։ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ։

Յետոյ քահանայն ի սեղանոյն դառնայ և օհնէ զըն ժողովուրդն խաչակնքելով և ասէ ։

Խաղաղութիւն ընդ ձեզ

Սար

Սարկաւագն · քարոզէ
ժողովրդեանն ասելով.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Դպիրքն.

Առաջի քո Տէր
Քահանայն խոնարհեալ
առ սեղանն ասէ.
Երկիր պագանեմք և ա
ղաչեմք և խնդրեմք ի
քէն բարերար Այծ · առա
քեա ի մեզ և յառաջի
եդեալ ընծայս յայս ըզ
մշտնջենաւորակից քո և
զէակից ՍԲ Հոգիդ.
Եւ առեալ զընծայս ի ձե
ռս և ասէ.
Աղաչեմք զքեզ Տէր զի
զհացս այս օրհնեալ
մարմին ճշմարտապէս ա
րասցես տեառն մերոյ
և փրկչին ՅՍԻ ՔՍԻ
Դարձեալ զսկիհն առ
նու և ասէ.
Աղաչեմք ըզ քեզ Տէր
Տր և զ գինիս օրհնե
ալ արիւն ստուգապէս
արասցես տեառն մերոյ
և փրկչ

Diaconus hortatur populum dicens.

Deum adorate.

Chorus.

Coram te Domine.

Sacerdos inclinatus ad altare dicit.

Flectimus tibi, & rogamus te benignissime Deus, vt mittas super nos, & super hanc oblationem ante te positam, Spiritum Sanctum tuũ, coëssentialem & coęternum.

Et deteges hostiã dicit.

Rogamus te Domine, fac, consecratum panem hunc verũ corpus Christi Domini & Saluatoris nostri.

Et deteges calicẽ dicit.

Et consecratum calicẽ istũ verũ sanguinẽ Saluato-

uatoris noſtri Ieſu Chriſti, vt fiat omnibus nobis ſuſcipientibus nō in iudicium, ſed in ſalutem animarum noſtrarum, & remiſſionem peccatorum.

Chorus. Amen.

Sacerdos oſculatur altare, & orat pro omnibus tàm viuis, quàm defunctis dicens.

Per hanc oblationem da Domine charitatem, firmitatem, & deſiderabilem pacem vniuerſo mundo: Eccleſijs Sanctis, omnibus rectè credentibus Epiſcopis, Sacerdotibus, Diaconibus, ceteriſque Clericis omnibus, Regibus & Principibus, Populo Chriſtiano, Iterfacientibus, Nauigantibus, in ſeruitute tyrannica detentis, afflictis, bellum con-

և փրկչին Յ͞սի Ք͞սի ։
Որպէս զի եղիցի ամենե
ցուն մեզ մերձեցելոցս
յանդաստապարտութիւն
ի քաւութիւն և ի թող
ութիւն մեղաց ։

Դպիրքն․ Ամէն ։

Քահանայն համբուրէ
ալ զ սեղանն աղաւթէ
վասն ամենայն հաւատ
ացելոց ։ կենդանեաց և
ննջեցելոց․

Սովաւ շնորհեա՛ զսէր
զ հաստատութիւն ։ Եւ
զղձալի զխաղաղութիւն
ամենայն աշխարհի․ Սր
բոյ եկեղեցոյ և ամեն
այն ուղղափառ եպիս
կոպոսաց քահանայից
Սարկաւագաց Դպրաց
և եղերբկաց թագ
աւորաց և իշխանաց
ժողովրդոց քրիստոնէից
Ծանապարհորդաց նա
ւելոց ։ Վտանգելոց կղա
պելոց ։ աշխատելոց ։ Եւ
որք ի Պատերազմունս

բարբ

բերողացս ։ Այսու
և օդոց շնորհեա զբա-
րեխառնութիւն ։ և ան-
դոց զպտղաբերութիւն
և ախտացելոց ի պէս
պէս ցաւս փութապէս
առողջութիւն ։ Այսու
աղաչեմք զքեզ տր հան-
գո զամենեսեան ի քնն
ննջեցեալսն ։ Զեպիսկոպո
սունս ։ Զերիցունս ։ եւ
Սարկաւագունս ։ Եւ
ամենայն կղերիկոսունս
Զթագաւորս ։ Զիշխա
նունս ։ Զբարերարս մեր
և զամենայն հաւատացեալ
ժողովուրդս ։ որք ուղիղ
հաւատով աստի կենաց
ելին ննջեցին ։

Ի ձայն.

Ընդ. որս և մեզ այց ա
րասցես բարերար տՏր
աղաչեմք ։

Դպիրքն ։

Յիշեա տր և ողորմեա *
Քահանայն ձայնիւ.
ԱԾածնին սրբոյ կու-
սին

cõtra hoſtes Sãctæ Cru-
cis gerentibus. Da etiã
Domine per hanc obla-
tionem aërem ſalubrẽ,
fertilitatem fructuum,
& infirmis celerem ſa-
nitatem. Per hanc etiã
oblationem rogamus te
Dñe da eternam quietẽ
in Chriſto defunctis E-
piſcopis, Sacerdotibus,
Diaconibus, ceteriſq.
clericis, Regibus, Prin-
cipibus, benefactoribus
noſtris, & reliquo po-
pulo Chriſtiano, qui in
recta fide ex hac vita
migrarunt.

Clara voce.

Et nobis quoque be-
nigniſſime Domine.

Chorus.

Memento noſtri Dñe
& miſerere.

Sacerdos clara voce.

Beatiſſimæ Dei geni-
tricis Virginis Mariæ,

Sãcti Ioãnnis Baptistæ, primi martyris Stephani,& omnium sanctorũ, fiat memoria in hoc sãcto Sacrificio, vt Deus recordetur & misereatur nostri.

Chorus canit.

Memento nostri Domine & miserere.

Sacerdos.

Et vt Deus nobis partem aliquam & societatẽ largiri dignetur vnà cum cœtu omnium Sãctorũ Patrum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorũ, Pontificum, Sacerdotum, Diaconorum, Virginũ & omnis spiritus iustorum

սրբն Մարգարէին ։ և Յովհաննու Մկրտչին ։ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային ։ և ամենայն սրբոց եղիցի յիշատակ ի Սբ պատարագս . զի Տր Ած յիշեսցէ և ողորմեսցի մեզ ։

Դպիրքն .

Յիշեա Տր և ողորմեա ։

Քահանայն .

Եւ զի Տր Ած մեզ մասն ինչ և ընկերակցութիւն շնորհել մեզ արժանի արասցէ ըզ մեզ ի մի դասս ընդ ամենայն սրբոց . որք իսկզբանէ հաճոյ եղեն նմա . ընդ սբ հարցն ։ ընդ Նահապետացն ։ ընդ Մարգարէս ընդ Առաքելոցն . ընդ Աւետարանչացն ։ ընդ Մարտիրոսաց ։ ընդ Խոստովանողաց ։ ընդ Եպիսկոպոսաց . ընդ Քահանայից ։ ընդ Սարկաւագաց . և ընդ Կուսանաց և ընդ ամենայն հոգւոց

արդ

արդարոց որք ուղիղ հա-
ւատով ի Քն ննջեցին։
Եւս առաւել ընդ Սբ
ոց Առաքելոցն։ ընդ
Պետրոսի և ընդ Պօղո-
սի։ Անդրեի Յակոբե-
Յոհաննու Թովմայի
Յակոբու Փիլիպպոսի
Մատթէոսի Սիմոնի և
առաջնոյն Լուսաւորչացն
մերոց Թադէոսի և
Բարթողիմէոսի։ և Սր
բոց հարցն մերոց։
Գրիգորի Լուսաւորչին
և որդւոց նորին Արիս
տակիսի Վրթանիսի։ և
այլ ամենայն դասուց
հարցն սրբոց։ Եւ ընդ
Թագաւորաց Սրբոց
հայաստանեայց։ Աբգա
րու Կոստանդիանոսի
Տրդատայ։ և այլ ամե
նայն սրբոց։ որոց ի պա
տիւ և ի յիշատակ ընկ
ալ Տր զ սբ պատարա
գս այս աղաչեմք։
Դպիրքն։ ամէն։

Քահ

ſtorũ in vera fide Chriſti defunctorum, præſertim Sanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, Andreæ, Iacobi, Ioannis, Thomæ, Iacobi, Philippi, Matthæi, Simonis, & in primis illuminatorum noſtrorũ Thadęi & Bartholomęi Apoſtolorũ, & Sanctorũ Patrum noſtrorũ Gregorij illuminatoris Armenorũ eiuſque filij Ariſtaltis & N. N. & omnium Sãctorum Armeniæ Paſtorum & orthodoxorum doctorum, Sanctorumque Regum Abagaris, Conſtantini, Thiridati & N. N. ad quorum omnium etiã honorem & memoriã ſuſcipe Domine hoc ſacrificium.

Chorus.

Amen.

Sacerdos submissa voce.	Քահանայն ի ծածուկ ասէ զ̃ղս.
Memento nostri Domine & miserere, benedic Sanctam tuam Catholicam & Apostolicā Ecclesiā, quam pretiosissimo sanguine vnigeniti filij tui Domini nostri Iesu Christi redemisti, & eiusdem crucifixione saluasti, da ei pacem imperturbabilem.	Յիշեա տ̃ր և ողորմեա և աւրհնեա զսբ̃ Կաթողիկէ և առաքելական Եկեղեցի քո զոր փրկեցեր պատուական արեամբ միածնի Որդւոյ քո տեառն մերոյ Յ̃ի Ք̃ի և ազատեցեր խաչիւըն իւրով սրբով. շնորհեա սմա զանշարժ ըզ խաղաղութիւն =
Memento Domine, & miserere, & benedic omnes rectè credentes Pastores Ecclesiæ, qui recta doctrina verbum Dei nobis tradunt.	Յիշեա տ̃ր և ողորմեա և աւրհնեա զամենայն ուղղափառ Եպիսկոպոսունս որք ուղիղ վար-դապետութեամբ համառօտեն ի մեզ ըզ բանըն Ա̃ծյ ճշմարտութեամբ =
Clara voce.	Բարձր ասէ =
In primis Sanctissimū Papam nostrum N. Patriarcham N. & fidelem Episcopum nostrū huius loci N. & deuotū Regē no-	Եւս առաւել զ Սուրբ Հայրապետըն մեր ըզ Պապն այս անուն և Եպիսկոպոսըն մեր այս անուն = և ըզ բարեպաշտ Թագաւորն մեր
no-	շնորհ

շնորհեսցես մեզ ընդ եր-
կայն աւուրս ուղիղ հա-
ւատով ։

Դպիրքն ․ ամէն ։

Տեառն քահանային ։

Գոհութիւն և փառա-
բանութիւն մատուցան-
եմք քեզ տ͞ր ա͞ծ մեր ․
Վասն ս͞բ և անարատ
պատարագիս որ ի վերա
սրբոյ սեղանոյս ։ զի լիցի
մեզ ի սրբութիւն կենդ-
անութեան պարգևես-
ցես ։ Այլև շնորհեա՛
զսէր զհաստատութիւն
և զըղձալի զխաղաղութի͞
ամենայն աշխարհի ։
Սրբոյ Եկեղեցւոյ և ա-
մենայն ուղղափառ Ե-
պիսկոպոսաց ։ Եպիսկո-
պոսապետին մերոյ և պա-
տուականին հայրապետ-
ին Հայոց [illegible] տ͞ր
այս անուն և մերոյ
սրբանման եպիսկոպո-
սին այս անուն ։ և ինձ
անարժան ծառայիս քո

որք

nostrũ N. & multis an-
nis conſerua eos in vera
fide.

Chorus.

Amen.

Sacerdos.

Gloriam & laudem da-
mus tibi Domine Deus
propter ſanctam, & im-
maculatam oblationem
tuam, quæ in hoc ſacro
eſt altari, vt ſit nobis in
ſanctitatẽ vitæ. Da Do-
mine charitatem, ſtabi-
litatem, & pacem vni-
verſo mundo, inprimis
Eccleſiæ tuæ ſanctæ, &
omnibus fidelibus or-
thodoxis, & Epiſcopis
noſtris Armenis, & præ-
ſertim, Patriarchæ no-
ſtro N. Epiſcopo noſtro
huius loci N. & mihi in-
digno famulo tuo, ſacri-

ficium

ficium hoc offerenti. Rogamus etiam concede victoriam, & virtutem Regibus Christianis super inimcos sanctæ Crucis, & præsertim, Regi nostro N. omnibusque militibus, & vniuerso palatio eius. Libera fratres nostros in carcere detentos. Rogamus pariter pro animabus fidelium orthodoxorum tuorum defunctorum, in primis Episcoporum hic requiescentium, pro Regibus nostris Armenis, N. N. Rogamus etiam pro fundatoribus, & protectoribus huius Ecclesiæ, & pro omnibus in vera fide Christi defunctis.

Chorus.

Fiat totum sacrificium pro omnibus.

որ զպատարագս մատուցանեմ. Եւ վասն զօրութեան և յաղթութեան թագաւորաց քրիստոնէից. ի վերայ թշնամեաց ն͞շ խաչին ։ Եւ բարեպաշտ թագաւորին մերոյ այսմանի և զինուորեալ մանկանց նորին և ամենայն ժողովրդեանս ։ Ազատեա և զգերեալսն ի բանտի զեղբայրս մեր ։ Աղաչեմք և վասն հոգւոցն հանգուցելոց հաւատացելոց. Եւ առաւել վասն հանգուցելոց եպիսկոպոսացն մերոց և թագաւորացն մերոց Եկեղեցւոյ շինողաց. առդիւնաւորաց ։ Եւ ամենայն ուղղափառ. ի ք͞ս հանգուցեալ հաւատացելոց ։

Դպիրքն ։

Ըստ ամենայնի և յաղագս ամենեցուն ․

Spi- Հոգե

Հոգի սբ՛ որ էակից ես
հաւր և որդւոյ ։ որ և
զխորհուրդս այս կատա
րես ի ձեռն քահանային
Սրբոյ հանգիստ և խա
ղաղութիւն յաւիտենա
կան ամենայն հաւատա
ցելոց ննջեցելոց ։

Քահանայն ծածկաբար
ասէ զայս.

Յիշեա՛ տր և ողորմեա՛
և աւրհնեա՛ զ քո առաջի
կացեալ ժողովուրդս
և զ պատարագիչ մատ
ուցողս. և պարգևեա
սոցա ըզ պիտոյսըն և
զաւգտակարսըն.
Յիշեա տր և ողորմեա
և աւրհնեա՛ զուխտաւ
որս և զ պատարագաբերիչս ե
կեղեցւոյ քում սրբոյ. և
որք յիշեն զաղքատսն ո
ղորմածութեամբ. և հա
տոյ. նոցա ըստ ընդլիաէ
ոյս առատութեանս քո
հարիւրապատիկ աստ
և ի հանդերձելումն ։

յիշե

Spiritus Sancte qui consubstantialis es Patri, & Filio, & hoc sacrificium per manus Sacerdotis perficis, da requiem, & pacem æternam omnibus fidelibus defunctis.

Sacerdos vero interim submissa voce dicit.

Memento Domine, & miserere, & benedic Populo tuo, qui coram te adstat, & ei qui tibi hoc sacrificiũ offert, cõcede illi necessaria & vtilia.

Memento Domine, & miserere, & benedic omnibus in hac Ecclesia orantibus, huic templo adiutrices manus porrigentibus, eleemosinas pauperibus largiẽtibus, & redde eis centuplum hic & in futuro sæculo.

Me-

Memento Domine, & miserere, & benignus esto, super animas defunctorum, duc eas in requiem, & illumina, & consedere fac cum sanctis tuis in cælorum regno tuo, & dignas eas fac misericordiæ tuæ.

Memento Domine animæ famuli tui N. & miserere eius secundum magnam misericordiā tuā: *& si viuus est* libera eum ab omni laqueo animæ & corporis: *& si defunctus est*: quiescere fac eum misericorditer in luce faciei tuæ.

Memento Domine illorum qui nobis in orationibus comēdati sūt viuorum & mortuorū, dirige voluntates petitionum ipsorum, et nostras, secundum recta, et quæ decet salutem: et repen-

Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛ և գթա՛ ի հոգիս հանգուցելոցն = հանգո՛յ զնոսա և լուսաւորեա՛ - և դասաւորեա՛ ընդ սրբոց քո, յարքայութեանդ երկնից և արժանի արա՛ ողորմութեանց քում ·

Յիշեա՛ Տէր և զհոգի ծառայի քո այս անուա և ողորմեա՛ նմա ըստ մեծի ողորմութեան քում = Եթէ կենդանի է փրկեա՛ զնա յամենայն յորոգայթից հոգւոյ և մարմնոյ = Եւ թէ հանգուցեալ է հանգո՛ զնոսա ողորմութեամբ ի լոյս երեսաց քոց =

Յիշեա՛ Տէր և զայնոսիկ որք յանձնեցին մեզ զնս քեանս յիշատակել յաղօթս . զկենդանիս և զհանգուցեալս = Ուղղեա վարեա՛ զկամս հայցուածոց նոցա և զմերս = Եւ վայելչապէս փրկութեան

նոյ զանանց և զերանաւէ
լի բարութիւնսդ .
Եւ զըղտեալ զխորհուրդ-
ըս մեր սամաձարագոյ յընդ-
ունակութեան մարմնոյ
և արեան միածնի քո.
Տեառն մերոյ և փրկ
չին Յս̄ի Քս̄ի .
բարձր ձայնիւ.
Ընդ որում քեզ հաւր
ամենակալի հանդերձ
Կենդանարարս և ազատ
իչ սբ̄ հոգւոյդ . վայելէ
փառք իշխանութիւն և
պատիւ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտե
նից ամէն .
Ժողովուրդն . Ամէն .
Քահանայն դառնայ
առ ժողովուրդն և
աւհէ զն̄ս ասելով .
Եւ եղիցի ողորմութիւն
մեծին այ̄ և փրկչին յս̄ի
Քս̄ի ընդ ձեզ ընդ
ամենեսեանըդ . *
Ժողովուրդն .
Եւ ընդ հոգւոյդ քում .

սար

repende omnibus intra-
ſitoria , & beatificantia
bona tua,& animum no-
ſtrum fac mundum ta-
bernaculum præſtantiſ-
ſimi corporis, & ſangui-
nis vnigeniti filij tui , &
Saluatoris noſtri Ieſu
Chriſti .

Clara voce.

Cum quo tibi Patri om-
nipotenti &Spiritui San-
cto tuo viuificatori &li-
beratori conuenit gloria
poteſtas, & honor, nunc
& ſemper & in ſæcula
ſæculorum .

Chorus .

Amen .

*Sacerdos vertit ſe ad po-
pulũ, umq; benedicit dicẽs*

Sit miſericordia ma-
gni Dei , & Saluatoris
noſtri Ieſu Chriſti, cum
omnibus vobis .

Chorus .

Et cum Spiritu tuo.

M *Dia.*

Diaconus.

Pro pace orate Dominum Deum nostrum.

Chorus.

Domine miserere.

Diaconus.

Simul cum sanctis hic commemoratis, orate Dominum.

Chorus.

Domine miserere.

Diaconus.

Pro oblato & immaculato sacrificio pretiosi corporis & sãguinis Domini, & Dei nostri Iesu Christi, vt illud à nobis suscipiat Dominus Deus in cæleste altare suum, in odorem suauitatis rogamus Dominum.

Chorus.

Concede Domine.

Diaconus.

Vt per istam oblationem mittat nobis Deus gratiam & donum Spiritus

Սարկաւագն ։

Եւս և խաղաղութեան զՏր աղաչեսցուք ։

Դպիրքն ։

Տէրողորմեա ։

Սարկաւագն ։

Ընդ մենայն սրբովք զորս յիշատակեցաք նոքաւք զՏր աղաչեսցուք ։

Դպիրքն

ՏՐ Ողորմեա ։

Սարկաւագն ։

Վասն մատուցեալ սբ և անարատ պատարագիս ։ պատուական մարմնոյ և արեան ։ Տեառն մերոյ ՅՍԻ ՔՍԻ ։ զի ըն կալցի զսա ՏՐ ԱԾ ի սբ երկնային խորանն ըն իւր ի հոտ անուշից զՏր աղաչեսցուք ։

Դպիրքն ։

ՏՐ ողորմեա ։

Սարկաւագն

Փոխանակ պատարագիս առաքեսցէ մեզ ԱԾ զշ նորհս և զպարգևս

հոգ.

հոգւոյն սրբոյ ըզ Տէր
աղաչեսցուք ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն ։

Զաւուրս ամենայն անբո
ղջ խաղաղութեամբ և
առանց մեղաց պահել ի
տէ խնդրեսցուք ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն ։

Զհրեշտակ խաղաղութե
պահապան անձանց մեր
ոց հաւատարիմ ի տեառն
է խնդրեսցուք ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն ։

Զքաւութիւն և զթո
ղութիւն յանցանաց մե
րոց ի տեառնէ խընդ

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն ։

Զբարին և զաւգտակ
ար անձանց մերոց ի
տեառն

ritus Sancti rogamus Dominum. *Chorus.*

Concede Domine.

Diaconus.

Diem totum perfectũ ſanctum, pacificum, & ſine peccato, à Domino poſtulemus. *Chorus.*

Concede Domine.

Diaconus.

Angelum pacis, fidelem, ductorem, cuſtodem animarum, & corporum noſtrorũ à Domino poſtulemus.

Chorus.

Concede Domine.

Diaconus.

Indulgentiã & remiſſionem peccatorum noſtrorum à Domino poſtulemus.

Chorus.

Concede Domine.

Diaconus.

Optima, & vtilia conferentia animabus noſtris

ſtris à Dño poſtulemus.

Chorus.

Concede Domine.

Diaconus.

Reliquum tempus vitæ noſtræ in pace perficere, Dominũ Deũ rogamus.

Chorus.

Concede Domine.

Diaconus.

Chriſtianos decentes fines vitæ noſtræ terminare, & ſine pudore ſecurè ſtare ante tremendum iudicium, à Domino poſtulemus.

Chorus.

Concede Domine.

Diaconus.

Vnionē fidei & communicationem Spiritus Sãcti cum affectu, à Domino poſtulemus.

Chorus.

Concede Domine.

Diaconus.

Suſcipe, ſalua, miſerere

ի տ͞է խնդրեսցուք ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն ։

Զմնացուածս ժամանակ կենաց մերոց խաղաղութեամբ կատարել ի տեառնէ խնդրեսցուք ։

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն ։

Զքրիստոնէավայելուչ կատարածս կենաց մերոց անմեղս եւ անամօթս կալ ։ առաջի ահաւոր դատաստանին ։ ի տեառնէ խնդրեսցուք ։*

Դպիրքն ։

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն

Զմիաբանութիւն հաւատոյ ։ եւ ըզ հաղորդութիւն հոգւոյն սրբոյ հայցեալ ի տեառնէ խնդրեսցուք ։

Դպիրքն ։*

Շնորհեա՛ տէր ։

Սարկաւագն .

Ընկալ կեցո և ողոր
մեա և պահեա զմեզ
տ͞ր քո շնորհիւդ =

Դպիրքն =

Յիշեա տ͞ր և ողորմեա

Սարկաւագն =

Բարեխաւսութեամբ սր
բուհոյ ա͞ծածնին և մի
շտ կուսին Մարիամու
և ա͞մ սրբոց .

Դպիրքն

Յիշեա տ͞ր և ողորմեա *

Սարկաւագն =

Զանձն ճշմարիտ սուրբ
և ուղղափառ հաւատոյս
մերում զ տ͞ր աղ =

Դպիրքն .

Յիշեա տ͞ր և ողորմեա .

Զանձինս մեր քեզ տեա
ռըն ա͞ծոյ յանձնըն ա
ռասցուք .

Քահանայն ծածկաբար
ասէ զ͞աղս զայս =

Ա͞ծ ճշմարտութեան
և հայր ողորմութեան .
Գ͞հ ոհանամք զքէն որ ի
վեր

rere, & custodi nos gratia tua, Domine Deus.

Chorus.

Memento Domine & miserere. *Diaconus:*

Per intercessionẽ Beatissimæ Dei genitricis Mariæ, omniumque Sanctorum.

Chorus.

Memento Domine & miserere. *Diaconus.*

Vt rectam fidem intactam cõseruet rogemus Dominum.

Chorus.

Memento Domine & miserere.

Diaconus.

Tibi Domine vitam nostram commẽdamus, tibi subijcimur.

Sacerdos submissa voce dicit.

Deus vere Pater misericordiarũ, te laudamus: & glorificamus

camus, qui nos indignos magis quàm Sanctos Patriarchas honorasti, & supra eos exaltasti: quia illorum Deus tãtum vocauisti, & misertus nostri per filium tuum dedisti nobis te Patrẽ nostrum vocare. Te igitur nunc rogamus Dñe per hanc benignitatem tuam, & gratiam, donumque filiationis confirmes in nobis: & tam gloriosi nominis dignitas in dies clarè in Ecclesia tua augeatur. *Clara voce.*

Et da nobis vt audeamus aperire ora nostra, & te Patrem nostrum cælestem laudando inuocare & canendo dicere. *Chorus canit.*

PAter noster, qui es in cælis: sanctificetur nomen tuum: adueniat regnũ tuum: fiat voluntas

զմեր քան զերանելին նահապետացն ըզ մեր պատաւորեցեր առաւել մեծարեցեր զ բնութիւն ըս ։ Եւ զայն զինոցա ած̃ կոչեցար ։ Իսկ մեզ հայր անուանիլ հաճեցար գըԹալով ․ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տր̃ զի այս պիսի առ ի քէն զնորհոք ։ և զպատուական անուանս որդութե̃ շնորհըս ․ հանմզ պայծառոցել ծաղկեցո օրըստօրէ եկեղեցոջ քում

Ձայնիւ ասէ

Եւ տուր մեզ համարձակաձայն բարբառով բանալ զբերանս մեր ։ կարդալ զքեզ երկնաւորըդ հայր երգել և ասել ։

Դպիրքն երգեն ․

Հայր մեր որ յերկինըս սուրբ եղիցի անուն քո եկեսցէ արքայութի քո եղիցին կամք քո ․ որպէս յերկինս և յերկրի ․ ըզ հաց մեր հանապազորդ

աւուր

տուր մեզ այսաւր ։ Թող
մեզ զպարտիս մեր որպէս
եւ մեք թողումք մերոց
պարտապանաց ։ Եւ մի
տանիր զմեզ ի փորձու
թիւն․ այլ փրկեա՛ ի չա
րէ ամէն ․
Նոյնպէս եւ ժողովուր
դըն միաբան ընդ դպիր
ացըն երգեն զՀայր մեր
որ յերկինս ։ մինչեւ ի վե
րջըն ։ Կանգնեալ բացա
գլուխ ։
Բայց քահանայն ծած
կաբար զայս տէրունակ
ան յաղաւթս աւարտէ
առ տր̃ ասելով ։
ՏԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ մեր ։ որ ըզ
մեզ զամենեսեան ուսու
ցեր միաբան յաղաւթս
կալ․ եւ որ̃ երկու կամ
երեք միաբանին եւ զան
ուն քո կարդան ։ Խոստա
ցար լսել զաղաւթըս նո
ցա․ Տէր տր̃ եւ այժմ
ընկալ զաղաչանս ծառ
այից քոց ։ առ ի փրկել զ
մեզ

lũtas tua ſicut in cælo & in terra panem noſtrum quotidianũ da nobis hodie: & dimitte nobis debita noſtra ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris: & ne nos inducas in tentationẽ: ſed libera nos à malo Amen.

& populus etiã cum Clero aperto capite dicunt.

Pater noſter &c.

Sacerdos vero ubi ſubmiſſa voce hanc Orationem Dominicam expleuerit orat dicens.

Domine Deus, qui nos omnes ſimul orare docuiſti: quique duorum, aut trium vnanimes voces, nomen tuũ inuocantium, orationes exaudire promiſiſti. Tu Dñe & nunc orationes ſeruorũ tuorũ exaudi ad ſalu-

salutem, & da nobis in præsenti sæculo veritatis tuæ agnitionem, & vitã æternam in futuro. Quoniam tu es Deus benignus & misericors: & te decet honor, & gloria in sæcula sæculorum Am͂.

Deinde. Domine Dominorum, Deus Deoru͂, Rex æterne, creator omnium, Pater Domini nostri Iesu Christi, qui nosti infirmitates virium nostrarum, ne nos inducas in tentationem,

Et eleuans voce͂ dicit.

Sed libera nos a malo, quoniam tuum est regnu͂ & potentia in sæculum sæculi.

Chorus.

Amen.

Sacer-

մեզ ։ Եւ տուր մեզ զճա-
ճշմարտութեամբ քով ի
կեանս այս ։ եւ ի հանդեր-
ձելումն ընդունել զկեա-
նըս յաւիտենականս ։

Զի դու ես աստուած բարե-
րար եւ ողորմած ։ եւ քեզ
վայելէ փառք իշխանու-
թիւն եւ պատիւ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն ։

Դարձեալ ասէ ․

ՏԷՐ տէրանց աստ-
ուածոց ։ Թագաւոր
յաւիտենից ․ արարիչ ա-
մենայն արարածոց ․
Հայր Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի ։ որ գիտես զ
տըկարութիւն կարեաց
մերոց մի տար ըզ մեզ ի
փորձութիւն ։

Բարձր ձայնիւ ․

Այլ փրկեա զմեզ ի չա-
րէ ։ զի քո է արքայութի-
ւն եւ զաւրութիւն եւ փառք
յաւիտեանս ։

Դպիրքն ․ Ամէն ։

Քահ

Քահանայն.

Խաղաղութիւն ընդ ձեզ.

Դպիրքն.

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Քահանայն.

Ա՟ծոյ երկիրպագեսցուք

Դպիրքն.

Առաջի քո տ՟ր.

Քահանայն խոնարհեալ առ սեղանն ասէ։

Որ աղբիւրդ ես կենաց և բղխումն ողորմութե՟ հոգի ս՟բ. Ողորմեա՛ ժողովրդեանս. որք խոնարհեալ երկիրպագանեն աստուածութեանդ քո. պահեա՛ զսոսա ամբողջս հոգով և մարմնով. Եւ տպաւորեա՛ յուղւոջ սոցա զայս գոլ ճշմարիտ մարմին և արիւն տեառն մերոյ և փրկչին Յ՟սի Ք՟սի. Առ ի ժառանգութիւն հանդերձելոցն բարեաց։

Ձայնիւ

Նովին Ք՟նիւ Յ՟նիւ. ամէ բամբ

Sacerdos.

Pax vobis.

Chorus.

Et cum ſpiritu tuo.

Sacerdos.

Capita noſtra Domino inclinemus. *Chorus.*

Tibi Domine.

Sacerdos inclinat ſe ad altare & dicit.

Tu qui es fons vitæ, & largitor omnium gratiarum Spiritus Sancte miſerere populi tui, qui humiliter ſe inclinat, & tuæ diuinitati gratias agit: ſerua eius ſalutem animæ & corporis, & imprime in corde eius hoc eſſe verum corpus & ſãguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti, per quod hęreditatem cæleſtem, vitamque conſequatur æternam.

Clara voce.

Per eundẽ Dñ noſtrum

N Ie-

Iesum Christum, cui honor, & gloria cum eius patre, & eodem Spiritu Sancto in sæcula seculorum.

Chorus:

Amen.

Deinde canit Antiphonā eius diei, aut requiem pro defunctis, si pro illis offertur sacrificium. In die vero Dominica.

DOminū qui mortem vicit, et infernum contriuit, & à mortuis resurgens, nos à diabolica seruitute liberauit laudate, et super exaltate in sæcula.

Diaconus admonet populum dicens.

Attendite diligenter, et cum timore, et tremore aspicite.

Im-

բամբ մերով՝ ընդ որում քեզ Հոգւոյդ սրբոյ և Հօր ամենակալիդ = վայելէ փառուք իշխանութիւն և պատիւ = այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից

Դպիրքն ամէն ·

Յետոյ ասեն զործաւորն ըստ պատշաճի աւուրն = կամ թէ հանգըստեան = եթէ պատարագ վասն մեռելոց մատուցանի = բայց ի կիւրակէին վերջին ձայնին այսէ =

Զտէրն որ զմահ կախեաց = զդժոխս աւերեաց = և ի մեռելոց յարեաւ = և զմեզ ի ծառայութենէ սատանայի ազատեաց · աւրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանս =

Յետոյ Սարկաւագըն քարոզէ ժողովրդեանըն ասելով = Պրոսխումէ Նայեցարուք երկիւղիւ և դողութեամբ =

Եւ

Եւ սպասաւորք բուրվառն
խունկ ածեն ։ եւ հնչեցեն
ի վերամբարձն զանգակներս կամ
ծնծղայս ։ եւ ժողովուրդն
միաբան ի ծունկս անկե
ալ ահիւ եւ զգուշութեբ
հայեն եւ տեսանեն զգ
մարմինն քրի ։
Եւ քահանայն խոնար
հեալ համբուրէ զսեղա
նըն ․ եւ մեծաւ երկիւղիւ
սարսափով երկոքին ձեռօքն
զմբ Նշխարն ։ եւ բարձր
ացուցանէ ասելով ։
ՍՈՒՐԲՆ ՍՐԲ
ՈՑ ․ Դպիրքն ․
Միայն սբ ․ միայն տր
Յս քս ի փառս այ
հաւր ամէն ․
Նոյնպէս եւ սկիհն վե
րացուցանէ ասելով ։
ԶԱՅՍ քանիցս ան
գամ առնիցէք ։ արասջիք
զոր ի իմ յիշատակի ․
Դպիրքն ․
Միայն սբ ․ միայն տր
Յս քս ի փառս այ
հաւր

Impletur thuribulum thimiamate, & ad eleuationem pulsantur campanæ, & populus genua flectit, & diligenter cum reuerentia respicit corpus Christi. Sacerdos vero inclinãs se osculatur altare & cum timore & tremore ambabus manibus accipit hostiam, & eam eleuans dicit.

Sanctus Sanctorum.

Chorus.

Tu solus Sanctus, tu solus Dominus, tu solus altissimus Iesu Christe in gloria Dei Patris Am.

Item calicem eleuãs dicit.

Hæc quotiescunque feceritis in mei memoriam facietis.

Chorus.

Vnus Sãctus, vnus Dominus Iesus Christus in glo-

gloria Dei Patris Amen.

Sacerdos.

RESpice Domine Iesu Christe Deus noster de excelso sanctitatis tuæ tabernaculo, et de throno gloriæ regni tui, et veni ad sanctificandum et viuificādum cum Patre nos, qui in excelsis simul resides, & hic offereris: fac nos dignos potēti manu tua participes fieri immacūlati corporis, et prætiosi sāguinis tui; et per nos distribui cūcto populo tuo.

Tum Sacerdos eleuat hostiā supra calicem dicens.

DOmine Deus noster qui vocasti nos in nomine vnigeniti filij tui in christianos, et donasti nobis baptismum in fonte in remissionē peccatorū nostrorum: fac nos quæsumus

Do-

Հաւր ամէն։

Քահանայն ի ծածուկ

Նայեա՛ տր̄ ած̄ մեր Յս̄ Քս̄ յերկնից ի սրբութենէ քումմէ։ և յաթոռոյ փառաց թագաւորութեան քո։ Եկ ի սրբել և կեցուցանել զմեզ։ Որ ընդ հաւր նստիս և աստ պատարագիս։ Շնորհեա արա՛ տալ մեզ անարատ մարմնոյ քո և ի պատուական Յարենէդ. և ի ձեռս մեր ամենայն ժողովրդեանդ։

Յետոյ Քահանայն առեալ զսր̄բ Նշխարն և կալեալ ի վր̄ սկիհն ասէ։

ՏԷՐ ԱԾ̄ մեր Որ կոչեցեր զմեզ յանուն միածնի Որդւոյ քում քրիստոնեայս։ և շնորհեցեր մեզ մկրտութիւն սուրբ աւազանաւն ի թողութիւն մեղաց։ Աղաչեմք զքեզ տր̄ արա՛ և այժմ արժանի

ընդու

ընդունել զՀաղորդու-
թիւնս զայս մեզ ի մեղ̄
թողութիւն ։ և գոհան
ալով փառաւորել զքեզ
հայր և զորդի և զս̄բ
հոգի ։ այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն ։

Եւ վերացուցեալ զս̄բ
Նշխարն զՄարմինն և
Զարիւնն ք̄սի ի միասին
ին և ածեն երեւ ժողովր
դեանըն քարոզացուցա
նէ և ասէ ։

Ի Սուրբ ի Ս̄բ պատ
ուական Մարմնոյ Եւ
Յարենէ Տեառըն մե
րոյ և փրկչին յ̄սի ք̄սի
Ճաշակեցուք սրբութ
եամբ ։ որ իջեալ յերկնից
բաշխի ի միջի մերում ։
Սա՛ է կեանք ։ յոյս ։
յարութիւն ։ քաւութի
ւն և թողութիւն մեղ̄

Սարկաւագն ։

Կամ թէ քահանայն
ասէ ։*

Սաղմո

Domine et nunc dignos ſuſcipere communionē iſtam in remiſſionem peccatorum: & gratias agendo, glorificare te Patrem cum Filio & Spiritu Sancto nunc & sēper & in ſæcula ſæculorum Amen.

Deinde accipit in manus calicem & hoſtiam ſimul & oſtendēs Populo dicit.

Accipite omnes ex hoc Sancto digniſſimoque Corpore, & sāguine Dn̄i noſtri Ieſu Chriſti, qui deſcendit de cælo vt diſtribuatur inter nos: Ipſe enim eſt vita, ſpes, & reſurrectio, oblatio, & remiſſio peccatorum noſtrorum.

Diaconus, aut idem Sacerdos dicit.

Can

Cantate Deo, psalmum dicite Regi nostro cælesti & immortali, qui sedet super cherubin. Cantate dulci cãtico, psalmum Domino Deo nostro, canticum spirituale; quia huic dignum est cãtare psalmũ, & gloriam dare. alleluia, Cantate Deo canticum spirituale omnes ministri Ecclesiæ, cantate simul & vos psalmum, & Dominum cæli glorificate. Amen.

Chorus autem canit.

Christus oblatus, inter nos distribuitur. alleluia.
Corpus suum dat nobis in cibum. alleluia.
Et sanguinem suum in potum. alleluia.
Accedite ad Dñm & suscipite lumen, alleluia.

Սաղմոս ասացէք այ մերոյ ։ Սաղմոս ասացէք Երկնաւոր Թագաւորին մերոյ անմահին ։ Որ է նստի ի կառսն քերովբէականս ․ Սաղմոս ասացէք Տեառն ածոյ մերոյ ․ Ոգեղէն ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգըս հոգեւորըս ։ Զի սմին վայելեն ։ Սաղմոսք եւ աւրհնութիւնք ։ ալ լէլուք եւ երգք հոգեւորք Պաշտաւնեայք հանդերձ երգով Սաղմոս ասացէք եւ զտէր յերկինս աններէք ․

Դպիրքն եղանակեն ։

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի ի միջի մերում ալէլուիա ․
Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր ալէ ։
Եւ սուրբ զարիւնն իւր ցօղէ ի մեզ ալէ ։
Մատիք առ տէր եւ առէք զլոյս ալէլուիա ։

Gu- Սա

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է տր ալէ =	Guſtate & videte quoniam ſuauis eſt Dominus alleluia.
Աւրհնեցէք զտր յերկինս ալէլուիա.	Laudate Dominum de cælis alleluia.
Աւրհնեցէք զնա ի բարձունս ալէ =	Laudate eum in excelſis, alleluia.
Աւրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա =	Laudate eũ omnes Angeli eius. alleluia.
և ամենայն զաւրութիւնք նորա = ալէլուիա ալէլուիա ալէլուիա -	Laudate eum omnes virtutes eius. alleluia, alleluia, alleluia.
Քահանայն առեալ զնշխարն ընծայն և բեկանէ ի չորս բաժինս = և զերեքն արկանէ ի Սկիհն և զ մի մասն ունելով ի ձեռն ասէ -	*Sacerdos accepta hoſtia eam frangit in quatuor partes, quarum tres ponit in calice, & vnam manu tenens dicit.*
Ծածուկ	
Որ աւրհնութիւնս = կամ զոր գոհութիւնս = ի վերայ այս սուրբ հացիս և բաժակիս ասասցուք - Այլ Յիսուս զքեզ միայն աւրհնեմ հանդերձ հաւրբ և ամենայն սուրբ հոգւովդ = այժմ և յաւէ =	Quos gratiarum actiones, quosque laudes ſuper hoc ſacramentum, & calicem agere debemus. Sed ò Ieſu, te ſolùm laudo & glorifico cum Patre, & Sãctiſſimo Spiritu tuo, nunc & ſemper, & in ſecula ſæculorum. Amen.
Պա	De-

Deinde Sacerdos dicit.

Դարձեալ քահանայն ասէ

Credo & confiteor quia tu es Christus filius Dei, qui tollis peccata mũdi.

Խոստովանիմ և հաւատամ զի դու ես Քրիստոս. որ բարձեր ըզ մեղս աշխարհի ։

Deinde canente Choro, eadem recitat Sacerdos dicens.

Յետոյ դպիրքն եղանակեն ձայնիւ ։ Եւ քահանայն ևս ըզ նոյն ի ծածուկ ասէ.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi misérere nobis.

Գառն այ որ բառնաս ըզ մեղս աշխարհի ողորմեա մեզ ։

Agnus Dei qui tollis peccata mundi miserere nobis.

Գառն այ որ բառնաս ըզ մեղս աշխարհի ողորմեա մեզ ։

Agnus Dei qui tollis peccata mundi dona nobis pacem. *& pro defunctis* dona eis requiem.

Գառն այ որ բառնաս ըզ մեղս աշխարհի տուր մեզ խաղաղութիւն ։ Եւ թէ պատարագն վասն ննջեցելոց է ասեն ի վերջն. պարգևեա նոցա զհանգիստ ։

Tum sacerdos deuotè orat dicens.

Յետոյ քահանայն աղաչելով ասէ զայս ։

Աղօթեսցուք ։

Pater Sancte qui nos

Հայր Սուրբ որ մնուա

նեցեր անսուանականութե-
ամբ միածնի որդւոյ քո
Լուսաւորեցեր և նորոգ-
եցեր ըզ մեզ մկրտութե-
ամբ հոգևոր աւազան-
ին = Արժանի արա ընդ-
ունել զ սուրբ խորհուր-
դըս զայս մեզ ի մեղաց
թողութիւն - և առաք-
եա ի մեզ զ շնորհըս հո-
գւոյդ սրբոյ - որպէս ի
սուրբ Առաքեալսըն =
որք ճաշակեցին և մաք-
րեցան - և եղեն մաք-
րիչք ամենայն աշխարհի
և արդ տէր հայր քաղ-
ցրեար = զ հաղորդութիւ-
նըս զայս մասնաւորեա
մեզ Ճաշակման երեկոյ-
ին Աշակերտացն = քաւ-
նալով ըզ խաւար մեղաց
իմոց = Մի հայիր անար-
ժանութիւնս իմ - և մի
արգելցես զ շնորհըս հո-
գւոյդ սրբոյ - Այլ ըստ
անճառ Մարդասիրու-
թեան քո = պարգևեա զ
զայս

per Filiũ tuũ vnigenitũ
adoptaſti nos in filios,&
illuminaſti, & regenera-
ſti nos baptiſmate ſpiri-
tualis fontis, fac nos di-
gnè ſuſcipere hoc ſacra-
mẽtũ in remiſſionẽ pec-
catorũ, & mitte ſup nos
gratiá Spiritus ſancti, ſi-
cut miſiſti ſuper ſanctos
Apoſtolos tuos, qui hoc
idẽ Sacramẽtũ ſuſcipiẽ-
tes,ſãctificati ſunt, & ſã-
ctificatores facti ſũt to-
tius vniuerſi. Ideo beni-
gniſſimè Pater, fac nos
ei[9] gratię eſſe participes,
q̃ Apoſtoli in veſpertina
cœna hunc ipſum ſumẽ-
tes ſacrũ cibũ, cõſequuti
ſunt, auferẽdo tenebras
peccatorũ meorũ,ne re-
ſpicias indignitatẽ meá,
& ne prohibeas gratiam
Spiritus ſãcti tui,ſed per
tuam ineffabilem miſe-
ricordiá erga homines,
O fac

fac vt cibus iſte ſit mihi in remiſſionē peccatorum, & in abſolutionem præuaricationum, ſicut promiſit, & locutus eſt Dominus noſter Ieſus Chriſtus, cùm dixit: Qui manducat meã carnem, & bibit meum ſanguinem, habet vitam æternam. Fac ergo hoc Sacramentum nobis in emundationem, vt qui comedet, & bibet ex hoc, eructet benedictionem & gloriam Patri, & Filio, & Spiritui ſancto. Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde, Pax omnibus.

Diaconus hortatur populum, dicens: Deum adorate.

Chorus.

Coram te Domine.

զայս մասըս Ճաշակելս քաւիչ մեղաց և լուծիչ յանցանաց · Որպէս խոստացաւ և ասաց ՍՐ̄ Տր մեր Յիսուս Քրիստոս ԵԹԷ ամենայն որ ուտէ զմարմին իմ և ըմպէ զարիւն իմ կեցցէ յաւիտեան։ Արդ արա զ սա մեզ ի քաւութիւն մեղ̄ց զի որք կերիցեն և արբցեն ի սմանէ · հանցեն զաւրհնութիւն և ըզ փառս։ Հաւր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։ Որպէս էրն իսկզբանէ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենս։

Քահանայն։

Խաղաղութ̄ի ամենեց̄ուն

Դպիրքն ·

Եւ ընդ հոգւոյդ քում

Սարկաւագն։ քարոզէ ժողովրդեանըն ասելով Ած̄յ երկրպագեսցուք

Դպիրքն։

Առաջի քո տր ·

Sa- քահա

Քահանայն դարձեալ
նախ քան զճաշակելըն
աղաւթէ.

Գ. ոհանամ ըզ քեն տ̅ր
Քրիստոս Թ.ագաւոր
Որ արժանի արարեր
զիս զանարժանս հաղոր
դիլ սուրբ մարմնոյ և
արեանն քո ։ Եւ այժմ ա
ղաչեմք ըզ քեզ ։ մի լիցի
սա ինձ ի դատապարտո
ւթիւն ։ այլ ի քաւութե
ան և ի թողութիւն մե
ղաց ․ յառողջութիւն հո
գւոյ և մարմնոյ ։ և ի
կատարումըն ամենայն
գործոց առաքինութեց
Որպէս զի սրբեսցէ սա
ըզշունչս իմ և ըզ հոգի
և ըզ մարմին իմ․ և ա
րասցէ զիս ։ տաճար և
բնակարան ամենա Ս̅Բ̅
Երրորդութեանըն ։ զի
ընդ սուրբս քո արժանի
եղէց փառաւորել զ քեզ
ընդ հաւր և ընդ ս̅բ̅
հոգւոյդ ամէն․

յետ

Sacerdos dicat orationem ante Commu-nionem.

LAudamus te Dñe Iesu Christe, Rex æternæ, qui ex indignis dignos facis suscipere corpus, & sanguinem tuum: & precor te, vt non sit mihi hoc in iudicium, sed in remissionem, & ablutionem peccatorum, in salutem corporis & animę meę, & in consequutionem & augumentum omniũ sanctarum virtutum, vt purificatus mẽte & corpore, efficiar templum, & tabernaculum sanctissimæ Trinitatis, & sim dignus cum Sanctis laudare te cũ Patre & sancto Spiritu. Amen.

Deinde Sacerdos dicit:

Corpus tuum immaculatum sit mihi in vitam, & sanctus Sanguis tuus in emundationem, & remissionem peccatorum meorum.

Et communicando seipsum, dicit:

Credo, & confiteor hoc esse sacratissimum, & viuificans corpus tuum, Domine Iesu Christe in remissionem peccatorum meorum.

Et Calicem sumendo cum eadem fide.

Confiteor me bibere sacratissimum, & peccata abluentem sanguinem tuum Domine Iesu Christe, in remissionem peccatorum meorum.

Si verò fuerit aliquis com-

Տեառն քահանայն ասէ.

Մարմին քո անարատ լիցի ինձ ի կեանս. և սուրբ արիւն քո ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց.

Դարձեալ հաղորդելով ըզ սուրբ մարմինն Քրիստոսի ասէ.

Խոստովանիմ և հաւատամ զի սա է Սուրբ և կենդանարար մարմին քո. Տ͞ր իմ Յիսուս Քրիստոս որ է քաւութիւն և թողութիւն մեղաց իմոց.

Նոյնպէս և զ բաժակն առեալ ասէ.

Խոստովանիմ և հաւատամ. և ըմպեմ զ սուրբ բաժակս այս. որ լինիմ ինձ սուրբ արեամբըդ քո Տ͞ր իմ Յիսուս Քրիստոս քաւութիւն և թողութիւն մեղաց.

Եւ եթէ իցէ ոք հաղորդելոյ

դելոյ քահանայն դառ-նա՛ առ ժողովուրդն ունելով սուրբ հաղորդն ի ձեռս և ասէ =	*communicandus, Sacerdos conuerſus ad Populum cum Sacramento dicit:* Cum timore Dei, & fide accedite.
Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մատիկ .	
Եւ ժողովուրդն բարձր ձայնիւ ասէ .	*Et Populus alta voce.*
Աստուած մեր և տէր մեր երևեցաւ մեզ = օրհ-նեալ եկեալ անուամբ Տեառն =	Dominus Deus noſter oſtendit ſeipſum nobis, Benedictus ſit qui venit in nomine Domini.
Եւ քահանայն բաշխե-լով ըզ սուրբ խորհուր-դըն ասէ .	*Et dans Sacramentum dicit Sacerdos.*
Մարմին Տեառն մե-րոյ Յիսուսի Քրիստո-սի լիցի քեզ ի քաւութի-ւն և ի թողութիւն մե-ղաց . և տացէ քեզ զկեա-նըս յաւիտենականն =	Corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti ſit tibi in remiſſionē peccatorum tuorum, & in vitā æternam. Amen.
Եւ եթէ ոչ իցէ որ հա-ղորդելոյ .	*Quod ſi nullus ſit communicandus, Sacerdos conuerſus ad populum cum Sacramento, dicit.*
քահանայն դառնայ առ ժողովուրդն սուրբ խոր-հրդովն և ասէ .	
Կեցո տէր զժողովուրդս	Saluum fac populum
քո	tuum

tuum Domine, & benedic hæreditati tuæ: & rege eos, & extolle illos vſque in æternum.

Deinde reliquas Sacramenti particulas in Eccleſia adorandas, & pro infirmis, Sacerdos in Ciborio ſeruat. At ſi aliæ extiterint conſecratæ in Ciborio, aſſumet eas omnes Sacerdos, & conſumpto reliquo ſanguine, ablutioneq; abſumpta mundat Calicem, &

Chorus canit.

Repleti ſumus bonitate tua Domine, ſumendo corpus & ſanguinẽ tuum: Gloria ſit in excelſis cibanti nos, quoniam tu das nobis eſcã in tempore opportuno, dimitte ſuper nos ſpiritualem benedictionem tuam: & tibi ſit laus, & gloria in excelſis Deus

քո ։ և աւրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո ։ ։ Հովուեա՛ և բարձրացո զնս մինչև յաւիտեան ։

Յետոյ զմնացեալ Սրմասն պահէ Եկեղեցին ուր է Աղաղաւար սըրբութեանըն . Վասըն խնդրողաց և հիւանդաց Եւ թէ այլ սուրբ հաղորդ պահեալ կա՛ զայն ամենայն պատարագիչ քահանայն ճաշակէ ։ Նոյնպէս և ըզ մնացեալ արիւնն ըմպէ ։ և ըսկիհն մաքրէ ։

Եւ դպիրքն երգեն ։

Լըցաք ի բարութեանց քոյ տէր ։ ճաշակելով ըզ ւՄարմին քո և Զարիւն Փառք ի բարձունըս կերակրողին զմեզ ։ Որ հանապազ կերակրես զմեզ ։ Առաքեա՛ ի մեզ ըզ հոգևոր քո զաւրհնութիւնս ։ Փառք ի բարձունս կերակրողին ըզ մեզ տէր ած-

աստուած մեր ։
Քահանայն ասէ ։
Լոյս տուր տ̃ր աչաց ի
մոց ։ զի մի երբէք ննջեց
ից ի մահ ։ ալէլուիա
Սիրտ սուրբ հաստեա
յիս ա̃ծ ։ և զ հոգի ու
ղիղ նորոգեա ի փորի ի
մում ։ ալէլուիա ։
Դարձեալ ասէ ։
Մարմին քո տ̃ր լիցի ինձ
ի քաւութիւն և ի թող
ութիւն մեղաց ։ ալէլու
իա ալէլուիա ։
Դարձեալ ասէ զաղս ։
Գոհանամք զքեզ հայր
ամենակալ որ պատրաստ
եցեր մեզ սեղան ի ս̃բ
եկեղեցի քո ։ ուր փառ
աբանի ս̃բ երրորդութիւն
ալէլուիա
Գոհանամ զքեզ տ̃ր
Յիսուս ք̃ս թագաւոր
փառաց ։ որ պարգևեց
եր մեզ կենդանութիւն
կենարար մարմնոյ և ա
րեամբ քո սրբոյ ։ Շնոր
հեա

Deus noſter.
Sacerdos vero dicit.
Illumina oculos meos, ne obdormiam in morte, Alleluia.
Cor mundum crea in me Deus, & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis, Alleluia.
Corpus tuum Dñe ſit mihi in ablutionem, & remiſſionem peccatorum, Alleluia.
Gratias tibi agimus omnipotens ſancte Pater, quia paraſti nobis menſam in Eccleſia tua ſancta, vbi eſt laus ſummæ ſanctæ Trinitati, Alleluia.
Gratias tibi agimus Domine Ieſu Chriſte Rex gloriæ, qui dediſti nobis vitam, viuificante corpore & ſãguine tuo, da

da remiſſionem pecca-	հեա՛ մեզ զ քաւութի̃ և
torum,& magnam glo-	զ մեծ քո ղողորմութի̃
riam tuam , Alleluia .	ալէլուիա՛ =
Gratias agimus etiam	Գոհանամ զ քէն սուրբ
tibi ſancte Spiritus, qui	հոգի ճշմարիտ = որ նորո
renouaſti Eccleſiam	գեցեր զեկեղեցի քո ս̃ր
tuam ſanctam : conſer-	Պահեա՛ զ սա անշարժ
ua eam intactam in	և անարատ հաւատով
ſancta, rectaque fide	Սուրբ Երրորդութե̃ն
ſanctiſſimæ Trinitatis ,	այժմ և միշտ և յաւի
nunc, & ſemper , & in	տենանս յաւիտենից ա
ſæcula ſæculorum .	մէն ալէլուիա՛ =
Amen .	Սարկաւագն
Diaconus . In pace ora-	Եւ ևս խաղաղութեան
mus te Domine .	ըզ տ̃ր աղաչեսցուք =
Chorus . Domine mi-	Դպիրքն =
ſerere .	Տէր ողորմեա՛ =
Sacerdos clara voce .	Դարձեալ քահանայն
	բարձր ձայնիւ =
Orate pro illis etiam	Աղաւթեցէք եւ ևս
Dominum Deum , qui	հաւատով ընկալեալ-
hoc Sacramentum cæ-	յա̃ծայինն ս̃ր յերկնայինն
leſte ſuſceperunt .	անարատ և անապական
Chorus . Domine mi-	խորհրդոյս զ տ̃նէ գոհ
ſerere .	ա̃ծըւք = Դպիրքն
	Տէր ողորմեա՛ =
Sacerdos .	Յետոյ քահանայն

Որ ընկալայք զպարգեւս սուրբ անապականն խորհրդոյս ըզ տեառնէ գոհացարուք ։

Դպիրքն ։

Գոհանամք զքեն տէր որ կերակրեցեր ըզ մեզ անմահական սեղանոյ քո

Քահանայն

Գոհանամք զքեն Քս̃ Աստուած մեր որ զայսպիսի ճաշակումըն բարութե̃ ետուր մեզ ի սրբութի̃ կենդանութեան ։ որով պահեա ըզ մեզ սուրբս եւ անարատս բընակեալ ի մեզ քո ած̃ային խնամածութբդ ։ Հովուեա ըզ մեզ յանդաստանի կամաց քոց սրբոց ։ եւ բարեսիրեաց ։ որով յամրացեալք յամենայն ն բանսարկուին ընդդիմութեանց ։ քում եւ եթ արժանի լիցուք լսել ձայնի քո. քեզ միայնոյ քաջայաղթ եւ ճշմարիտ հով

ուիդ

Qui ſanctiſſimum, & immaculatum hoc donum ſuſcepiſtis, gratias agite Domino Deo.

Chorus.

Gratias agimus tibi Domine Deus, qui ex tuo nos ſatiaſti altari.

Sacerdos.

Gratias agimus tibi Domine Ieſu Chriſte, qui talem bonitatis tuæ cibum donaſti nobis, ad ſalutem, vitamq; æternam: conſerua nos per iſtum cibum in caſtitate immaculatos, habitans in nobis tua diuina protectione: dirige nos tua diuina gratia, ad tuam ſanctam & boni amatricem voluntatem qua muniti ſimus aduerſus omnes inimicorū incurſus, & digni efficiamur audire vocem tuā, & te ſolum potentē

& ve-

& verum pastorē sequi, & locum in regno tuo cælesti paratum percipere Deus noster, & Saluator Iesu Christe, qui es benedictus cum Patre, & Spiritu sancto, nunc, & semper, & in sæcula sæculorum.

ուխտ հետևելոյ = և առ ի
քէն ընդունելոյ զը պատ
րաստեալ անդի յարքայ
ութենէն յերկնից =
Աստուածն մեր և Տէր
մեր և փրկիչ Յիսուս
Քրիստոս. Որ ես օրհ
նեալ ընդ Հաւր և Սբ
Հոգւոյն. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտեան
ից ամէն =

Sacerdos conuersus ad populum benedicens eum dicit, Pax vobis.

Chorus.

Deo gratias.

Sacerdos.

Imperscrutabili, incomprehensibili, firmatori, inuisibili, & insuperabili Domino Deo in Trinitate vno, dignum est dare gloriam, honorem, & laudem, nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Քահանայն դառնայ առ
ժողովուրդն և տայ ըզ
նոսա ասելով =
Խաղաղութի ամենեցուն

Դպիրքն =

Գոհութիւն այ =

Քահանայն

Անքննին անհաս Երրոր
դակ ինքնութեանդ = Հաստ
ատիչ և ընդունող = և ան
քաժանելի միասնական
ութեր Երրորդութեանդ
վայել է փառք իշխանու
թիւն և պատիւ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն =

Դարձեալ քահանայն
իջանէ ի սեղանոյն և գա
վերջի աստիճանն = և ա
սէ ձայնիւ =

Որ աւրհնես զայնոսիկ
որ աւրհնեն զքեզ տր
և սուրբ առնես զյու
սացեալսն ի քեզ = Կեցո
[illegible] ըզ ժողովուրդըս
քո և աւրհնեա ըզ ժա
ռանգութիւնս քո .
Զլրումն եկեղեցւոյ քո
պահեա = և սրբեա ըզ
սոսա որք ողջունեցին
սիրով ՝ զվայելչութիւն
տանն քո = Դու ըզ մեզ
փառաւորեա՛ ածային
զաւրութեամբ քով = Եւ
մի թողուր ըզ յուսացե
ալքս ի քեզ = Զխաղաղ
ութիւն քո պարգևեա
ամենայն աշխարհի =
Եկեղեցեաց քահանայ
ից = Թագաւորաց քրիս
տոնէից . Եւ Զինուորե
աց մանկանց նորին = և
ամենայն ժողովրդեանս

Զի ա

Sacerdos descendit ad infimum gradum altaris, & clara voce dicit:

Qui benedicis benedicentes te Domine, & sanctificas confidentes in te, salua populum tuum, & benedic hæreditati tuæ. Plenitudinem Ecclesiæ tuæ custodi, sanctifica diligentes decorem domus tuæ. Tu nos glorificantes te glorifica diuina tua potentia, & ne derelinquas nos in te sperantes, tribue toti mundo pacem, Ecclesijs, Sacerdotibus, Regibus Christianis, & exercitibus eorum, & cuncto populo tuo: quo-

P 2 niam

niam omne datum optimum, & omne donum perfectum de ſurſum eſt, deſcendens à te Patre luminum: & tibi gloriam, & gratiarum actionem, & adorationem damus, nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Chorus ter canit.

Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc, & vſque in ſæculum.

Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc, & vſque in ſæculum.

Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc, & vſque in ſæculum.

Sacerdos accedens altari, illoq. oſculato, accipit crucem, & clara voce dicit.

Plenitudo legis & Prophetarum tu es Domine Ieſu

Զի ամենայն տուրք բարիք ։ և ամենայն պարգևք կատարեալք ՚ ի վերուստ են ի ջեալ ․ առ ի քէն ։ Որ ես հայր լուսոյ եւ քեզ փառք երկրպագութիւն և գոհութիւն տացուք ։ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն ․

Դպիրքն երգեն երեք անգամ և ասեն ։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ ․ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան ։

Եղիցի անուն տն̃ օրհնեալ ․ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան ․

Եղիցի անուն տն̃ օհ̃ն յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան ։

Յետոյ քահանայն մերձենա և համբուրէ զսեղանն և առեալ զխաչն ի ձեռս ասէ ձայնիւ ։

Կատարումն աւրինաց և մարգարէից ։ դու ես

յս̃ք̃ս

Յիսուս Քրիստոս փր-
կիչ մեր. որ լըցուցեր
զամենայն հայրականն տը
նօրէնութիւնս քո ։
լցո և զմեզ հոգւովդ սր-
բո սրբով ։ որ կենդանի
ես և թագաւորես յաւի-
տենանս ամէն ։

Iesu Christe Saluator noster, qui adimplesti omnem Patris dispensationem, imple & nos Spiritu sancto tuo, qui viuis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Յետոյ քահանայն դ-
առնայ առ ժողովուրդն
ունելով ըզ սուրբ խաչն
ի ձեռս և աւրհնէ զնս̃
ասելով ։

Sacerdos vero conuersus ad Populum, crucem manu tenens benedicit eum, dicens.

Աւրհնեալք եղերուք ի
շնորհաց հոգւոյն սրբոյ
երթայք խաղաղութե̅բ
և տ̅ր եղիցի ընդ ձեզ
ընդ ամենեսեանդ ։

Bene ✠ dicti sitis à Spiritu sancto. Ite in pace, Dominus sit vobiscum.

Յետոյ բաշխէ հաւատ
ացելոց նշխարս ոչ պա
տարագեալ. այլ աւրհն
եալ միայն սուրբ խա
չիւ. ի յիշատակ քանա
նացոյն որ զփշրանս մի
այն ի սեղանոյ տեառն
խնդրեաց.

Deinde distribuit fidelibus oblata non consecrata, sed signo tantum sancta crucis benedicta, in memoriam Cananeæ, quæ micas solas optabat mensæ Domini.

Եւ մինչև նշխարն բաշ

Et dum distribuuntur oblata.

Chorus canit integrum Psal. 33.

BEnedicam Dominum in omni tẽpore: ſemper laus eius in ore meo.

In Dño laudabitur anima mea: audiant manſueti, & lætentur.

Magnificate Dominum mecum: & exaltemus nomen eius in idipſum.

Exquiſiui Dominum, & exaudiuit me: & ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, & illuminamini: & facies veſtræ non confundentur.

Iſte pauper clamauit, & Dominus exaudiuit eũ: & de omnibus tribulationibus eius ſaluauit eum.

Immittet Angelus Dñi in circuitu timentiũ eũ: &

Դպիրքն եղանակէն դաւէ դաս: ըղ Սաղմոս զայս·

Օրհնեցից զՏ̅ր յամենայն ժամ· յամենայն ժամ աւրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Ի Տ̅ր պարծեսցի անձն իմ: լուիցեն հեզք և ուրախ եղիցին·

Մեծարարէք զՏ̅ր ինև և բարձրացուցէք զանուն նորա ի միասին:

Խնդրեցի ի Տեառնէ և լուաւ ինձ: յամենայնն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս·

Մատիք առ Տ̅ր և առէք ըղ լոյս: և երեսք ձեր մի ամաչեսցեն:

Այս աղքատ կարդաց առ Տ̅ր· և Տ̅ր լուաւ սորա· յա̅մ նեղութենէ սորա փրկեաց զսա:

Բանակէ հրեշտակաց Տեառն շուրջէ զերկիւղածովք իւրովք: և պա

հէ

ցէ ըզ նոսա ։
Ճաշակեցէք և տեսէք
զի քաղցրէ տր̅ ։ երանե
ալ է այր որ յուսայ ի նա
Երկերուք ի՛ տեառնէ
ամենայն սուրբք նորա .
զի ոչ ինչ է պակասութի̅
երկիւղածաց նորա ։
Մեծատունք աղքատաց
ան և քաղցեան ։ Բայց
որք խնդրեն զտր̅ մի պ
ակասեսցի ինչէ ամ̅ բա
րութիւն ։
Եկայք որդեակք իմ և
լուարուք ինձ ։ և զերկի
ւղ տեառըն ուսուցից
ձեզ .
Ով է մարդ որ կամի ըզ
կեանս ։ սիրէ զաւուրս
իւր տեսանել ի բարու
թեան ։
Լռեցո զլեզու քո ի չա
րութենէ ։ և շրթունք
քո մի խաւսեսցին զնեն
գութիւն .
Խոտորեա ի չարէ և ա
րա զբարի ։ խնդրեա զ
խա

& eripiet eos.
Gustate, & videte, quoniam suauis est Dominus: beatus vir, qui sperat in eo.
Timete Dominum omnes sancti eius: quoniã non est inopia timentibus eum.
Diuites eguerunt, & esurierunt: inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.
Venite filij, audite me: timorem Domini docebo vos.
Quis est homo, qui vult vitam: diligit dies videre bonos.
Prohibe linguam tuam à malo: & labia tua ne loquantur dolum.
Diuerte à malo, & fac bonum: inquire
pa-

pacem, & perſequere eam.
Oculi Domini ſuper iuſtos: & aures eius in preces eorum.
Vultus autem Domini ſuper facientes mala: vt perdat de terra memoriam eorum.
Clamauerunt iuſti, & Dominus exaudiuit eos: & ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos.
Iuxta eſt Dominus ijs, qui tribulato ſunt corde: & humiles ſpiritu ſaluabit.
Multæ tribulationes iuſtorum: & de omnibus his liberabit eos Dñs.
Cuſtodit Dominus omnia oſſa eorum: vnum ex his non conteretur.
Mors peccatorum peſſima: & qui oderunt iuſtum delinquent.

Re-

խաղաղութիւն և երթ զհետ նորա ։
Աչք տեառն ի վերա արդարոց ։ և ականջք նորա ի վերա աղաւթից նոցա ։
Երեսք տեառն ի վերա չարագործաց ։ սատակել յերկրէ ըզ յիշատակս նոցա ։
Կարդացին արդարքըն առ տ̄ր ։ և տ̄ր լուաւ նոցա ։ յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զն̄ա ։
Մերձ է տ̄ր առ այնոսիկ որ մաշեալ են սրտիւք և զխոնարհըս հոգւով կեցուցանէ ։
Բազում նեղութիւնք են արդարոց ։ յամենայնէ փրկէ զնոսա տ̄ր ։
Պահէ տ̄ր զամենայն ոսկերս նոցա ։ և մի ի ն̄ցէ մի փշրեսցի ։
Մահ մեղաւորին չարէ քայց որ ատեն զարդարըն զղջասցին ։

Կրկէ

Փրկէ տ͞ր զանձինս ծա
ռայից իւրոց ։ մի զղջաս
ցին ամենեքեան որ յու
սացեալ են ի նա ․
Փառք հաւր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ ։
Որպէս էին իսկզբանէ
այժմ և միշտ և յաւի
տեանս յաւիտենից ա
Տեառն այլ Սաղմոս ։
Բարձր առնեմ ըզ քեզ
ա͞ծ իմ և Թագաւոր
իմ․ և աւրհնեմ զանուն
քո յաւիտեանս և յաւի
տեանս յաւիտենից ։
Զաւր հանապազ աւրհ
նեցից զքեզ ։ և գովեցից
զանուն քո յաւիտեանս
և յաւիտեանս յաւիտե
նից ։
Մեծ է տ͞ր և աւրհնե
ալ է յոյժ ։ և մեծութե
նորա ոչ գոյ չափ ։
Ազգք և ազգք գովեսցեն
զգործս քո ։ և զ զօրու
թիս քո պատմեսցեն ․
Զմեծ վայելչութիւն
փա

Redimet Dominus animas ſeruorum ſuoru m: & non delinquent omnes qui ſperant in eo .
Gloria Patri,& Filio : & Spiritui ſancto .
Sicut erat in principio, & nunc,& ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Am̃.

Deinde Pſal. 144 .

Exaltabo te Deus meus Rex : & benedicam nomini tuo in ſæculum, & in ſæculum ſæculi .
Per ſingulos dies benedicam tibi : & laudabo nomen tuum in ſęculũ, & in ſæculum ſæculi .
Magnus Dñs , & laudabilis nimis: & magnitudinis eius non eſt finis .
Generatio & generatio laudabit opera tua : & potentiam tuam pronuntiabunt .
Magnificentiam glo-

Q riæ

riæ ſanctitatis tuæ lo-
quentur : & mirabilia
tua narrabunt.
Et virtutem terribilium
tuorum dicent : & ma-
gnitudinem tuam nar-
rabunt.
Memoriam abundan-
tiæ ſuauitatis tuæ eru-
ctabunt: & iuſtitia tua
exultabunt.
Miſerator, & miſericors
Dominus : patiens &
multum miſericors ;
Suauis Dominus vni-
uerſis : & miſerationes
eius ſuper omnia opera
eius.
Confiteantur tibi Do-
mine omnia opera tua:
& ſancti tui benedi-
cant tibi.
Gloriam regni tui di-
cent: & potentiam tuam
loquentur.
Vt notam faciant filijs
ho-

փառաց սրբութեան քո
խաւսեսցին ։ եւ զսքան
չելիս քո պատմեսցեն ․
Զզաւրութիւն ահի
քո ասասցեն ․ եւ զմե
ծութիւնս քո պատմես
ցեն ։
Յիշատակ բազում քաղ
ցրութեան քում բղխես
ցեն ։ եւ արդարութք քով
ցնծասցեն ։
Գթած ողորմած է
տր ։ երկայնամիտ եւ բա
զում ողորմ ։
Քաղցր է տր առ ամենե
սեան ։ եւ գթութիւնք նո
րա ի վր ամ արարածս
իւրոց ։
Խոստովան եղիցին առ
քեզ ամենայն գործք քո
եւ սուրբք քո աւրհնես
ցեն զքեզ ։
Զփառս արքայութեան
քո ասասցեն ։ եւ զմեծ
ութիւնըս քո պատմես
ցեն ։
Ծանուցել որդոց մարդ
կան

կան զզաւրութիւնս քո
և ըզփառըս մեծ վայ
ելչութեան արքայութե
ան քո ։
ԺԳ Արքայութիւն քո արք
այութիւն ամենայն յա
ւիտենից. և տէրութի
քո յազգէ մինչև յազգ
Հաւատարիմ է տր յա
մենայն ի բանս իւր. և
սուրբ է յամենայն ի գո
րծս իւր ։
Հաստատէ տր զամեն
այն զայթագղեալս ։ և
կանգնէ զամենայն գլո
րեալս.
ԺԵ Աչք ամենեցուն ի քեզ
յուսան ։ և դու տաս կե
րակուր նց ի ժամու.
Բանաս զձեռն քո ։ լցու
ցանես զամենեւեանս քա
ղցրութեամբ կամաւք
քովք ։
ԺԷ Արդար է տր յամենայն
ճանապարհս իւր. և սբ
է յամ ի գործս իւր ։
ԺԸ Մերձ է տր առ ամենե
սեան

hominum potentiam tuam: & gloriam magnificentiæ regni tui.
Regnum tuum regnum omnium ſæculorum: & Dominatio tua in omni generatione & generationem.
Fidelis Dominus in omnibus verbis ſuis: & ſanctus in omnibus operibus ſuis.
Alleuat Dominus omnes qui corruunt: & erigit omnes eliſos.
Oculi omnium in te ſperant Domine: & tu das eſcas illorum in tẽpore opportuno.
Aperis tu manum tuã: & imples omne animal benedictione.
Iuſtus Dominus in omnibus vijs ſuis: & ſanctus in omnibus operibus ſuis.
Prope eſt Dominus omni-

nibus inuocantibus eũ : omnibus inuocantibus eum in veritate.

Voluntatem timentium ſe faciet, & deprecationem eorum exaudiet: & ſaluos faciet eos.

Cuſtodit Dominus omnes diligentes ſe: & omnes peccatores diſperdet.

Laudationem Domini loquetur os meum : & benedicat omnis caro nomini ſancto eius in ſæculum, & in ſæculum ſæculi.

Gloria Patri, & Filio : & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum.

Amen.

Quæ dicuntur & in alijs quibuſcumque diebus, etiam ſi dicatur Miſſa pro defunctis.

Et

սեան որ կարդան առնա՛ առ. ամենեսեան որ կարդան առնա՛ ճշմարտութեամբ ։

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տ̅ր ։ աղաւթից նց̅ լսէ և կեցուցանէ զնոսա՛ ։

Պահէ տ̅ր զամենեսեան ոյք սիրեն զնա՛ . զամէն այն մեղաւորըս սատակէ տ̅ր ։

Զաւրհնութիւնըս տ̅ն խաւսեսցի բերան իմ ։ աւրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն սբ̅ նորա յաւիտեան և յաւիտեանըս յաւիտենից ․

Փառք հաւր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ ։

Որպէս էրն իսկըզբանէ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւ ։

Եւ այլ աւրերըն ըստ պատշաճի և ըստ տաւնի ։ կամ թէ հանգստէն ։ եթէ պատարագն է՛ս ննջեցելո՛ է ։

Եւ յե

Եւ յետոյ քահանայն
կարդայ Աւետարանն
առաջին գլխոյն Յոհան
նու ։ այսէ ·

Սկիզբն սրբոյ Աւետա
րանին որ ըստ
Յոհաննու

Ի սկզբանէ էր բանն
և բանն էր առ ա̅ծ ։
և ա̅ծ էր բանն ։ Նա
էր ի սկզբանէ առ ա̅ծ ։
ամենայն ինչ նովաւ ե
ղև ։ և առանց նորա ե
ղև և ոչ ինչ որ ինչ ե
ղեն · Նովաւ կեանք էր
և կեանքն էր լոյս մարդ
կան ։ և լոյսն ի խաւարի
անդ լուսաւորէր · և խա
ւար զնա ոչ եղև հաս
ու ։ Եղև այր մի առա
քեալ յա̅յ ։ յանուն նորա
Յոհաննէս · Նա եկն ի
վկայութիւն զի վկայես
ցէ վասն լուսոյն · զի ա
մենեքեան հաւատաս
ցեն նովաւ · ոչ էր նա
լոյսն · այլ զի վըկայեսցէ
վասն

Et postea Sacerdos legit Euangelium ex cap. 1. *S. Ioannis, dicens:*

Initium S. Euangelij secundum Ioannem.

IN principio erat Verbum: & Verbum erat apud Deum; & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factum est nihil. Quod factum est, in ipso vita erat: & vita erat lux hominum: & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Ioānes. Hic venit in testimonium, vt testimonium perhiberet de lumine: vt omnes crederēt per illum. Non erat ille lux: sed vt testimoniū perhiberet de

de lumine. Erat lux ve-	վասն լուսոյն ։ Էր լոյսն
ra, quæ illuminat omnē	ճշմարիտ որ լուսաւոր
hominem venientem in	առնէ զամենայն մարդ-
hunc mundum. In mū-	որ գալոց է յաշխարհ ։
do erat: & mundus per	Յաշխարհի էր և աշխա
ipsum factus est: et mū-	րհ նովաւ եղև և աշ
dus eum non cognouit.	խարհ զնա ոչ ծանեաւ
In propria venit, et sui	Յիւրսն եկ ։ և իւրքն
eum non receperunt:	զնա ոչ ընկալան ։ Իսկ
Quotquot autem rece-	որք ընկալան զնա ետ
perunt eum, dedit eis	նոցա իշխանութիւն որ
potestatem filios Dei	դիս ա̃ծոյ լինել ․ որոց
fieri: his qui credunt in	հաւատասցեն յանուն
nomine eius: qui non	նորա ։ Որք ոչ յարենէ
ex sanguinibus, neque	և ոչ ի կամաց մարմնոյ
ex voluntate carnis, ne-	և ոչ ի կամաց առն ։ այլ
que ex voluntate viri:	Յա̃յ ծնան ․ Եւ բա
sed ex Deo nati sunt.	ՆՆ ՄԱՐՄԻՆ
Et Verbum caro fa-	ԵՂԵՒ Եւ բնակեաց
ctum est, et habitauit	ի մեզ ․ Եւ տեսաք զփա
in nobis: et vidimus	ռս նորա ։ զփառս իբ
gloriam eius, gloriam	րև զմիածնի առ ի հաւ
quasi Vnigeniti à Pa-	րէ լի շնորհաւք Եւ ճշ
tre, plenum gratiæ et	մարտութեամբ ։ Յոհան
veritatis. Ioannes testi-	նէս վկայէ վասն նորա
monium perhibet de	աղաղակեաց Եւ ասէ ։
ipso, et clamat, dicens:	Սա
Hic	

Սա է զորմէ ասէի որ զ
կնի իմ գալոց էր ։ առա
ջի իմ եղեւ զի նախ քան
զիս էր ։ Զի ի լրմանէ
նորա մեք ամենեքեան
առաք շնորհս ։ փոխ
անակ շնորհացն ։ Զի օ
րէնքն ի ձեռն Մովսէսի
տուան ․ շնորհքն եւ ճշ
մարտութիւնն ի ձեռըն
Յսի Քսի եղեն ։

Բայց թէ վա մեռե
լոց լինի պատար
ագն ։ զայս Աւե
տարանս ասէ ։

Հետեւումն սրբոյ Աւե
տարանին որ ըստ Յոհ
աննու ։

Յայնժամ ժամանակի ա
սաց Յիսուս Աշակերտ
աց իւրոց ․ Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ ։ եթէ ոչ հատ
ըն ցորենոյ անկեալ յեր
կիր մեռանիցի ինքն մի
այն կայ ։ Ապա թէ մե
ռանիցի բազում պտղբե
նա ածէ ․ Որ սիրէ զան
ձըն

Hic erat, quē dixi: Qui post me vēturus est, ante me factus est: quia prior me erat, Et de plenitudine ei⁹ nos omnes accepimus: & gratiam pro gratia, quia lex per Moysen data est, gratia, & veritas per Iesum Christum facta est.

Sed si Missa pro Defunctis dicitur, dicat Euangelium secundum Ioānem cap. 12.

Sequentia sancti Euangelij secundū Ioannē.

IN illo tempore: Dixit Iesus Discipulis suis: Amen, amen dico vobis: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit: multum fructum affert. Qui amat animam suam

suam perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur: & vbi ego sum, illic & minister meus erit. Si quis mihi ministrauerit, honorificabit eum Pater meus, qui est in cælis.

զձն իւր կորուսցէ զնա։ և որ ատեա՛ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ ։ ի կեանս յաւիտենականս պահեսցէ զնա ։ Եթէ ոք զիս պաշտեսցէ զկնի իմ եկեսցէ ։ և ուր եսն եմ անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի ։ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ ։ պատուեսցէ զնա հայրն իմ ։

Tandem recedens ab Altari pergit ad Baptisterium, & lauat manus, dicens Antiphonam.

Յետոյ իջանէ ի սեղանոյն և գայ ի աւազանըն և լուանայ զձեռս ասել մեղեդի ։

Trãsiuimus per ignem, & aquã, & eduxisti nos in refrigerium.

Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր ։ և հաներ զմեզ ի հանգիստ ։

Psal. 65.

Սաղմոս Կե ։

IVbilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini eius: date gloriam laudi eius.

Աղաղակեցէք առ ա̅ծ ամենայն երկիր ։ սաղմոս ասացէք անուան նորա և տուք զփառս օ̅հու- թեան նորա ։

Dicite Deo, quam terribilia sunt opera tua Domine: in multitudine

Ասացէք ա̅յ որպէս զի ահեղ են գործք քո ։ ի բա- զում

զում զաւրութէ քում
ստեցին քեզ թշնամիք քո
Ամենայն երկիր երկիր
պագցեն քեզ ։ սաղմոս ա
սասցեն քեզ · և սղմոսասա
ցեն անուան քում ։
Եկայք և տեսէք զգ̃ծս
ա̃յ · որ̃ք զի ահեղ են խոր
հրդով քան զա̃մ որդիս
մարդկան ·
ՈՐ դարձոյց ըզծովս ի
ցամաքս ։ և ընդ գետս
անցցեն ոտանաւորք ։
Անդ ուրախ եղիցուք
մեք ի նմա · որ տիրեն զօր
ութեամբ իւրով յաւի
տենից ·
Աչք նորա ի հեթանոս
ըս հային ։ որք դառնաց
ուցին զնա՛ մի բարձրաս
ցին յանձինս իւրե̃ ։
Աւրհնեցէք հեթանոսք
զա̃ծ մեր · լսելի արարէք
զձայն ա̃հու̃է նորա ·
Այն որ ետ զանձն իմ
ի կեանս ։ և ոչ ետ դող
ութի ոտից մերոց ·

փորձ

dine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui. Omnis terra adoret te, & psallat tibi: psalmum dicat nomini tuo.
Venite & videte opera Dei: terribilis in consiliis super filios hominũ
Qui conuertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede: ibi lætabimur in ipso.
Qui dominatur in virtute sua in æternũ, oculi eius super gentes respiciunt: qui exasperant non exaltentur in semetipsis.
Benedicite Gentes Deũ nostrum: & auditam facite vocem laudis eius.
Qui posuit animam meam ad vitam: & non dedit in commotionem pedes meos.

R Quo

Quoniam probasti nos Deus: igne nos examinasti, sicut examinatur argentum.

փորձեցեր ըզ մեզ ած և քննեցեր ։ ոպ՟ և քննի արծաթ ։

Induxisti nos in laqueũ, posuisti tribulationes in dorso nostro: imposuisti homines super capita nostra.

Իջուցեր զ մեզ յորոգայ թ եդիր նեղութիւն ի թիկունս մեր ․ և անցուցեր զ մարդիկ ի վերա՛ գլխոց մերոց ։

Transiuimus per ignem & aquã: & eduxisti nos in refrigerium.

Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր ։ և հաներ զ մեզ ի հանգիստ ։

Introibo in domum tuã in holocaustis: reddam tibi vota mea, quæ distrinxerunt labia mea.

Մտից ի տուն քո պատարագօք տաց քեզ զուխտ իմ զոր խոստացան քեզ շրթունք իմ ։ զոր բերան իմ խաւսեցաւ ի նեղութեան ․

Et locutum est os meũ: in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum: offeram tibi boues cum hircis.

Ողջակէզս ուղարկէլս մատուցից քեզ խոյաւք և խնկաւք ։ և քեզ մատուցից զուարակըս և նոխազս ։

Venite, audite, & narrabo, omnes qui timetis Deum: quanta fecit animæ meæ.

Եկայք լուարուք ինձ և պատմեցից ձեզ ամենեքեան որք երկնչիք յԱյ՟ - զոր ինչ արար անձին իմոյ ։

Ad

Առ

Առ նա բերանով իմով
կարդացի ։ և բարձրացուցա
ընդ զնա լեզուաւ իմով․
Զմեղս թէ տեսանէի
ի սրտի իմում ։ մի թէ լը
սէր ինձ տ̅ր ։
Վ̅ն այսորիկ լուաւ ա̅ծ
և նայեցաւ ի ձայն խըն
դրուածոյ իմոյ ։
Օրհնեալ է ա̅ծ որ ոչ ի
բացեա արար զաղօթս
իմ․ և ոչ զողորմութիւն
իւր յինէն ։
Ողորմէ̅լ առանց փառք
հաւրն ասէ զերկրորդ
փոխն Կ̅զ ։
Ա̅ծ ողորմեսցի մեզ և օ̅րհ
նեսցէ զմեզ․ երևեսցի զե
րեսս քո ի մեզ և ողոր
մեա մեզ ։
Ծանիցուք յերկրի զճա
նապարհս քո ։ յազգս
ա̅մ զփրկութիւն քո․
Խոստովան եղիցին առ
քեզ ժողովուրդք ա̅ծ ։
խոստովան եղիցին առ
քեզ ժղ̅ք․ ա̅մ ․

Ուր

Ad ipsum ore meo clamaui: & exaltaui sub lingua mea.
Iniquitatem si aspexi in corde meo: non exaudiet Dominus.
Propterea exaudiuit Deus: & attendit voci deprecationis meæ.
Benedictus Deus, qui nō amouit orationem meā: & misericordiam suam à me.
Hic nō dicitur Gloria Patri, *sed incipit Psal. 66.*

DEº misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.
Vt cognoscamus in terra viam tuam: in omnibus Gentibus salutare tuum.
Confiteātur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.

Læ-

Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate: & gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum ſuum.

Benedicat nos Deus, Deus noſter, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terræ.

Gloria Patri, & Filio: & Spritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum.

AMEN.

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք ։ զի դու դատես ըզ ժողովուրդս ուղղութեամբ ։ և ազգաց երկրի առաջնորդես ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ա͞ծ ։ գոհասցին ըզ քեզ ժողովուրդք ա͞մ ։

Երկիր ետ զպտուղ իւր և աւրհնեաց զմեզ ա͞ծ ա͞ծ մեր ։

Ա͞Ծ մեր ա͞հեսցէ զ մեզ և ի նմանէ երկիցեն ա͞մայն ծագք երկրի ։

Փառք ։ Հաւր և որդւոյ և հոգւոյն ս͞րբոյ

Ո͞պ էրն ի ս կզ͞բնէ այ ժմ և միշտ և յաւի տեանս յաւից ամէն